

ଓଡ଼ିଶା ବାପକ ।

THE RIGHT HON. MR. MONTAGU.

We wish our brethren of Natural Orissa much of our humble and heartfelt welcome to the Right Hon. Montagu, the Secretary of State for India. He arrived safely at Bombay on the 9th instant and reached Delhi on the 10th. The papers say that his journey was an uneventful one. Just so, in these days of submarines. But, however, his visit to India cannot be uneventful, or rather, his visit will be full of events. He has come, we know, with his tongue sealed and ears permissively opened. Utopian are the schemes and plans that are looming in the Indian horizon and more so are the hopes built. But we Oriyas, traders of ginger ought not to have the presumption of a mercantile Dreadnaught. Home Rule and self-government are not within our scope and sphere. Having no Home, we cannot aspire for a trifle all our own. The Oriyas are of one mind and are peace loving and their prayer is, if the Home Rule propagandists can help them in the fusion of all the dismembered Oriya-speaking tracts into one whole, we have every respect for it. Orissa has ever been a negligible quantity. Linked to Bihar, she has had a feeble recognition. She was beyond the reach of imperial cognizance. No Viceroy ever thought of visiting her. The great Lord Curzon broke his journey and visited Puri just for a few hours which he could spare. Lord Hardinge, promise bound, paid a six hours' visit at the most, for all of which we are grateful. But Orissa's complaints and grievances have gone unnoticed and unremedied. To make up, a memorial has been sent which is only an attempt to reach Mr. Montagu's ears, if his ears could be reached at all. A deputation is also one of the prayerful requisitions but it is a political psychology. There is no certainty if deputations are to be allowed indiscriminately, even personal interviews are to be psychologically arranged. But Sir William Duke is one of the bureaucrats which accompanies Mr. Montagu and who is no other than our Commissioner old Mr. Duke genial and sympathetic and one of the ablest of Civilians. His coming out with the Montagu Mission has a significance which we Oriyas ought to count for much and we ask for a concession, viz., give Orissa what she wants. One "united Orissa" with Ganjam her kith and kin. Granted, that there would be administrative difficulties in the way of a conglomeration of all the Oriya speaking tracts in the outlying Districts or Provinces, let her have Ganjam next door to her, allied in every respect. Remove the political, repressive, administratively unimpeachable and Orissa will bless the "stroke of pen" that rules the world.

CUR COMMISSIONER

We offer our hearty welcome to the Hon. Mr. Gramling who comes to us not as a stranger altogether. He came to Orissa in the early period of his services and came again as our Officiating Commissioner, and he has come to us now very likely as our permanent Commissioner, which we wish to meet. The Hon. Mr. Le Mesurier has left Orissa with a splendid stay of an able, conscientious and considerate administrator who kept his eyes and ears open for even the minutest details of what happened in the Division in his charge. We have every reason to hope that this will be retained and continued on for the new regime.

THE I. SC. CLASS OF THE RAVENSHAW COLLEGE.

We have said our say in our last issue in re. the I. Sc. class of the Ravenshaw College. The inadequacy of the seats is being keenly felt by the governors and guardians of the student class who have matriculated in the last Calcutta University Examination. There is a wave of agitation and if the authorities are not taking count of this they are to thank themselves for it. The Oriya People's Association, the Orissa Association and the Bengaluru Settlers Association have sent their protests. Then there was a public meeting on the 11th instant very largely attended by all the communities in the town and outside. Government ought to know the needs and aspirations of a Division which has a diversity of interests, among which the need for higher education stands high and prominent. The President Rai Bahadur Janakinath Bose very truly said that the present needs higher education for which the Government is anxious and is devising means to make it reach all classes, and it is especially felt in Orissa which is behind hand in every respect and is being handicapped in each and every turn of her attempts to attain her ends in educational matters. True, we admit, a new University has been created but what has Orissa gained thereby? The local College is a second class one and its equipment is exemplified by one patent fact viz the I. Sc. class. To 40 seats, there are 88 applicants and not 150 as we said in our last issue, and to 200 seats for the I. A. class, there are 250 applicants. In the meeting of the 11th one of the speakers was pertinent enough to say that the Government of India ought to know that they have created a Province which is incomplete in itself, have endowed a College which is equally so. Nothing could be more appropriate and nothing so telling. In way of illustration, we will just cite one more instance. Our Government has opened a College class in the Ravenshaw Girls' school by allowing an I. A. class. We are thankful for this. It is a boon. But though a boon, it is proving a bane. There are two classes. How are they equipped? One lady professor and one only to teach English, History and Logic, over and above Bengali and what not? Such is our position, extrication from which now lies in the hands of those who ought to have foreshown this. In what a predicament our boys and girls are? The boys and girls, the latter especially, have therefore to choose branches quite against their wish and capability. The number of girls in the College classes will be large this year, and what will be the arrangement to accommodate them in following up their curriculum? One lady teacher hyphenated under the existing circumstances? Farcical all and the arrangement is not what it ought to be.

Since the above was written, we are informed that the College authorities have arranged to allow admission to a larger number of students in the I. Sc. class for which we are very thankful to Mr. Principal Lambert. But we hope that all the 88 applicants will be admitted. There are a few students who belong to Ganjam but have matriculated in Cuttack and they ought not to be deprived of the privilege, and it would wound the feelings of the Oriyas if they are excluded, because, the students are genuine Oriyas. Their exclusion would mean their extinction from a University career as they will have no other place to go to. We are further told that there has been some difficulty to admit those who have matriculated in the second Division. First and Second are mere accidents. The latter might have this to come out in the First Division, only a few marks and he ought not to suffer for it for life. We hope the same arrangement has been made for the extra number for the I. A. class.

MR. MONTAGU PRESENT ARRANGEMENTS OF VISIT.

ACCORDING to present arrangements the Secretary of State will remain in Delhi till the end of the month. For the next two or three days he will receive visits from various members of the Chittagong Conference which has just finished its sittings, and the formal reception of addresses and deputations by the Viceroy and the Secretary of State will begin on Thursday. The party will leave Delhi at the end of November and spend the first twelve days of December in Calcutta. They next proceed to Madras and will be there from the 14th to 26th reaching Bombay the day before Christmas and staying there till January.

THE GREAT MEJA

We invite the attention of the public to the advertisement given of the great Meja published in the Venetian columns of the last week's Dipika. The Meja will be held on the 12th of December next which is called "Our day" on account of our King-Emperor's having held the great Coronation Durbar at Delhi on that date in 1911. We call for a ready response by the public. As is being arranged now by our Dist. officer, it will be an exceptionally attractive one and its success depends largely on the sympathy and co-operation of the public, because, the amounts to be realized are to be applied to a sacred purpose, i.e. the money so raised will go to the War fund in aid of the wounded soldiers. Needless to say that the celebration of the "Our day" is going to be held all over India.

CUTTACK CIRCUIT COURT

We learn that owing to lack of work the Cuttack Circuit High Court staff is being reduced by the abolition of the posts of the Superintendent and of another Clerk. In our opinion if there is any need of abolition of any post it is that of the Asst. Registrar. In that case the expense of the Government may be considerably reduced and the superintendent may be authorised to carry on the work now being done by the Asst. Registrar.

We hope Govt. will at least consider the suggestion. The services of the present Asst. Registrar who is an able and experienced judicial officer may be utilised by placing him somewhere in the judicial line.

THE ORIYA.

We mentioned in our last issue that the Hon'ble Mr. M. S. Das had been appointed Editor of the proposed English Weekly to be named "The Oriya." It now transpires that our information was not correct. The paper will remain entirely in the hands of the Utsh Union Committee and we understand, will come out very shortly.

COMMUNICATED

A VISIT TO CUTTACK.

People say that the world has undergone and is still undergoing changes, but it strikes one, as it, nature has destined Utsh or natural Orissa, not to move with these surface changes, nor be affected too much internally. The traveller who visited the country some 40 years ago, would find it in the midst of the same scenery, the same institutions, the same avenues enlivened by the same activities physical, intellectual, moral, as, if the very feel of the ups and downs of life of the capital, were a dull, monotonous reminder to the observer. One could see from the stone floored Kajjedi ghat right up the paved Mahanadi bank the solemn sameness all through except for the new Circuit court and a hostel and a girls' school bigger than before. He will find too the old Survey School missing to the bitter regret and char-

grip of young Utsh. When one notices the same dead level of monotony in the public life of young Utsh, one must needs be driven to pessimism as to her future, unless inspired by the hope that out of evil cometh good—would it then this evil war may yet bring good to Utsh. Turning to yonder hills arched up to the sea, the pessimist heaves a bitter sigh of despair that neither founders, nor friends of the civilised west promise even a distant prospect of relief from the dull dreariness. Is there no escape from this seeming degradation? Why? It may be the inevitable. If so, why not submit to it. There is yet the optimistic consolation, that Utsh's isolation from the vortex of western civilisation is a blessing in disguise. It looks as if, Orissa were impervious to westernisation. Be it even so. The ring of war between the opposite forces inland and outland is beyond control. The City looks down upon the Mohini as rustic and fossilised and the latter returns the compliment by characterising the city as denatured and outlandish. In this struggle the weaker must go to the wall, but Utsh should, at least, keep her own civilization or according to the spirit of the age (yuga-dharma) follow the line of least resistance between eastern and western current. I thought, is there any awakening of the same inert mass of lethargy as before? Neither the votaries of the western, nor those of the eastern Dharma seem alive to the responsibilities of the situation. One could easily see how the mediocrities of the social strata get translated to the upper ranks by the sheer force of intellect or by the other subtle forces of modernism, developing a new aristocratic caste, the vikas, the traders and officials and other licensed prostitutes whose very little fingers are thicker than the lions of the birth-aristocracy. Volcano within and volcano without, the soul of the nationries in vain, "God save the nation from both." Those astute sages who have grown petrified with professional tricks, employed in securing wealth for self-aggrandisement may yet exemplify in their lives the noble lessons of service and sacrifice for the betterment of their community and country. Eloquence may be an advantage or be even a necessary qualification for a public man, but it can never be a substitute for public spiritedness much less for patriotism. The devoted work of a patriot is more eloquent than the fondest eloquence of an orator. Utsh stands now in need of any number of men who will be prepared to consecrate their energies towards the uplift of the country, some as actual workers in the national institutions, started and yet to be started, others as carriers for them and yet others as propagandists. A life of dissipation of energies in self-aggrandisement merely for self-aggrandisement, is the damping picture of modern civilization which attracts the products of frivolous western education and the country looks up heavenward for an angel to propagate the inspiring lessons of selfless work as affording the highest satisfaction and sumnum bonum of life.

ପ୍ରତିବିଧି ମୋହନୀର କଟାଇ
କଟାଇଛି ମାତ୍ର ଅମ୍ବୁଦ୍ଧାନ୍ତେ
ଏମ୍ବୁଦ୍ଧାନ୍ତ ପାଇଁ ଦେଇଥିଲୁ

ତତ୍ତ୍ଵାବସ୍ଥା ।— ନଳ ପା ୮ ରୁକ୍ଷରୁ
କୁଣ୍ଡଳା ନଳରେ ଯେତେ ଘରଗୁଡ଼ିକ
କମିଟାରମାକବୁଦ୍ଧ ମୋଟିଏ ନଳରେ ବଜା କହି
ଥିଲା । କବଳର କବୁଲମୁକୁ ତତ୍ତ୍ଵାବସ୍ଥାକୁ
ଥିଲି ଫୋର ଦେଇଥିଲେ । ଅନ୍ତରୀକ୍ଷୁ କବା-
ଶାର ବ୍ୟାକାଶକୁ ଯାଇଥିଲେ । ଦରବରୀର
ନଳମାଳା ସଙ୍ଗକର ଅଦକ ପ୍ରବର୍ଷ ଦରଖାଲେ ।
ଦ୍ରିଦେଖ ଯେ କରନ୍ତ ପରିବ ଆଶ୍ରମାବୁ ପାଇଁ
ଅଭ୍ୟନ୍ତରୀକ୍ଷଣ ଓ ଅଭ୍ୟନ୍ତରୀକ୍ଷଣ ଦିଆଯିବା ।
ମୋଟିଏ ତେବେଳେ ମିଠା ଏବଂ ଅଭ୍ୟନ୍ତରୀ
କରନ୍ତରୀକ୍ଷଣ କିମ୍ବାକରନ୍ତ ମୋଟିଏ
କରନ୍ତ କାରିଯେଇ ହେବ ଦେଇର ଉପାର୍କ-
ପ୍ରେତରେ ଭାବୁସ ଅଭ୍ୟନ୍ତରୀକ୍ଷଣ (House of
Lords) ଅଛି । ତତ୍ତ୍ଵାବସ୍ଥା କହେବାକୁ
ମେହିଂକରେ ହୋଇଗାହିଁ ତାହା ବସ୍ତାର
କବାଣିବ । ଜିମ୍ବାକରନ୍ତ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଅଭ୍ୟନ୍ତ
କରନ୍ତରୀକ୍ଷଣ କାମିକ ଦରଖାଲୀ—ସରଗେ
ମେଲ୍ଲ କବାଶିବାକୁ ମୋଟିଏ ମେଲ୍ଲ କାମ
କାରି ମେଲ୍ଲିବାକୁ ଦେଇବା

କେବଳ ଏକ ସମ୍ପାଦନ ପାଇବାରେ ଯେହିଏ
ଏହି କୋଣର ଏକମେତେ ଧରାବିରୁ ପ୍ରଦାନ
ହେବାକୁ ଏହି କୋଣର ଏକମେତେ ଧରାବିରୁ
ଅବସ୍ଥା ଉପରେ ବାଟୁ କରିବାରେ ହେବ।
ଏହିର ଚାହେ “ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଦିନ”(Our day)
ଏଥାଣେ ଏକମେତେ ଏକିଲ ବଜାର ହେବାର ସମ୍ଭାବନ
ହେବାର କାମରେ ଅନୁମାନ କରିବାକୁ ପରିବାର

କରିଥିଲେ । ଅମ୍ବାନଙ୍କ ଆଖ ଓ ପକ୍ଷିଦୟର
ଯେ ଏ ମୋହରେ ସବୁଧାରଙ୍କ ଘୋରତାତ
ଦିଇଲେ । ଅମ୍ବାନଙ୍କ ତଳେତୁର ପାଦେବ
ଏହି ପ୍ରକାନ ଉଚ୍ଛିତୀର୍ଣ୍ଣ ଏହି ପାଦେବ
ଯେପରି ଯହ ହେଉଥାଇଥିଲୁ ମେଲାଟି ସକାଳ-
ସନ୍ଧବ ଦେବ । ଏ ମେଲାର ଜୁହେଶ୍ଵର ଏହି
ମନ୍ଦିର । ସେଉଁ ଦେବ ଜୁହେଶ୍ଵର ପାହା ଆମ୍ବା
ଦେବିଗୀରାଜଙ୍କ ପାହ ପରିଯୁଗ ହେବ ।

ଶୁଣ୍ୟାର କିମ୍ବଳଙ୍କ ସକ୍ଷମାତା
ବା ଏହି ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟରେ କଥକ ହନ୍ତୁରୁଚିତ ନିଃଶବ୍ଦ
ପ୍ରକାଶ ପରିଷାର କଥରଙ୍ଗ ଉପଲବ୍ଧରେ
ମୋଟିଏ ସମ୍ବନ୍ଧ କୋନହୁଲ । ଅଛିହାନ୍ତିରୁଚିତରେ
ଖୁବ୍ ବାହି ଜମାରୁଚିତ କଥୀ ସମ୍ବନ୍ଧରୁ
ଆମକରୁବଳ କଳାପରେ ମୁହଁର ସେବନେଟିଯା କାହାର
କଥାଶବ୍ଦରୁକୁ କଥୀରୋଧିତ୍ୟ କାହାର କଥାରୁକୁ
ଆମକରୁବଳରେ କଥରଣ୍ଟିରୁକୁହାଏ କୋନହୁଚିତ
କଥ ଧାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧରୁ ପ୍ରତିକ କୋନହୁଚିତ
କର୍ତ୍ତମାକ କଥ ମଞ୍ଚ ପଥ ଗତିରେ କଥାଶବ୍ଦର
ମୋଟାଟି କଥ ଉତ୍ତରିଣ୍ଡ ବୋରଦିକୁଚିତ ।
କାଳବରତର କଥ କଥରଣ୍ଟିରାକବ ପଦା-
ବିହି ହୋଇପଲ । କଥରଣ୍ଟି ପଠ କଥେ ସମ୍ବନ୍ଧ
କଥ କଥରଣ୍ଟି କଥାଶବ୍ଦରୁ ମୁହଁରାର ମନ
ଧାର୍ଯ୍ୟ ପୂର୍ବର କଥରଣ୍ଟିକା ପ୍ରକାଶ କଥରଣ୍ଟିରେ
କଥରଣ୍ଟିରାକବ କଥ କୁମାରଜ୍ଞା କଥ ଶିଳବ
କଥରଣ୍ଟି କଥରଣ୍ଟିରେ । କଥରଣ୍ଟିରେ ଏ ଶିଳବ
କଥରଣ୍ଟି କଥରଣ୍ଟିରେ ।

ଦେଖୋଇ ଓ ହାଲୀରୁଙ୍ଗା—୫ ଟଙ୍କା
ମଧ୍ୟ କାହିଁଏହା ବହୁତାର ସ୍ଵର୍ଗ-
ଭୂମେ ଦୂରପରି । ଏହି ଚନ୍ଦ୍ରର
ଅଧିକ ପ୍ରମା ଜାବ ପାଶ ଶୁଣି କୋଇଠାଙ୍କୁ
ଦୁଃଖ କର୍ବ୍ବର ଏକର୍ଷ ଉପରଥ ପଞ୍ଚଥ ଅର୍ଥାତ୍
ଯହିଥାଏ ମହେଲକୁଳାତ୍ମକବୀନକର ଗାନ୍ଧି
ହୋଇଥିଲା : ସବୁମଧ୍ୟା ଗୋ ନ ହେତୁ
କୁବାରସ୍ତର ।

ଏଥରମେଡ଼ିକ ଲିଲି କ୍ଲାନ୍‌ଟାଇଅନ୍ ପୋତାଙ୍କ
ମାଇକ୍ରୋ-ସାଇରରା ଡିପର ଫୋର ନ ଖାଗର
କାହାରେ । ନାମାବଳୀ ପାଇବାକୁ କ୍ରମିକ
ସେବକାର ପଳକପର ଦେଖାଇଲୁ ତାହା ।
ଯାଇବ କି କ୍ଲାନ୍‌ଟାଇ ହେଉଥିବ ସକଳକ
ଦୂରକ୍ଷଣ କରିଲାମ । ପଢ଼ାଇବା ବାହୁ ବଧା
ମୋହନ କାହାର ଅଭିଭାବ କୋହାନର ପାଇଁ
ପାଇଁ ଆଜି ଉଚ୍ଛଵ ଦେଖାଇଲା । ତାକ ସଜାର
ମୁହା କାହା ପଢ଼ାଇ ଅଭିଭାବ ପ୍ରକାର ଦୃଶ୍ୟ
ଅଜନ ପଢ଼ାଇଲା ବିଷୟରେ । ପାଇମୋହନ
କାହାର ଅଭିଭାବ କୁଣ୍ଡ ଓ କରୁଣା ତର
ଦୃଶ୍ୟ ଏହି କାହା ଦୟା କରିବାରେ କଲାବ
କରିବ ଦେଖାଇ ଥିଲେ ।

ପ୍ରକାଶନ ସଂକଷିତ

କାନ୍ଦିଲାରୁ ପାଶେ ଚକ୍ରଶୂନ୍ୟ ଶତରଜିତ
ଦେଖିଲୁଛନ୍ତି ସୁମଧୁର ଲାଲର ଅଳ୍ପକେତୁଳ ଜାହାନ
ମାତ୍ର କା ୨୫ ଦିନ ଅଳ୍ପକେ ଦମ୍ଭଯରେ ଉପରେ
ମଧ୍ୟରେ କହାନିକଷୁଟର ହୃଦୟରଙ୍ଗର ଲାଲ
ଲାଲପୁଣି ପିଶ୍ଚ ଏହି ଏହି କି ମନୋଦୀପ ଗମ୍ଭୀର
ଦିନକୁଠିଲେ ଅଳ୍ପକେ ଦୋଷଯାଇଲାଇ । ପ୍ରକାଶ
ମାତ୍ର ମଧ୍ୟରେ କାହିଁ ପଢ଼ିଲେ ମନୋଦୀପ
ଅଳ୍ପକେ ଅଳ୍ପକେ ସୁମଧୁର ଜୟତାରାଜା
ଲାଲକଷ୍ମୀ ସମ୍ମର୍ଦ୍ଦ ନାହିଁଲାହିଲେ ପାଠୀ ପାଠୀ
ଅଳ୍ପକେ ଦୋଷଯାଇଲାଇ । ପ୍ରକାଶ
ମାତ୍ର ମଧ୍ୟରେ କାହିଁ ପଢ଼ିଲେ ମନୋଦୀପ
ଅଳ୍ପକେ ଅଳ୍ପକେ ସୁମଧୁର ଜୟତାରାଜା

ଜୀବନରେ ଏହି କ୍ଷେତ୍ର ପାଞ୍ଚମି ଦୂରାଧିକ ଦେଖିଲୁ
ଗୋଟିଏ ଗ୍ରାମୀଣିତି ବିଦ୍ୟାକୟ ସ୍ଥାପନ ହର-
ଦିଶାରୁ ଅବେଳା ଦରଶକ୍ତି ସ୍ଵର୍ଗ ଦେବତା ପ୍ରଭାବ
ଦର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ କରୁଥିଲୁ । ମୁଖ୍ୟମ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ
ଦେଇଲେ ଏହି ପ୍ରାଚୀଯାମଣ୍ଡଳ ଉଲା ଦେଇଛନ୍ତରେ
ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଦର୍ଶକାର ଆଶା ଅଛି । ସହ୍ୟାମଙ୍କଳ
ମହିଳା ଦୂରାଧିକ, ମୁଖ୍ୟମାନ, ବଦଳିବ୍ୟାକ୍ରିଯ
ଏହାମାନୀନ ଫଳ, ସନ୍ତୋଷ ପ୍ରଧାନ ଆଶା । ପ୍ରମ୍ପ
ନର୍ତ୍ତକ ଛମା ଏହି ଏକିର୍ବର୍ଷର ଅଧ୍ୟ ମଧ୍ୟରୁ
୬୩୭୨ ବର୍ଷର ବ୍ୟାପ୍ତ ଯାରେ ଅବଶ୍ୟକ
ଦେଇଲୁ ୧୯୭୫/୮୦ ମାତ୍ର ରହିଥିଲୁ । ଅବ୍ୟକ୍ତ ପଣ୍ଡିତ
ଶର୍ମିଳା ନାନୀ ମହାଶୟ ଏହି ପାଦିର
କ୍ଷେତ୍ରରେ ଯାଏ ଦରଶକ୍ତି ସମ୍ମରି ଧରା-
ଦରଶ ଅବସ୍ଥା ଏକାଦଶ ମଧ୍ୟକାଳୀନ ଦରଶକ୍ତି
ପରିବ ସମ୍ମରିକାଳୀନ ଧରାକାଳୀନ ଦରଶକ୍ତି
ଦରଶ ହେଲା । ଏ ଦର ବୋଲ ଦୃଷ୍ଟି ଓ ପଦନ
ଅଧିକ ପ୍ରାଚୀଯାମଣ୍ଡଳେ ମହାର ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ସବରୁକ୍ତି
ବିଶେଷ ଦେଇବ ପାଶର ଦସ୍ତଖତ ।

ବେଳେ ମାନ୍ଦୁଣୀ ।

ମୋରଙ୍କଳାଙ୍ଗ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଓ ସାତେବଳ
ନିହାଇବ ଧାର୍କ ପୁର ଦରବା ଓ ଲକ୍ଷ୍ମୀ-
ଜଳ ହୁଏ ଅଚି ପଦ୍ମ କରିବ ଦାରଳ
ଟୋଟିଏ ଦିନିକ ଯୁଗୀ ଦୋରମୁଦର ଶାୟୀ-
ମାରଙ୍କୁ ଛିନ୍ନ ଅଛୁ । ଏହି ଦିନିକ ଟେଲିକ
ମେଲେ ଥିଲେ ଓ ପରିପେଣ୍ଟର ଦିନିକ
ପଦ୍ମ ଉପୋଦ ନାହାଇଅଛୁ । କହିଲେ
ତୁ ୫୫ ବେଳ ବହାରକୁଣ୍ଡଳ ମେଲିବିଲେ
ପ୍ରକାଶ ଦୋଷାଲୁ । କିମିଟି ଦିନିକରୁ
ମର୍ଯ୍ୟାଣକ ସମ୍ମର୍ମାଦ ଲୁହଙ୍କ ଦରିଅଛୁ ।
ମେଲାକରିବେ କିମିଟିରେ ମର୍ଯ୍ୟାଣକ
ଦରବା ପଥ୍ୟ ସମ୍ମର୍ମାଦ ପ୍ରକାଶ ଦେବ ଓ
ଗୁଣିକ ଲଜାନ୍ଦାରେ ଦେଖାଇଁ କିମିଟିରେ
ଅଛିବ କୁକୁ କମ୍ବ ଲୁହ ଦରିଅଛେ । ତୋଟେ
ଅବନ୍ଧିତ୍ତେ ଛାହିଁ କିମିଟିରେ ଅଳ୍ପ
ଅର୍ପୁ ଦିନିକେ ଧେଇବ କୁକୁ କମ୍ବ ଦରି-
ଯାଇଥିଲ ପେହିରହ ପକ୍ଷୀ ଦୂରୀନିଃ ଓ ଅନ୍ତିମ
ଅଳ୍ପ ଶର୍କ ମେଲେପ୍ରତାର ଲୁହଙ୍କର ଅପରିଶ୍ରାନ୍ତ
ଦେବପ୍ରତାର ନାହାଇ ପକ୍ଷୀର ଦୂରୀନିଃ ।

କେତେବେଳେ ନାମଦେବକ ତାଙ୍କ ପ୍ରଥମ ଦିନରେ
ଏହି କାହା ଯୀବି ଦାର୍ଶନିକ ସମେତ କରିବା-
କାଳର ଦେଇ ଅଧିକରଣରୁ ଅନୁଷ୍ଠାନ କର-
ଇଛନ୍ତି ।

ଅମୁଲଙ୍କେ ଅପ୍ରାଚିତ ନିରାକରଣ
ଧର୍ମଦାତା, ଦେବତା ଏବଂ ମହାଶ୍ଵର ଦେବାଜୀ
ପ୍ରିସାରାମମ୍ଭୁ । ନିର୍ମଳାକାର
ଶୁଣ ଯାଏ ଏହା ହେଉ ଥିଏ ବୁଝି ବୁଝିବୋ । ଯଦୁ
ଦେଖି ପଥରମ ଦୟାରକୁ ତ ଯେଉଁ ପରିପ୍ରକାର
କଥା ଗୀତର ବିଷ ମନ୍ଦ କଥା ପ୍ରାଚୀକରଣ ଦୂର
ହେବାକୁ ଉତ୍ସବକୁ ଦାଖା ପରିବର୍ତ୍ତନ । ମେଘ-
ନିମନ୍ତେ ଅଛି ପଥ୍ର କୁଦଳ ଭାବଠିଲେ
ଯାଏ । ପେରରେ ଦୟା ଏ କର୍ମର ଭବୁ ।
ନିଷଟ୍ଟପୁରବେ ଦେବନାନ୍ଦ ଶର୍ମୀ, କମେ ଦେ
ପେରରେ କୁଦଳ କୁଦଳ ଏ କର୍ମରରେ
ସମ୍ମର୍ଦ୍ଦ ହୁବାର କର୍ମି, - ଏହି ପରିପ୍ରକାର
କଥା କଥାମ୍ଭୁ ପରାମ ମନ୍ତ୍ରିତମ୍ଭୁ ।

ମହେଶ୍ୱରର ମାଟ୍ଟାରିତ୍ତୁ !

ବାରୁ ବନ୍ଦିକର ସମ୍ମ ଦେଇଲାମେହି କୁଳାର
ଦେଇପଡ଼ାଯି ପରତାରେ ଜର ଉର୍ମାପାଳା କୁଳ-
କରିବ କାହିଁ ବଚନ ସୁରଖିତ ନାଟକ ଓ ବିଜ-
ତାଳ ପ୍ରଦେଶକର ଅନ୍ଧରୀ କୋରିଥିଲା, ଦେଇ-
ପଡ଼ା, ଆକଣ୍ଠାର, ଆବରିଥ ପ୍ରକୃତ ପ୍ରାମଳ
ପାତ୍ରଙ୍କ, ପାତ୍ରଙ୍କ, କରନ ପ୍ରଦେଶ ପିତିତ ସୁବନ୍ଦ-
ଦିନ ଏକନିୟ କରିଥିଲେ । ପ୍ରମୀଳ ନବନୀଦିତ
ସୁରଖିତ ଏବଂ ଅନ୍ତର୍ମିଳିନ କହିଛାଇର ଅନ୍ତର୍ମିଳ
ହୋଇଥିଲା । ମେ ଅଷ୍ଟବେଳେ ଅନୁକରଣକ
ଦୂରେ ଲାଗନାରିତୟ ଦୋରିଥିରେହେ ଅଗ୍ର
ଦେବ ହୋଇ ଗେଛ ଆମ ଦିନ ଓ ଶୁଭମ୍ବାନ୍ତିରେ
ଏହି ପ୍ରାତି ମୁହଁବଦ୍ଧନ ଅନ୍ତର୍ମିଳିନେ
ମେତ୍ର ପ୍ରତିର ଅନ୍ତର୍ମିଳିନେ ଦେଖାଇରେ ବେ
ଗନ୍ତିର ସମ୍ପଦ୍ୟ ମୋହିତ ଦୋରିଥାରିଥିରେ
ନାଚ ଅନ୍ତର୍ମିଳିନ ଏ ଦେଖିଯି ନାଚିବି ପ୍ରାମଳ
ଥିଲା ଏବଂ ସୁରଖିତାମେ ଶ୍ରୀମତୀ କରନାଳ
ଦାମଗୋପକ ସାହାରୀ ଲେଖି କହିଲେ
କୁଳଦେଵା ଅନ୍ତର୍ମିଳ ରହିଲା । ସତ୍ୟକାଳ କାହିଁ
ଦିନ ପାରିଶ୍ରମିତିରେ ଏ ଶିଖ ଦେଇ ରହି
ଅକଳିବାଚୁଦ୍ୟ କଲ୍ପନାକରେ ତିଥ ଦୋର-
ିଥିଲେ । ଦିନର ମାତ୍ର, ପାଦର ଅନ୍ତର୍ମିଳ ସ୍ତର
ଅନ୍ତର୍ମିଳ ପରିବହି ତୃତୀୟାମ୍ବାଦୀ କରିଥିଲା ।
ଅନ୍ତର୍ମିଳା କାହିନାହିଁନ୍ତିର ବଜର କୁଳଦେଵାର
ଦିନରୁଥେ ପରିବହି ହେବ ସମ୍ପଦ୍ୟରେ ଉତ୍ତର-
ନାମରେ ସମସକଳ ବାରୁ ମାତ୍ର ମୋହିତ ମୁହଁ-
ବଦ୍ଧ ବୌଧାତତ ସୁରଧାର ହେଇଥିଲେ ।
ପରିବହି ବାହିକ ବନ୍ଦିକରିବିରେ ସମ୍ପଦ୍ୟ ଦାତା
ପରିମଳ ଦେଇବ କୁଳଦେଵା । ଅନ୍ତର୍ମିଳାମାତ୍ରେ
ମେତ୍ର ପାରିତୁ ଅମ୍ବେ ଅପରା, ଅନ୍ତର୍ମିଳ କୁଳଦେଵ
ପରିବହି ଅନ୍ତର୍ମିଳ କରିବାର ଦର୍ଶିତାକୁ ମହି-
ନ୍ତି କରିଥିଲେ ଏବଂ ବନ୍ଦିକରିବିରେ ପରିବହି ପରିବହି
ମାତ୍ର ମାତ୍ର ଅପରା ଅନ୍ତର୍ମିଳ ପରିବହି କରିଥିଲେ ।
ଅଥମ ସମ୍ପଦ୍ୟର ଥି ଏହି ଦେଇଶାହାମୁକରେ ସୁର-
ଖ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ମିଳ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୋରିଥିଲା ନାଚ ଦେଖିଯି ଏହି
କୁଳଦ୍ୟ ଲାଗିବ ଏମନ୍ତ କହିବା ଦେଇଲା ଯେ
ପାଦ କରିବାକୁ ଦେଇଲା, ବଣପାଦ କୌଣସି ମୋହି-
ତାଳ ନ କର ସମ୍ପଦ୍ୟରେ କିହିମୁନିକରେ
ଅନ୍ତର୍ମିଳ ଦେଖିଥିଲେ । ଏହି କିରାତବର୍ଣ୍ଣ
ପାନ୍ଦିର କାହିଁ ଦେଇପୁରେଦେଇ ଦେଇଲା
ବିନାକୁ ଗହିଲେ ଗଢ଼େ । ଅଥା ବନ୍ଦି ଏକଥି
ଏହାର ନାମବାଜିକାନ୍ତ ଦେଇ ଲେଖିଲା
କୁଳ ମାତ୍ରର ଏ ସୁରଧାର ପିଥ ପଠିଲା
କହିଲା ।

ଏଥେ ସମ୍ବଲର କାହିଁ ଦୂର୍ବଳେତା
କୁଟିଏ ଧୂଳା ପକି କା ପ୍ରାଚିହାନ୍ତ ଶମ୍ଭ ଛୁଣ୍ଡା
ଅଦୟାର ବିଜନାତ୍ମୀୟ । ନମ୍ବୁ ମାଟ ତ
ଦମ୍ଭରେ ଭାବୁତି ହୋଇ ଅନ୍ତର୍ଗତମନ୍ତେ
ଶୋଭନ ପୁର ଖେଳ ସାରମୁକ ଏହି ମେତା ମନ୍ଦ
ବନ୍ଦୁକର ବନ୍ଦୁକର, ଏ ସହେଲୀତୁଳ ସବଧା
ହାତରକାଣା ।

১৫৭৬ পাঠ্যকলা পৰ্মাণু

କୁରିଥିଲେ ପଚିବ ମଧ୍ୟରେ ମାତ୍ରେବ ଜନଶ୍ରୀ
ଏହି ଏତୋରଙ୍ଗରେ କାନ୍ଦେନନ୍ତିରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ
ଏଥିଲେ ବି କୁରିତର ମନଥାଳୀ କୌଣସି
ଏହି ପକ୍ଷିରଙ୍କରେ ଏହା ସହିତ ଉତ୍ତରାବି
ପରିବର୍ତ୍ତନ କରୁଥାବେଳ ଗର୍ବରୁ । ମଧ୍ୟରେ
ମାତ୍ରେବ ଜଗନ୍ନାଥର ବୁଦ୍ଧର ଦ୍ୱାରା କରି
ଅଛି । ସେ କୁରିଥାଳୀ ନାହିଁଲାଟ ଓ ପ୍ରାଚୀରିତ
ଆବଲିନ୍ଦ୍ରୀ ଓ କେ ବାପୁ ବ୍ରଦ୍ଧିକୁ
ନାହିଁଲା ବ୍ୟାପ କରିଥିଲାମାତ୍ର । କିମ୍ବା କୁରିଥାଳୀ
ଆଜି ଖାନାର ପ୍ରାଚୀରିତ ଓ ମେହି ଅଳାକାର

ଏହିଅଳ୍ପାଦକ ଏହିତିକ ଉଦ୍ଦରାକୁ ଯନ୍ତ୍ରଣା
ଦିନଥିଲେ ଓ ଗାନ୍ଧାର ପଳିଲେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ଶେଖାବିରୁଦ୍ଧ ବିକ୍ରି ହେଲା । ଆରଥରେ କର୍ତ୍ତା
ବାଢ଼ିଛି ତେଣାର କଳାଜୀବି ଉଚ୍ଚକ ନମ୍ବରରେ
ଯେଥି ଏ ବା ଅଭ୍ୟାସ କରିଥିଲେ । କରିଗଲା
ଆସିବାରୁ କି ସାହାର ତେଣା କରିଥିଲେ
ଏବଂ ବିକ୍ରି । ଯାନନ୍ଦନାଥଙ୍କ ଉଦ୍ଦରାକ
ପରିଷାର ପାଇଁ କାହାକୁ ? କୋଟିଏ ହଜାର ଟଙ୍କା
ଯେବେଳେ କାହାର ବିଷ୍ଟ ଏହି । ନାହାନ୍ତି ପ୍ରକଳନ
କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଦୂରବର୍ତ୍ତନର ଅର୍ଥ ଉଚ୍ଚକ ତେଣାରେ
ବିଦ୍ୟାର କରୁଥାଇ କରିଥିଲେ ଏହି ଏହାରେ
କାହାର ମୁହାର ଜାର୍ଯ୍ୟିମେଷ ବୁଝୁନ ଆମେ ।
ମନେମୁଁ ସାହେବଙ୍କ ନିଜର ତେଣା କାହାରେ
ପ୍ରତ୍ୟାକର ନବତ ନାହିଁ । ଏହି ବିଲାର ପାର୍ଶ୍ଵ
ମେଦରେ ଅଛିର ପାଇସିଲେ, ଅନୁଭବେ କ୍ଷର
ମନେ ଲାଗିଲା । ତେଣାର କୁଣ୍ଡଳ ହେଉଳ
କେବଳାବୀ ପ୍ରଦେଶର କବିତାକ ହେଉଳୁ
ତେଣାପରେ ଅବସ୍ଥା । ଗାନ୍ଧାର ତେଣା
ପରେଟ ନାମିତାକୁ ଦେଇବ ଦୂରବର୍ତ୍ତନ
ବସୁନ୍ତି । ପୂର୍ବରେ, କନ୍ଦୁମର ପ୍ରକଳନ
ମାଲପକତାକୁ ଦେଇବିଦୂରରେ ଅବସ୍ଥା
ମେଦରୁକୁ ଦିଗ୍ବିତାକରନ ହେଉଳି
କୁଣ୍ଡଳ । ଏହି ପରିବହନକାରୀ ଭାଇତେବେଳର ତି
ବିଧା ପଞ୍ଚ ଓ ସମସ୍ତେ ଏହି ଜାପନକାର
ବିଳ କିମ୍ବା । କିମ୍ବନ୍ତ୍ୟାକୟ ଓ ଶିଥାର କି
ହିନ୍ଦା ଏହି ପାତରଗୁଡ଼ର ଲାବ କରୁଥିଲୁଗୁ
ସମାବେ ପ୍ରଦେଶ ପର ଏହିକାଳକୁ ଅନ୍ୟା
ନ୍ୟ ପଢ଼ିବାକୁବୁଝାଇବାରକାରୀ ହେଉଥିଲା ।
କି ମନେମୁଁ ଧାରନକି କବିତ ସମସ୍ତ ଉପସ୍ଥି
ଥାରଫେବାକୁ ଦେବ । ମନେମୁଁ ଥାରକ
କବିତା, ତେଣାର କୁଣ୍ଡଳ କାମେ
ତାପିପରେ ହେବି—ତେଣାର କବି ଥୁବୁ
ଥାରକାରମନ୍ଦିରକାରୀ । ଏହି ନରଧୂମ ତମ୍ଭକ
ଏ, ସବ କରାବାକାର କଳାକରେ ମୋଟିଏ
କର ଲେଇ ମୋଟିଏ ବିଦ୍ୟ ଆରକ୍ତାକୁ
ଦିଲ ହେବାର କୁଠା ଦେଇଲ କାହାର
କାହାର । ଆହି କ୍ଷୁଦ୍ର କଣ୍ଠକି ତଥାର ପଦ୍ମ-
ମନ୍ଦିର ନାହା କାହାରାପୁ କୁହେଲା । ଅପୁମାନ
କବାଚ ତେଣାରମନ୍ଦିର ଲେଇ ହେବାରୁ
କାହାର ପିଲାଗେରା ବହିରୁ

ପ୍ରକାଶିତ ଦିନ ୩

ଏହି ଅଭ୍ୟାସ କାମ୍ପ ରଖଇଲେ ଏହି
ଏହି ପ୍ରଥମ ପଥବେଳେର ପାଠୀରୀ ତାଙ୍କ
ରଖଇ କରିଯାଇ କବାଣୀ ପ୍ରତିତ ଓ ଦୂରଦୂ
ର୍ଧମୁଖ ସମ୍ପର୍କରେ ହେଲା ଏହି ହୋଇ-
ଏହି ଏହିରେ ଚିହ୍ନମୁକ୍ତି ଦେଇ ଅନ୍ତର୍ଭାବ
ଲେଇଛେ କାମ ହେଲେଥିବେ । ପେଟ୍-
ଦ ଗୋମ ଦେଇଅଛି ନ କୁଳକ ଦେଇଅଛି
ନ ମୁହୂର୍ତ୍ତର ୫୫ ଓ ଦେଇଅଛି ପଠାଇ-
ବା । ଆହୁ ମଧ୍ୟ ଦେଇବିଲାଇ ହଜାରାକ
ଦେଇବା କହିଯାଇଛି ଉପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଇ
କିମ୍ବାକିମ୍ବା ଦେଇବା କରିପାରିଲା । ଶବ୍ଦର
ଅଭ୍ୟାସ ଦେଇ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କହିପାରିଲା
କି କହିଯାଇବା ଦେଇ । “କିମ୍ବା କରିବାର
” ବୋଲିବା କରି ପରେ କହିପାରି ଅଭ୍ୟାସ
କରିବା ଏହି କାର୍ଯ୍ୟରୁ ଦେଇ । କିନ୍ତୁ
କିମ୍ବା କରିବାର ବୋଲି ଏହି ଏହିକାମ୍ପ
କରିବାର କରିବାର କରିବାର କରିବାର
ଏହା ମହାକାଶରେ ପ୍ରକଟିତ କରିବାର
କିମ୍ବା କରିବାର [୧] ଆବଶ୍ୟକ କରିବାର

-10-

ପ୍ରକଳିତ ପାଇଁ ପରିଚାର କରିବାକୁ ପରିଚାର କରିବାକୁ
ଦେବାକାର ପଢ଼ିଥାଏନ୍ତି ଏହି ମୋହନ
ତାର ଅନୁମାନକୁ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବାକୁ
ଶିଖିବାକୁ ଉପରିଚାର ପରିଚାର କରିବାକୁ
ବାହୁଦିଵ ଏହୋଡ଼ିଥୀ ବାହୁଦିଵରେ ପରିଚାର କରିବାକୁ
ଅନ୍ତର୍ଭାବୀ ସମ୍ମାନାବାସର ଦେବାକୁ, ପରିଚାରାବାସର
ଦେବାକୁ ସମ୍ମାନାବାସର ଦେବାକୁ ଏହା କରିବାକୁ
ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବାକୁ ପରିଚାର କରିବାକୁ
ଏହି ପରିଚାର କରିବାକୁ ଏହି ପରିଚାର
ଦେବାକୁ ଏହୋଡ଼ିଥୀ ବାହୁଦିଵରେ ପରିଚାର କରିବାକୁ
ଅନ୍ତର୍ଭାବୀ ସମ୍ମାନାବାସର ଦେବାକୁ, ପରିଚାରାବାସର

ପ୍ରଦୀପ ।
କାନ୍ତିକ ନାମଟି ।
ଅଛି ସରଗଲ ଓଡ଼ି ହେଉଥିଲା
କାନ୍ତିକ ପାପ ୯ - ୧୨, ଶୁଭପାଳ,
କୋକୁଳେ, ବିଷବାର
କରିପାପ, ଅକ୍ଷୟତ ଆ ଜମ, ଓ ଗୃହିନୀ
ଏବୁହରାହାର, ଅରହା, ୮ - ୯ ପରେପାପ
କାନ୍ତିକ ପାପ-ମଧ୍ୟାରାତିଲିଙ୍କ ୮ - ୧୫
କାନ୍ତିକ

କେଣିରେ ବନ୍ଧୁ ବାବୁ ଫର୍ମାଇଲା
ଦୟାକୁଳଙ୍କାବଣ୍ଡ ଯାଥିଲା ।

ତୁମାର ଆପ୍ନ ବିଦେଶୀ, କୁଧାରାଜୀ
ଅକିଲାଳେଖ ଦିତୀୟ, ଗର୍ବୋଦୀ, ଅବୁଲୋ -
ଦୀପ, ଦେହି, ଏକମେଲ, ଓ ଆହୁଦେଶୀକ ।

୧୦୭୨ ପ୍ରିୟଜନଙ୍କ ପ୍ରାତି ଉପହାର
କବି ଭାଇ ଶ୍ରୀ ଦାସଗାସ କବିରେଣ୍ଟଙ୍କର
ଦେବକା କମ୍ପମ ତେଳ ।

ବହୁଳ ସ୍ମରିତ ପାଇଁରେ କଥାକାନ୍ଦୁମୁଣ୍ଡି, ଯେତିପ୍ରାଚୀରେ ବସି ଏହି ଫେରେ ନାହିଁ ତଥାରେ
ଏହି ପ୍ରାଚୀରେ କେହି ଥିଲେ ଏହିକି ଯତୋପରୀକ୍ଷାକର କଥାରେ ମୁଖ କହାଇ ତହାରେ ଏହିପରିବର୍ତ୍ତନ
କଥାରେ ଏହାରେ କହିଲେ ।

ଦେବତାଙ୍କୁର ମେଳ ବ୍ୟବହାରରେ ଦେଖିବାକୁ, ପରିବାର ଏକାକିତ ଓ ବୃଦ୍ଧିକୁର୍ବେଳା ମେଳର
ଶବ୍ଦରୁ ଅନ୍ୟ ସଂଘରେ ଦେଖି ଉପରୁ ଯାଏଥିଲୁ ଏହି ଦେବତାଙ୍କୁ ପୋଶାଯୁଗରେ ବନ୍ଧୁତାରେ ଦେଖାଯାଏ
ଅରେ ଦେବତାଙ୍କୁ ଯୁଦ୍ଧରେ ଆଶ୍ରୟ କରିବା କବନ୍ତୁ; ଯାରେତୁ ଯଜମାଣେ, ତାଙ୍କର ଦେବ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ
ଶବ୍ଦରୁ ଯାଇବେ ଏଥା ପଦର୍ଥ ପଦକଷତି । ଏହି ଦେଇ ଫରେ ମାର୍ଦବ ବରେ ମୁହଁ ଶାରୀର ଏବଂ
ଏହି ମୁହଁ ଦେବତାଙ୍କୁ ମେଳ ଦଳାଳ ସୁନ୍ଦର ସୁନ୍ଦର ପରମ ଅଭିଭାବକ । ବାହିର
ଏହାର ମନୋଦର ମନରେ ଓ ଜୀବବିଦ୍ୟରେ ଦେଇ ଜେଳିବ ଶୈଖ୍ୟର ଅଭିଭାବ ଦେଇବାରୁ । ମନୀ
ଏ ପରି ଏହି ମନ୍ତ୍ରର ମୁହଁ, ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ଯୁଦ୍ଧର ମୁହଁ ୫୦ ମୁହଁ, ପରିଷିର ମୁହଁ ଦେଇ ଏହା ଏବଂ
ମନୀର ମୋରିଗାସି ଏହି ମୁହଁ ଦେଇ ଏହାର ମନୀରି ।

କେବଳ ପାଦମାତ୍ର କାହାରୁ ଯେବେ ଜଣାସ୍ତ ମହିତ ଜୋଟମ୍ ସବଳୀର
କୁଳେ ଧୂମର ଧରିବି ୧୦ମ, ବିଶ୍ଵ, ଚତୁର୍ବୀ, ମୌଳିକ, ମହାବାହି ଓ ଉତ୍ତରାଜ୍ୟ
ଦେଶର ପାଦମାତ୍ର ନେଇଛାଇ ରୀମଣାନ ଦେଶ ଏଥି ଓ କରୁବେ ଖଣ୍ଡାଳ ବିଶ୍ଵାଦୀ ପଦାବି ସାହୁ
ଏବୁ ଗଜିର ଶାଠ ପଦାବି କାହା ପରିଷ୍କାର ହେଲାମ, ଦୂରତ୍ବ ଅନ୍ୟଦରେ କହାଯି ହେଲା, କରୁବ,
ଦେଶ, ଶକ୍ତି, ଦୟାଦ, କୁଳମ, ନିର୍ବାଚ, ପ୍ରେତ୍ସିଂ ବିଶ୍ଵାଦୀ ପଦାବି ଆଶାପୂର୍ବ ଜାରିପାଇବେ।

ପ୍ରକାଶ କବିତାରେ କାହାର ମାନ୍ୟତା ଓ ଅନୁଭବରୁ ଦୟା ଦୋଷରୁ
ନିଃବ୍ଧ ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା କବିତାରେ ବହୁ ବିଭିନ୍ନ ରୂପରେ
ପ୍ରାଚୀନ ଏଥିରେ କୁଣ୍ଡଳ ପଦରୂପ ପଦରୂପ । କବିତାରେ କୁଣ୍ଡଳ
ପ୍ରକାଶ କାହାରଙ୍କ ମାନ୍ୟତା ଓ ମଧ୍ୟ ଦୟାରେ ବେଳେ, କେବେଳେବେଳେ ଜୀବ
ଜୀବର କବିତାରେ କୁଣ୍ଡଳ ।

କ୍ଷେତ୍ର ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ବ୍ୟାକରଣ
କଥାଗୁଡ଼ିକ (ମହାପ୍ରତିବନ୍ଦ କାଳର ବାଜାରର
କର ଅଧିକର ସାମଗ୍ରୀ) ୯୩, ୫୦୯
ଶିଖା-କର୍ଣ୍ଣମାଲା (ପ୍ରତିକାର କୋରିରେ
ଦେଇ ଯକି ଦେବେଶ ସମ୍ରାଟେ ଉତ୍ତର ଅନ୍ଧର
ପାଇଁ ଦେବେଶ କର୍ଣ୍ଣମାଲା) ୯୪,
(ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିଖାର ଦରମାକ) ୯୫,
ଓଡ଼ିଶା-କୃଷ୍ଣଚ (ଓଡ଼ିଶାର ବିଭିନ୍ନ
ଜୀବବିଦ୍ୟାରମାଧ୍ୟକ ସମ୍ବୂଧନ ପଠା-
ନ୍ତ୍ର, ନୃତ୍ୟ ଓ ଶିଳ୍ପା ସ୍ଵତଃପୁରୁଷରେ ମୁଦ୍ରାକଳ,
ବର୍ତ୍ତମାନକୁ ଫରେଖ ଦରମାକୁ) ମର୍ଦ୍ଦ ୧୦୧
ପାଇଁଲାବୋରଙ୍ଗ (କମିଶନରକୁ ଏକାଙ୍ଗ
ପଦାନ୍ତ୍ର ମେହାର କ୍ଷେତ୍ରକଳୀ) ୧୦୨, ଓ
ଶାଖାକୀର୍ଣ୍ଣ ଗୀତ ବା (ପଦମରେ ପଢି
ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ଵପ୍ନକଳ୍ପରେ ଏହା ଉପରକ ମାର୍ଗକ-
ରୀତିମାଳାକ ଶ୍ରୀମତ୍ତ ସାହୁରୁଷ ଦସ ଏବଂ ଏ
କରିବାର ମେତାବ ।

National Harmonium
& Co (U K)
103 Lower Chitpur Road
Calcutta

ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଗୀତ

ଅମ୍ବାଚିର ନିତ୍ୟ ବିନନ୍ଦ
ପୋତ ସନ୍ତ ହେଣ୍ଟ ରଖି
ଥିଲେ । ହେଣ୍ଟକୁଳାଚିର ରଧ-
ଯୋଗୀ ବର୍ଷା ତମକୁ ଦେଖି

Competition Watch Co
25 Madan Mitra Lane (U. K.)
Calcutta

କ୍ଷେତ୍ର ପାଦିନ ଅଣରେହାପ୍ର
ଜିଷ୍ଠାଳୟ ଓ ବୀବାଳୟ ।
ତଥାତ୍
ଶ୍ରୀ ନନ୍ଦନାମେହନ ଶ୍ରୀ
ବବିତୃଷ୍ଣା ।
ବେଶନିବାସ, ଘୁରେଗଲ ବାନ୍ଧା ।
ପୋ ପୁନରପରିବ୍ରତ,
ଆତ୍ମବନ୍ଦୁଷ୍ଟ ବହୁପଦ ହୁଏ ସରଜ୍ଞଙ୍କ
ଲୋଚନାକୁ ପୁନରଜ୍ଞାନକାର୍ଯ୍ୟର ଉଦେଶ୍ୟ
ନୁହେ । କିନ୍ତୁ ଆମେ ଏହି ନିରାପଦ ଅନ୍ତରେ
ଦୟକୁ ସ୍ମୃତିକୁଣ୍ଡଳ କିମ୍ବା କାର୍ଯ୍ୟ କରି-
ଅନୁଭବେ ଥିବା ଅନ୍ତରେ ଲାଦ୍ଯମାନ-
ମାନଙ୍କ ହୁଏ ପ୍ରଶ୍ନାଦିତ ହୋଇ ଜୀବନାଖାରଣ-
ର ଦୂଷତାର ପାଇଁ ପ୍ରଥାମାପଦ ରହେ
ଦେଇଥିବାମେଣି ପରାମିତ ଓ ଆମ ପରିପ୍ରକଳ୍ପ
ଆମର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ନିର୍ବେଦ୍ୟତାପ ହିନ୍ଦୁ ।
ବୀବାଳାକେ ଅନୁଗ୍ରହବନ୍ଦ ଅରେମାନି ମହାନ୍ତା-
ବରେ ପରିପାଦିବା ।

ପ୍ରଦବ ସେଇଁ ଏହାକି ମହୋତ୍ସବ ।
ଅନୁଲାଭ୍ୟାସି—ରପାତୁଳ
ମା ୧ ହର ଚାହା ।

ଦକ୍ଷିଣାମୁଖ ପ୍ରତିର ବେଳରେ, ଏହି ଆଶ୍ରମ
ଦିନେପ ଫଳପ୍ରଦ । ପ୍ରକର ବେଳ ଦୂରେ
ଶୀଥିମନ୍ଦର ସୁଜ ଗୋଦର୍ଷିଣୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ରହେ ଦାଢ଼ି
କା ବହିପାତର ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଏହି “କିମ୍ବାନୁନ”
ସେବନ କାଳେ ଅଛରନ୍ତି ବିଦ୍ୟୁତି, ବେଳରୁତ୍ତି
ଦାଢ଼ି, ଦରଦୁରକ୍ଷିଣୀ ଯାତ, ହୃଦୀ ମୁଦି, ବନ୍ଧୁ
ମାନ, ଅଛି ଶ୍ରୀଦ ଓ କଳୁମହ ତଳ ପେଟ
ଅନ୍ତରୀ, ଏହି ଧର୍ମଧର୍ମ, ମସିକ ସୁରକ୍ଷାନ ଶକ୍ତି
ଯାଚନ୍ତୁ ଉତ୍ସବ କରୁଣାତ କୁଏ ଓ ସବୁରେ
ଅଭିନବ ବନ୍ଧୁର ହାତ ଦିଲାଇ ଅଭିନବ କୁପ୍ର
ବନ୍ଧୁ ବନ୍ଧୁ ହାବେ । ଏହା ବ୍ୟକ୍ତିତ କେତେ
ଶୀଥିମନ୍ଦର ଦୌଳତକରଣେ କଳୁମହରଙ୍କ
କୁପ୍ର ଅନ୍ତର ବନ୍ଧୁଆଥ୍ରୀ ସେମାନେ ମନ୍ୟ
ବନ୍ଧୁର ମନ୍ତ୍ରରେ ଅଶ୍ରାଜକ ନାହିଁ ପାପ କୁଥାରି ।
ମେହ ବେଳରୁ—ପାଦିକ
“କିମ୍ବାନୁନ”

ମା ୯ ସବୁ ଗଣନା ।
ମନ୍ଦୁଆ ପଥର ଏହାହି ସାଗରର ଅନ୍ତରେ
କିଛିଦ୍ଵୀପର “କୁଳ” ଘରେ କୁଳର କୁଳ ଏ
ଆଶାଦେଇ ଏହା ଜୀବିତ ଆବାକୁ ପ୍ରାକ୍ଷସନ୍ଧର
ପଥ ସହିତ ମହା ଦୟା ସମବାଲୁ ଦୟା
କିବର ଯେଉଁ ମାତେ ଧରିବାର, ଅଭିନ୍ୟା,
ଦ୍ୱିଜ ଓ ଖାତୁବୋକଳ ଘେରରେ ପାତ୍ରର
ପାଠ ହବାର ହୋଇଥରୁ ସେମାନେ ଏହା
ଅଭିନ୍ୟାର କଣୀ ” ପେନ୍ଦର କର ଏହାର
କବିତା ମଧ୍ୟରେ ନବୀନତ ମଞ୍ଜୁଦ୍ୱାରି ପଢ଼ୁ
କବି ଦେଖନ୍ତି ।

ଶାଖିମାଳ ଓ ଅଭ୍ୟନ୍ତର
ଭବିତଵ୍ୟ ଦର୍ଶା।
ମା ୧୯୫୪ ଜାନ୍ମ ଦା।

ଯାହୁ ମନ୍ଦିର । ମୂଲ୍ୟ-ଏକ ଡିମ୍ବାର୍ଷ ଓ ୧୦୧
ସବୁକପ୍ରତିଲାଭ ଯାହୁ ଦେଖାଇ ଏହାରୁ
ପରିଚାର୍ଯ୍ୟ “ଦ୍ୱାରା ମୁଲାକ୍ତିତ” ବନ୍ଦକାଳ
ମେଲିଗ ହୁଅଥିଲା ।
ଏହା ଦେଖାଇ ସବୁକାହୁ ବେଳାରୁ ଶାଶ୍ଵତ
କୃତିମ ଏକ କୁଣ୍ଡଳ ଅନ୍ଧାର ମରୋତ୍ତମାତ୍ର
ଦେଇ ସବୁଦା ଉତ୍ସମୀର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠାପିତା ।

କେନ୍ଦ୍ରସାହିତ୍ୟକାଳ ଅଛି, ଏହି ହିନ୍ଦୁ

ଦେବରାଜନେତର ଖଲ, ଏହି
କୃଷ୍ଣରେ ପ୍ରାଚୀନତା । ଗର୍ଭମେଷ ଦେବର
କୁ ଜଣ ଶୁଦ୍ଧ କିମ୍ବେ ବଚନାତ୍ତ ଦର୍ଶନକୁ
ମାତ୍ର ପ୍ରଦେଶପ୍ରାଚୀନୀ ଟା ଛଣ । ବର୍ତ୍ତମାନ
ମାତ୍ର ଦୂରନେଷତ ପଶ୍ଚାତରେ ଅଛେବ ଯତେ
କୃତାର୍ଥକ ଦେବାଳ୍ପତ୍ର । କେମାବେ ତିକା
ଥିବ ବନ୍ଦୋ ଦୂରି ଦେବାଳ୍ପତ୍ର । ସମ୍ମ ପ୍ରଦେଶ
ରେ ପରାଇବ ମାତ୍ର ଦିନେମ, ସେହିବେ ସୁର
ପଢ଼ିପିଲାହିମାନେ ପ୍ରଦେଶ ଲାଭ କରିବାର
ସୁଧା କି ପାଇଁ କେବେ ଶିଖାଇ କରିବ ଦେବ
କରି ? ଗର୍ଭମେଷ ସହାୟ ପ୍ରିୟ ତରଫାଳ୍ପତ୍ର
ଦେବ ॥ ୩୦ ଜଣ ଉତ୍ତମାନ ସାହଜକ ତିଜା କରି
ପାରିବେ ତାଙ୍କୁ ଧେଇ ଆହ ତିକା ଲାଭ କରି
ପାରିବେ ମାତ୍ର କେବେ ଉଠି ପିଶାଚାମାରକ ହେବ
ଏହିପାଇବ ତିକା “ Thus far
Shalt thou go and no farther”
ଅବଶ୍ୟ ଉତ୍ତମାନଙ୍କ ଦୂରରେ ତିକାହେବୁ
ପରାମ୍ରଦ କରି କହି ପରି ମର୍ବିମେଷକ ଏହିପାଇବ

କୁଳାଙ୍ଗ କୁଣ୍ଡଳା ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଡେଲିଆ ପରିବାର
ଦେଖିବା ହିମ୍ବର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ହୋଇଥିଲା ।
ଯୁଦ୍ଧ ବନ୍ଦାରଗରୁଙ୍କ ନାୟକ ସମ୍ମାନର ଆଜାନ
କୁଳର ବନ୍ଦରୁରେ ଓ ଥିଲେକ ସବୁ ଲୁହାରୀର
ମୂରେ । ସବୁର ନିର୍ବାଚନ କରିଲେ ଭାବେ
ମହାରାଜେଶ କହାଇ ପରିମିତେ, ତେଣୁ କରି
ଲୁଲ ଭାବରେକୁଳ ଓ ପାତଳ ମେହିଦିଲା
ଯୁଦ୍ଧ ଲାଭକୁଳରେଇବେଳେ କିନ୍ତୁ ଦେଇପାଇ
ହିଂଦୁରାଜାରଙ୍ଗା । ମହା ଶା ୧୯ ରେ ବିନ
ମାଟ୍ରିବ ବାନ୍ଧିଲାଏ ସବୁ ହୋଇଥିଲା । ଯୁଦ୍ଧ
କାର୍ଯ୍ୟର ନିର୍ବାଚନାଥବ୍ୟ ଯୁଦ୍ଧକାଳ ଅଛନ୍ତି
ପ୍ରତିକ ବନ୍ଦରୁକେ ବେଳେ ପରି ମଧ୍ୟ ସବୁର
ମହାରାଜେଶ ଓ ବିହାର ମହାରାଜେଶ ଓ ପାତଳ-
କୁଳର ଓ ପାତଳକୁଳରେଇବେଳେ କିନ୍ତୁ
ଦେଇପାଇଲା କିମ୍ବାରୁକୁଳ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସବୁ
ମହାରାଜେଶ ମଧ୍ୟ ଦେଇପାଇ କିମ୍ବାରୁକୁଳ
କାହିଁନ୍ତି । ଯୁଦ୍ଧ ସମୟରେ ମହାରାଜେଶ କିମ୍ବା
କୁଳରେଇବେ ଦାର୍ଢି ଦେଇଲା କେହିଁ ବନ୍ଦରୁ
ରୁହ ମହାରାଜେଶକୁ ଯୁଦ୍ଧା ଏହେ ବନ୍ଦରକାଳ
ଯାଇ ନାହିଁ । ଧନ୍ୟାମାରେ ଶୁଣିବୁ ଯେ କିମ୍ବା
କୋର୍ତ୍ତରୁ ପ୍ରଧକରଣ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ
କିମ୍ବାରୁକୁ ଦୃଶ୍ୟର ମହାରାଜେଶ । ମହାରାଜେଶ
କୁଳର କାର୍ଯ୍ୟର କାର୍ଯ୍ୟ କାହିଁ କର୍ତ୍ତାବାବ କର
କିମ୍ବାରୁକୁ କାର୍ଯ୍ୟରେଇନାହିଁ କାର୍ଯ୍ୟର ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ
ଅତ୍ରୁଷାର ହେଉଥାଇଗନ୍ତି । ଯାହିଁ କେବେ
କୋଣ କାର୍ଯ୍ୟ କିମ୍ବାରୁକୁ ଉତ୍ସବରୁକ
କୁଳର କାର୍ଯ୍ୟର କାର୍ଯ୍ୟରେଇକଣ କାର୍ଯ୍ୟର
କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ
କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ମହାରାଜେଶ ମହାରାଜେଶ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ

ପୁରୀ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣରୁ ଯେ ଅବ, ଏ ଖେଳିବେ
ଦେବକ ୨୦୦ ଲକ୍ଷ ମରକୁ କିମତ୍ତୁ ଦବୋଧିପ୍ରାୟ
ହତା ସ୍ଵର୍ଗେ ୨୫୦ କିଲ୍ମ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରବେଶସ୍ଥାନୀ ।
ଏହା ଦବୁଁ ଏ ବିଷୟରେ କର୍ତ୍ତ୍ତମେତେ ମନୋ-
ଜାଗାରୀ ହେବେ ।

ଅମେସାରେ ପରେ ଶତକୁ ସେ କଲେଜର
କ୍ଲିନିକାର ଅଞ୍ଚଳୀ ଗନ୍ଧ ନମେକ ଅଳ, ଏହି ଟି
ପ୍ରେରୀରେ ନେଇଦିପାଇଁ । ମାତ୍ର ତେବେଳ
ପଞ୍ଚମ ଶ୍ରେଣୀରେ ଉତ୍ତାର୍ଥୀ ହୋଇଥୁବା କବି-
କବିତା କେବେ ଅବଶ୍ୟକ ହେଲାକବ ଅବେଦନ
କରୁଳ ପରିବାରୁ । ସୁଧାପ୍ରେରୀ ନ

ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସରିତ ହେଲା ଅତେବେ
ବନ୍ଦୁରେ ବନ୍ଦୁରେ ଘଟିଥାଏ ତୁ
ଅଛେବେ କିମ୍ବା ପ୍ରଯୋଗ କରିବ କିମ୍ବା
ଦେଖିବେ ପ୍ରାପ୍ତିତ ହୋଇଥାଏ । ଉଦ୍ଧବାଚ
ଅବୁଦ୍ଧି ଅବୁଦ୍ଧି ବନ୍ଦୁ ବନ୍ଦୁ ସମ୍ବୁଦ୍ଧିମାନଙ୍କ
କ୍ରତ୍ଵ କ୍ରତ୍ଵ ଜୀବିତ । ଅମେରିକାରେ ଏ ବିଷ-
ସୂଚି ପ୍ରିଣ୍ଟିଂଗର ମହାମୋହନ ଅବୁଦ୍ଧିର
କ୍ରତ୍ଵରେ । ପୁଣି ଶକ୍ତିକୁ କଞ୍ଚକର ଉତ୍ତର ପାଇଁ
ମାନଙ୍କୁ ପ୍ରିନ୍ଟିଂଗର ମହାମୋହନ ଦେଇବାରୁ ତେ
ମାହିବ ଉତ୍ତର ପିଲ୍ ମେହମମ୍ବର ଦୂରରେ
ତାହା ବନ୍ଦୁରେ ହେଲା ପୁଷ୍ଟି ହେଇଗାହୁଁ ।
ଆମେରିକାରେ ଆଶା କରୁଁ ମଜ୍ଜାରର ପ୍ରଯୋଗକର
କ୍ରତ୍ଵ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂଗର ମହାମୋହନର କରିବେ ।
ଏହିକେ ଡେଜା ଓ ଡେଜା ଉଦେହରିବେ
ମେରାକରୁ ଏହି ଅଧିକାର ଅଛି । ଡେଜାରେ
ତଥ କୌଣସି ମୁଖେତ ଦାରିଦ୍ର ଅତିଃ
ଶୈଳେର କରେଇବୁ ପଢ଼ିଥିବା କେବଳ
ସମେଷ ଦୁଃଖକୁ ନାହିଁ ହେବନାହୀଁ ସୁଖବା
ନେବନ୍ଦିପରିବେ ଉଦ୍ଦୀପ ହୋଇଥିବା ବନ୍ଦୁ
ପ୍ରଦାନ କରିବା କିମ୍ବା ।

ପ୍ରକାଶ ଉତ୍ତିଷ୍ଠାନ

ଦୟବାରୀ କରସଙ୍ଗ ଓ ମୋହନ କରୁ
ଛନ୍ତି ।—କିମ୍ବା ସୁତ୍ତନ ଏଇ ଲ୍ଲୀପାରିଯୁ
ଦେବନ୍ଧୁ ହୁଏ ବସୁତ୍ତନ ଓ ସୂର୍ଯ୍ୟ ପୁରୋତ୍ତମ
ପ୍ରେସରେ ପ୍ରଥମକାର ମୁଦ୍ରା । ସୁନ୍ଦରତ ମହା
ଦୟ ଅଧିକା ଦୂର୍ବଳତାର କବ କାଳୀ କାନ୍ଦିଲ
କରିଛନ୍ତି କୁମରବନ୍ଧୁ ରେଣ୍ଡା ଉଚ୍ଚବେଶ
କାମଧେନ୍ଦ୍ର ଦୂରହୋଟି ରେବିଶା ଏଥୁବେ
ପ୍ରଦାର କରିଛନ୍ତି । କରୁଛିଥା ଯୋହନ୍ତି
ପୁନକାଳର ଶିଷ୍ଟମନୁଷ୍ୟାରୀ ବିଠାନ୍ତି ପର୍ବତୀ
ଅଧିକରରେ ବନ୍ଧା ଦେଇଥାଏ ଏବଂ କରିପା
ଦେଖେ ପରିବାରକିମ୍ବା ମନୁଷ୍ୟର କାନ୍ଦିଲ
କରିବି ଲୁଗନ୍ତା । କେଇବେ କରସଙ୍ଗ
ଅନ୍ତର୍ବିନ୍ଦୁ ବାହୀ ଏହି ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପରି ସ୍ଵକି
ପ୍ରକଳ୍ପ କରିଛନ୍ତି ଦୁଃଖ ଜନେମ୍ ପରିବାରରେ
କେବିଥା ମାର କରି ବେଳେ ପରିପର୍ଯ୍ୟ ଦେଇ
ଥିଲା କୁଞ୍ଚିତାବା ବାରପେଇ ତ ଶାନ୍ତ
ଶୋଭି ଏହି ସ୍ଵର୍ଗ ସମ୍ପଦର ଶୁଣ୍ୟରେ ପରିପର୍ଯ୍ୟ

ବିଜ୍ଞାନ

ମନ୍ଦିରର ଅର୍ଥାତ୍ ପୁଣି ନଗର ଏକ ଧନ
ଦେହକେ ଦରେ ତତ୍ତ୍ଵ ନବିନାର ହତିଲେ
ଦେଖିଲେବ ତଥା ବିଶ୍ଵାସେ ପ୍ରଦେଶ ତଥା
୧୯୦୦୦୦ ଟ ଲାଗୁ କର ଦେଇଗଲେ । ଯଥା
ଦେଶରେ ସମସ୍ତେ ବକ୍ତ୍ଵ ସରର କହ କହିଲୁ
କହିଲୁଛର କହେ କଳମଞ୍ଚରେ ଅର୍ଥାତ୍ ଯେଷାର
ଅନ୍ତିମାତ୍ର ତଥାତ୍ମା ଦେଇଥିଲି । ଦେଇଗଲୁ

ଗତ ଅଳ୍ପମାତ୍ର ସନ୍ଧାନ ଯ ଟାଙ୍କୋ ପଥିଷୁଣେ
ଦୁଇତରା ଏଥିଲାମା ଚରେନିବ ସୁଲବ ମେଳି
ପ୍ରେସ୍ ରେ ଶାହାତୁର ଏମ, ଏ, ଉଚ୍ଚ ମାନ୍ଦୁର
ପରିମୁଖରେ । ମାତ୍ରର ଗେହିଏ ବାକିହା କିମ୍ବା
କିମ୍ବା ହେ ହୁଏ । ତଥା ବିଷୟରେ ଜୁମେ
କେବଳ ଅନ୍ୟ ଗେହିଏ ବାପଢାନେ ବର୍ଷିତିଲା
କିମ୍ବା ପରିମୁଖରେ ପରିପାଇ ଛନ୍ଦମା
ହେବୁ ଗୋଟିଏ ଖଡ଼ି ହେଲେଇ କୁମ୍ଭମର୍ମି
ତଳ, ଟଙ୍କୁ ପଥ୍ୟଟି ରହୁଥିଲା କହାର
ଦେବରେ ଥିଲା ଅଳ୍ପମାତ୍ର ଦେବତାରେ

ମେଉ କେବଳ ପାଇଁ ତଥା ସମ୍ମାନ କରିବାକୁ ବିଶ୍ଵାସ କରିବାକୁ କମିଟି ଏବଂ ହୋଇଯାରେ ?

କଳେଖୁବୁ ମହାରାଜ ଦିନର ଶତାବ୍ଦୀ
ଦେଖୁ ସବୁ ହିସବକ କଥାରୁ ମା ପାହାଗେ
କୁଣ୍ଡ ଦୂରର ଦେଲେ ଚାହର ଏହି ଟୁଟ୍ ତା
ହୋଇଥିବୁ ।

ଚଲଭବାଳ ସମ୍ପଦ

ଜମକରିଯାଇ ବୁଝାରୁ ତାଙ୍କର ପତ୍ର ସମ୍ପଦ
ଦ୍ୱାରା ବୁଝେ ହାତର । ମହାମାୟାର
ଅନ୍ତରୀତ୍ତାର କଣ, ମେଳ, ନଗଦାଳିକ
ହଥ ଅବେଳା ବନରୁ ସୁନ୍ଦର ଲକ୍ଷ୍ମୀ । ଉଚ୍ଚ
ବଳମାତ ଅବେଳା ଦୂରରୁ ଅହିଆଏ । ଏ ବଳ
କାଳ ସ୍ଵର୍ଗ ଦେଖି ବେ ଦେଖି ଉଛି

ଦେବ ପାଦା ସେ ମହାରାତ୍ରିକୁ ନିର୍ବାଚିତ । ଦେବ
ତଳାଧୂରୀ ଦେବା ପରବର୍ତ୍ତାରୁ ଲଗାଇ ଦିନ
ଅବ୍ୟୁ ଦେଖି ଏ ବହୁବଳେ ଦୟା ଦୃଢ଼ତୋପର
ଅନ୍ତରେ ଦେବ ଶରୀରରିମନ୍ତ୍ର ସର୍ବତ୍ରାନ୍ତର
ସମ୍ମର୍ଜନ ଉଦ୍‌ଘାସମନ୍ତର ଲକ୍ଷ୍ମୀନର ଦେଇଥିଲୁ
ଏ ଧାରଣାର ସାମାଜିକରେ ଏତେ କମରଥିଲୁ
ଦୁର୍ଵ୍ୱାଳ ଫ୍ରେଡର ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରତ୍ୱର୍ଷର

ହୋଇଁ ଦିନ ପାଇଁ ତାହାରଣୀଙ୍କ
ଫୁଲର ବନାଇ ଖୋଲ କଥାର ଦୟା କିମ୍ବା ନୀତି
ପରେ ଦର୍ଶା କରୁଛି ଯିବାକୁ ଦୂରଦଳ ପାଇଁ
ବଲକି ସମ୍ମରେ କଥାର ଅରମ୍ଭ ହୋଇ
ହୁଏ କିମ୍ବା କାହାର ସାଥ ନିଜକି ପାଇଁ । ଏହା
ପରି ତାର ପ୍ରଦର୍ଶନ କୁଠା ଓ ଅବେଳା ଦୂରଦଳ
ଲୋକମାନଙ୍କ ଦୃଢ଼ା, ଅରୁଳ ବାଜ ହେବାକୁ
ଆଦେଶ ଦିଲା ।

ବାରାତୀ ସମ୍ମାନ !
ଏଠାରେ ଖରଚୁ ଅତେବେଳେ କେବଳ ଧାରଣ
ଦୂରିତରେ ପ୍ରମଦିଷିତ ଦୟାଜ ଅଭିଗ୍ୟତ୍ତ ଏବଂ
ଦୂରିତରେ ତେଣୁହାର ଅନୁମାନକ ଅନୁମାନି
ମେନଦ୍ୱାରି ଆମାହର ସମେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣବନ୍ଦାରୁ
ଦୟାଜ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କମାଯେହପୁରତ ଧାର କାରମ
ଏ ଅର୍ଜନ କେଲାଯାଏ , ଅଧିକାର କମାଯେବା
ଦେଖ କିଳଣାୟୀ ଦୋହା ଉପର ଚାରିମର୍ମି
କଳାଙ୍କି ଦେଇ ଦୋହୁ ଯୋଗାଣି । ଏ ସମ୍ମାନ
ଦୂରିତର ଦୃଢ଼ କୋର୍ଯ୍ୟକେନରେ କଳାପଦ
ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅନ୍ତର ଦେଇପାର ।

ଅହି ରୂପରଷ୍ଟର କୃତ ଶୋଭାଧିକାରୀ
ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜାଣେ କଥା କେବଳକୁଣ୍ଡଳ (Peon)

ତୁମକୁ ମୁହଁରଙ୍ଗ ନ ଦେଖାଯୁଁ କଣେବେ ପରିଷ୍କାର
ସଥେଷ୍ଟ । ବିଶେଷତଃ ମୋହପଳ୍ଲୀ ପୂର୍ବ ଦେଶ
ବାଜିମୋହନକ ଏମରେ ମହାରାଜ୍ଯର ଆଶୋବ
ମେରାପଥ କାନ୍ଦିଗାଲ ଖର ବର୍ଣ୍ଣ ଜନନ ଦେଇ
ଦେଇମ ତମ ପୋଷ୍ଟାଫିଯ୍ୟୁ ଅଛି ମହାରାଜ୍ଯର
ପ୍ରକଳ୍ପ କମଳା କେବେନ୍ଦ୍ରିୟ ଅବୁଧା ଓ କଷ୍ଟ
କାନ୍ଦି ଭାବା କରୁଗାୟୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନକ ଦକ୍ଷେଷ୍ଣ
ଭରଥାକର୍ତ୍ତ୍ର ବର୍ତ୍ତମାନ ସମ୍ପରକର୍ମ କେମ୍ବ
ପୋଷ୍ଟମେଲ୍ (Postman) ର କେବଳ
ବୁଝିବାର ମୋହପଳ୍ଲୀରେ ନିରାଞ୍ଜନ ସେମେହି
କରିବାର ଅନୁଷ୍ଠାନିକତାକ ସାମାଜିକତାକ
ପରିମାତ୍ରୀ ଦେବେ ।

ତଥାପି କିମ୍ବାଟୁ ଦେଇଲ ହୁଏବାର ଉପରେ
ମରେ ଗଢ଼ କାହାର କଣ ସବୁରେ ଦେଇ
ଶୁଣ, କାହାର ଅଭ୍ୟବତ ଦେଉଥିଲା । ଆଜୁ
ଦେବିରୁଙ୍କ ଏବୁପି ମନ୍ଦରରୁରେ ଅଛିବେ
ଦେଖାଇଲୁବେ ଯେ କଂଚିମାତ୍ରେ ମନ୍ଦରରୁରୁକୁ
ପ୍ରାଚୀବଳରେ ରହ ଯାଏଥାନ୍ତି ସମ୍ମାନଶୂନ୍ୟ
ନିର୍ଜ୍ଞାନରେ ଦେଖିଲୁଲେ । ଦର୍ଶନକୁ
ଅଧିକ ଦୋଷମୁକ୍ତରେ କରୁଥିଲାକି ଯନ୍ତ୍ର
ମୋଦ୍ଦୁ ହେବୁ କିମ୍ବାଟୁ ମୋଦ୍ଦମୋଦ୍ଦ
ଦେଇ ର ସୁଲ । ଅତ୍ୱାର ମଧ୍ୟ କିମ୍ବାଦିରୁକୁ
ଦର୍ଶନକ “ପ୍ରେରିତ ନେତ୍ରକ” ପାଇଲା

ଅବେଳୀ ହେଉଥିଲୁଛି । ସବରେ ଫରୋ-
ଡ଼ିକ୍ ରେ ଯେଉଁପା ନିଜକ କାହାତିରଙ୍ଗା ଦ୍ୱାରା
ଦର୍ଶକର ମହ ବନ୍ଦମେଇତରଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ
ବିବିଧତକ ଉତ୍ସମ୍ଭାଷଣ ଅଛିଥିରୁ ବନ୍ଦମେଇ
ବିଭାଗ ଅଛି । ସଂଗ୍ରହ ପ୍ଲଟର କମ ଟେକ୍
କରିବେ ।

ଅହୁଦ୍ୟାର ସମ୍ବନ୍ଧ ।
କେତେ ଶିଖାପରିଚୀ ସାଥୀରେ ଦେବି ଦୀର୍ଘ
ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ଗତ ମନ୍ଦିରରେ ପ୍ରେସର ଲୋକ-
ପ୍ରିୟ ଜମିବାର ଓ ମହାରାଜ ଦାତୁ ପୀଣାରେ
ବୟସ ମହାରାଜ ନେଇଁ ଦୂର ଦେଖୁ ବର୍ତ୍ତମାନ
ଜାହାଙ୍କ ରମ୍ଭ ମଧ୍ୟରେ ହସନ ଦେବାଜ
ଆଶା କରୁଥାଏ ।

ଅହସ୍ତୀଷ ୧୯୮୨ ମୁଗ୍ଧଲୀର ଶୈଖ-
ଦାର ଚଟେସେ ପଦତିଳିତାଯ କଳା ପଦ୍ଧତିର
ଦେବ ଅବାଧ ସଙ୍ଗେ ପ୍ରଥମ ପଦତିଳିତାର-
ଦତ୍ତାକୁ “ବୈଶନ୍ଵର” ବୋଲି ହାତ ଦାଢା-
ନ୍ତାକୁ ଏହି ପଦ୍ମପା ; ଦାତାପାକୁ କୁର ଘରର
ଅବାସ କୃତ୍ୟ ଗାର ତ ଧୂମମଳକର ମୟ ଦେବନ
ଦେବିଶକ୍ତ୍ୟ । କହାକୁ ବା ଶିଖବକଣକା କିନ୍ତୁ
ଦେଖିଲୁକା ତଥା ସତ୍ୟ ଦେବର ଏହୁର
ପ୍ରତିକାଳ ସରାପେ ମଜାନକ ଯାତ୍ରପୂର୍ବ ସଂକଳ-
ନ କରି ପଦିବର ମହୋବସ୍ତୁ ପ୍ରାର୍ଥନା
ଦେବକୁ ।

ମେଲକାରେ “ସୁତ୍ରପିକ୍ଳେଶନ୍” ନାମର
ଏହି ପଦ୍ଧତି ହେଉ ଦେଖିବା ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଉତ୍ତରା
ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଥର ଅନୁଭବ ଘରୀବ । କିମ୍ବାତୁ
ବର୍ତ୍ତପଥମାନଙ୍କ ଜହାନ୍ତୁ ଅଳ୍ପ ମଧ୍ୟ ଏହି ଚିତ୍ର ବା
ସର୍ବରୂପ ଯେବେ କହେଣିବୁ ସୁତ୍ରପିକ୍ଳେଶନ୍ ଆହୁତି
ତାହାକି ବାବୁ ଅଟେବୋ ପ୍ରାଣରୁ କିନ୍ତୁମାନଙ୍କ
ବାବୁ ଅନ୍ତର୍ଭାବ ଅନ୍ତର୍ଭାବ ଦେଇବ ।

ଯାହୁତ୍ତରୁ ମଧ୍ୟକର୍ତ୍ତା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଖି
ଦକ୍ଷକ ସାମାଜିକ, ସେମନ୍ତ ଅନ୍ତରେ ଦୁଇବଳ
ଦେଇଥିଲେ ବ୍ୟାକୁଣ୍ଡଙ୍କ ଦୂରରୁ ଏହି ଚିତ୍ର
ବରମା ଦେଖି ଯାଇଥିଲୁ, ଏହି ମୁହଁରାକ୍ତି-
ରୂପେ ଏହି ଉତ୍ତରାତ୍ମକ ଅନ୍ତରାଳରେ ମନ୍ତ୍ର
ଦୂର କଥା ଦିଇଯେଇଁ କୁରକିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅଶୀର୍-
ବାଦ କରିଛନ୍ତି ଏହିତ ଜୀବ ଉତ୍ତରାତ୍ମକ କୁଠି
ଅବଶିଷ୍ଟ ରହିଛି ।

ବେଳ୍ପଣା ସମାବ୍ୟ ।
ଶୁଣ୍ଟିଦେଖୁ ଯେ କେବେଳ ପ୍ରାଚୀକୁ କଲେବ
ଏ କୁଣ୍ଡ ପ୍ରାଚୀକୁ କଲେବ କୁଣ୍ଡ-
କଥ କୁନ୍ଦ ଧାରାତ ଗୋଟିଏ ଦୂରର ଅଜାହନ
ପ୍ରାପଣ ଦେଖାଇବାରୁ । ଏହା କୁଣ୍ଡକୁଣ୍ଡର ପୃଷ୍ଠାରେ
ଦଳ ଦେଖାଇଲେ ବାହୁ କମଳକୁଣ୍ଡ ମୁହଁରା
“କରାନ୍ତିବେଳ୍ପ କାହାରୁ” ଓ ବାହୁମାନେପରି
ଦେଖାଇଲେ କୁଣ୍ଡ “କରାନ୍ତିବେଳ୍ପ କାହାରୁ”
ବାହୁ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବାରୁ କରିବାରୁ କରିବାରୁ
କରିବାରୁ ।

କରିବାର ପ୍ରସ୍ତୁତି ମଧ୍ୟ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ କୃଷ୍ଣ-
କନ୍ଦମୁକୁ ହଜାଗ ଦେଇଯାଗାନ୍ତି । ଏହି ଖେଳ-
କାରୀ ଯାତ୍ରା କରୀ ଅର୍ଥମୁ ହେଉଥିବୁ ଅନ୍ତର୍ବାନ-
ପାଲେ ହାତପୋର ହେଉଥିଲେ କେବେ ଲେବେ ପାତାଙ୍ଗ
ଫୋରାଲେ କେବେ ମୂରିଠିର ହନ୍ତରୀରୀ ମହେନ୍ଦ୍ର-
ଦକଳର ପ୍ରକାଶ ଦୟାଲ । ଅମାର ଧ୍ୟାନରେ-
କାରୀ ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧ ପୂର୍ବରୁ ବିନ୍ଦୁପାଦ ହେଉଥିଲା,
ପରେ ଦୂରଦିନ ସମ୍ବନ୍ଧ ପରେଣ୍ଟି ଶିଥାକୁ
ଲେବେ ଏହି ତୁ ପଢ଼ିଲାକାହି ଯାଆକାହି ପାରି
ଦେଇଥିଲେ । ଚରଣମୋହାର୍ମ ଏହିର ଲେବେ
ଉଳା ଆଦିଶିଳେର ହରିଦେଵୀମୁଖର ଶର୍ମନାର
ବାରିପାତାର ଦେଇଥିଲେ ୩ ବିହୁଭାବରେ
ମାତ୍ରମାତ୍ର ଲାଭପୋର ପରିପାଇଁ ପରିପାଇଁ

ସବୁଙ୍କ ଚାରିବା

His Honour the Lieutenant-Governor of Bihar and Orissa will hold a Durbar at Government House, Patna, on Friday the 30th instant, at 3-30 p.m., for the investiture of certain gentlemen on whom Decorations and Titles have been conferred by His Imperial Majesty the King Emperor and by His Excellency the Viceroy and Governor-General of India.

We draw the attention of the Government to certain irregularities in the selection of candidates for Police Sub-inspectorships in this Division. We are glad to learn that the Delhi gentleman who was recommended from Puri has been rejected. We are also glad to learn that another gentleman who was recommended from the District of Singhbhum, being not a domiciled of that District, has also been rejected and in his place an Orissa of that District has been appointed. But we fail to see how one candidate has been selected from the District of Cuttack who professes to be domiciled in the District of Manbhum. We understand he is really a resident of the District of Bankura. In these cases we do not understand why the most certain way of ascertaining their domicile is not followed. In our opinion the school register of the candidates, their University application forms and the Head master of the school or the principal of the College in which the candidate last studied ought to be referred to in addition to other tests now in vogue. We are informed that the candidate from Cuttack has still got his house and property in the District of Bankura. We hope the Local Government and the Inspector General of Police, Bihar and Orissa, will carefully consider the matter. This is not a personal matter but involves a principle which is dangerous in its effects. The selection having been made from the District of Cuttack, preference should have been given to a native of the soil. It is really inexplicable how a resident of the District of Bankura, although professing himself to be domiciled in Manbhum could secure selection from Cuttack. We appeal to the Local Government to ascertain the domicile of this gentleman and we hope the members of the Legislative Council will not be indifferent to it. We are grateful that some of the non-domiciled candidates already recommended have been rejected but we do not know how such recommendations were made and what steps have been taken to prevent recurrence such mistakes in future.

The present collector of Ganjam Mr. C. B. Cotterell deserves well of the people and Government as a man of action. From 1890 a series of orders were passed by Madras Government laying down the policy to reserve Oriya to the status quo ante in all public and quasi-public affairs, and practically all these G.O.s remained dead letters till 1913 when Government discovered that the cause of this irregularity lay in the fact that the existing orders allowed an option of using Telugu as an alternative language which defeated the whole object. From 1913 they modified the existing orders by abolishing Telugu, declaring Oriya as the sole court language in the Ganjam Division. Even this arrangement did not deter the Telugu tenants from the public service, ignorant of Oriya, from usurping the appointments in Ganjam Division, on the mere pretext that they knew Oriya. It was reserved to Mr. Cotterell to apply a drastic remedy. For the purpose of clearly understanding what follows, let our readers know that Ganjam has been divided into 5 divisions consisting of the Agency Division near Orissa Kondhamai, Ghansur and Chhatrapur

divisions covering the Rushikulya valley, and the Berhampore and Chhacobale divisions covering the Southern half of the District. These divisions correspond to the subdivisions of Orissa District but several times bigger in area and population. Each Division (sub-division) has a Divisional officer having revenue and criminal jurisdiction over the (sub)-Division with first class magisterial powers including those of hearing appeals from 2nd class magistrates placed under him. Ganjam (sub-) division has 3 1st class magistrates and Chhatrapur division has two. Thus in these two purely Orissa divisions, Ganjam and Chhatrapur, we have 5 1st class magistrates and two 2nd class magistrates. The collector of Ganjam who corresponds to the Divisional Commissioner of Bengal in point of local jurisdiction and population and official responsibilities, has recommended to Government the recognition of Oriya as the sole court language in the Chhatrapur Division so as to assimilate the latter to the Ganjam Division in point of Oriya language. He has, meanwhile, ordered the recruitment in Ganjam and Chhatrapur divisions of Oriyas in place of Telugus already in service in the Divisions, the latter being shifted to be absorbed in the Berhampore and Chhacobale Divisions. A number of Oriya graduates are required to be trained for magisterial and Revenue duties including those of (sub-) Divisional officers. Particulars of pay and qualifications will follow. Meanwhile, it is gratifying to note that even the services under Local and District Board are being provincialised under the scheme submitted to Government by the District Board, Ganjam. This means ten of additional Government posts open to the Orissa candidates.

We publish below the reply of the Deputy Commissioner of Singhbhum on the resolutions passed by the Singhbhum Utkal Sabha for general information.

The Deputy Commissioner acknowledges with thanks the copy of the resolution passed by the Singhbhum Utkal Sabha and notes with pleasure their expression of loyalty to the King Emperor.

As regards the request that Government should be moved to take steps for the use of Oriya in the courts, offices and schools of the district, the Sabha are informed that the Lieutenant-Governor in Council considered this question last year and was of opinion that there was not sufficient reason to introduce Oriya as a court language and that the educational needs of the Oriya in the District were receiving the sympathetic attention of the Educational department.

The Honourary Secretary of the Orissa Association has received the following letter from the Secretary of State for India:-

Viceroyal Lodge,
Delhi, the 10th November 1917

Dear Sir,

Mr. Montagu desires me to thank you for your telegram dated the 12th November 1917, conveying to him a cordial welcome on behalf of the Orissa Association on the occasion of his visit to India.

Yours faithfully,
Private Secy. to the Secy. of
State.

COMMUNICATION

II

A VISIT TO CUTTACK.

A student's peep into the inner workings of the educational system in vogue would reveal the phenomenal

process of production of hundreds of under-graduates and graduates with mental equipment not of the kind and quality up to the modern requirements and one sinks back into despair, that after all the post is right when he said "where ignorance is bliss it is folly to be wise". This is no where illustrated more forcibly than in the socalled Hindu girls' school of the town. How the products of the institution, conducted as it is entirely on wasted lines, will affect the future of our society, time only will show. The fact however is that there are very few Hindu girls up to the higher standard in the institution. One is tempted to call to mind the analogy of Indian medievalism which is responsible for the invention of conventions and rituals associated with a liberal list of gifts to the idle Brahmins. Simply because you have to provide the lady graduates turned out of our educational mills with high salaries, posts have to be created for them at public expense, irrespective of their utility to the national well-being. When once you concede that the education now imparted is not on national lines, that it does not suit the interests and tastes of Indian society and that it does not conduce to the development of the unique virtues of Indian womanhood much less of spirituality, which is the hereditary educational ideal of the Indian womanhood, you should make up your mind to forsake the luxury of this costly game. There is no gainsaying the fact that national education of Indian woman-folk is necessary but assuredly the type of education now attempted to be imparted in our Public Institutions is calculated to degenerate at any rate the Hindu society. To impart non-religious education to Hindu girls, however good the motive, is in accordance only with the western ideal, and, when confined to the dreary upper classes, it is perhaps not directly harmful, but any conceivable spread of it among the mass, means pouring the new wine into the eldest of bottles. But yet to impart such education through the personnel of an alien religious persuasion is to leave the confusion worse confounded. It looks as if the west having started the ideal for the east and Government having sanctioned the institution, we must continue to worship the fetish! Time has come for suggestions for improvement in this direction and it is hoped that changes will soon follow to suit the local conditions and needs. In these days of railways which have annihilated distance, the good old pre-railway days are simply recalled in clear contrast with the bustle and hurry of modern locomotion in the midst of excited talk over local politics, council proceedings during journey and this cannot fail to awaken the vibrating curiosity naturally associated with a visit to the capital of Orissa. It is discovered that during a scramble at the recent elections altogether a record capture of seats was secured for Orissa on the Local Council topped by the return of an Orissa member to the Imperial Council. This progressive series is itself consolation enough apart from the zealous earnest outcome. May God bless the noble hand with courage to fight out the battles of Orissa and their short cable life empire. One, however, thinks that the triumvirate might accomplish much more than hitherto has been possible provided the Imperial and Local representatives be ever unitedly bent upon some achievements for Orissa. To satisfy public expectations some of the items might fairly squarely be attempted if there be the sincere purpose behind an unabiding spirit for the objective. The public demands for certain educational institutions involving financial consideration on a very moderate ground, if only to satisfy the legitimate want of the people and may not

be too large an order for the popular representatives to find it within the range of practical politics. Among others, the most urgent needs are the institution of a school of engineering and M.A. and B.T. classes at Cuttack and of a College for Sanskrit culture at Puri. It is hard to say why the solemn assurances of Government in respect of the above have not yet been given effect to. We can only say that while during these war times, the Madras Government secured for the Andhra people, a Training College for teachers at Rajamundry and an Arts College at Anantapur and a Civil Engineering School at Visagapatam and a Mechanical Engineering School at Dhobisipetra, the Orissa alone have the misfortune to be told that their educational wants are not to be met on account of war. Of course, when Orissa is a sub-province of Bihar, there is hardly any chance of better treatment. But what are the Hon'ble members to do? Let them demand a separate Province if the present arrangement does not fulfil the very ordinary wants of the people.

ମୁହଁମେଳ କିମ୍ବା ଉପରେକୁଣ୍ଡ — ଏହି
ଅଗ୍ରମୋହ ମୁହଁମେଳ କିମ୍ବା ଉପରେକୁଣ୍ଡ
ବୁଝିଲାକ କିମ୍ବା ଉପରେକୁଣ୍ଡ କିମ୍ବା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
ମୁହଁମେଳ କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

କୋର୍ଟ୍‌ମେଳିନ୍ — ଏହାର କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

ମୁହଁମେଳିନ୍ — ଏହାର କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

କୋର୍ଟ୍‌ମେଳିନ୍ — ଏହାର କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

କୋର୍ଟ୍‌ମେଳିନ୍ — ଏହାର କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

ତେଣାରେ କ୍ଷମତା—ଗତ ପଦିନାର
ଅପରିହରେ ତଥା ଶାରୀରକରେ ଜୀବନ-
ସମ୍ବନ୍ଧ କ୍ଷମତା ସମ୍ବନ୍ଧ କ୍ଷମତା କ୍ଷମତା—
ଏହି ବାର୍ତ୍ତା “ତେଣାରେ ଜୀବନକ୍ଷୟରୁ”
ବ୍ୟାକର ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦାନ ବନ୍ଦପ୍ରକଳ୍ପ ଯେଥେ-
ବାହୀର କୁହମତର ନାମ୍ବତ ସମ୍ମର୍ତ୍ତର
ଅବଲମ୍ବନ କରିଥିଲେ । ତଥାର ଜାତିକର
ଶବ୍ୟମନ୍ଦିର କ୍ଷମତା ପରିଷ୍କାର । ଲୁଣୀକାର-
ବିନ ବାର୍ତ୍ତା ସଙ୍ଗନେବେଳ ବିଶ୍ୱାସ କେବଳ
କରିବ ନ ଦିଇ ପରାମର୍ଶ ଓ ବିଭିନ୍ନ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ-
ବିଶ୍ୱାସ ଅଛି ସବୁର କୁହମତା କେବଳ
କରିବାର କରିଥିଲେ । ଅବଲମ୍ବନ କ୍ଷମତାର ମଧ୍ୟ

୨୬ ପରାମରଶରେ । ଲାପ୍ତିକର ସେ
ଏହି ଶୁଣ୍ଡାଳଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଘୋଟିଏ କବିତାଗ-
ଚିତ୍ର ସମ୍ମାନିତ କରିଥିଲୁ ।

କୁଣ୍ଡଳିତମ୍ବୁର ଶାସନ ସ୍ଥାନ ବେଳେ ଏହାର ପାଇଁ ପେଶ କରିଛନ୍ତି ତ ଯେ-
କାନ୍ଦଗୁର୍ଣ୍ଣିତ ଉତ୍ସବ ହସର ଆଶରୀର୍ବାଦ ଅଜ୍ଞାନ
ପ୍ରାୟ ବୃଦ୍ଧର୍ଷ ହେଲା ମୋଟିଏ କୁଣ୍ଡଳ ପ୍ରାୟ ଦୂର
ପ୍ରସିଦ୍ଧ ହୋଇଥାଏ । କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସବୁ ଦେବୁ
ପାଇଁ ମାନଚିହ୍ନ ହୁଏ କେତେବୋଟି ହୁଏ-
ଦେବ କି ଏ ପାଇଁ ଶୁଦ୍ଧମାନଙ୍କୁ କାହାରୁ
ମେହେ କହେଣ ଶୁଦ୍ଧରୁ ପଢ଼ିଥାଏ । ଏହି ଅନ୍ତର୍ଭାବ
ଦୂର କହିବା ପିଲାରେ ଦୂରର ଦେଖି ପରିଚ୍ଛା
ଶୁଦ୍ଧ ବାହୁ କହାର୍ଥିର ଦେବାମ୍ଭାବ ଦେବର
କାହାରେ ପରିଚିତ ମହାତମ ଶୁଦ୍ଧି ବାହୁ କାହାରକ
ମହାଶବ୍ଦିତାରେ ମୋଟି ବୃଦ୍ଧବର୍ଷର
ମାନଚିହ୍ନ କିମ୍ବାତୁ ପ୍ରାଥି କୋମ୍ପିରୁଛି, କର୍ତ୍ତବ୍ୟ-
ମାନକ ମେ ମହାଶୁଦ୍ଧ ହାତ ମାନଚିହ୍ନକୁ ପ୍ରାହାନ୍
ଦେବରୁକୁ ଗାନ୍ଧାର ମହାତମ କିମ୍ବାତୁ ପରିମେ-
ରିକାତାରେ ପ୍ରାର୍ଥନ କରୁଥିବୁ । ଏହା ଅନ୍ତର୍ଭାବ
ମହାଶୁଦ୍ଧ ମୋଟିଏ କରି ଉତ୍ସବର ମାନଚିହ୍ନ
ନାହିଁ ମାନଚିହ୍ନର କାହାର ଶୁଦ୍ଧରୁ, ଅଠ
ଦ୍ୱାରା ସେମାନଶୁଦ୍ଧରୁମାନଚିହ୍ନରୁ, ଅଠ
ଦ୍ୱାରା ମାନଚିହ୍ନ ମାଧ୍ୟମ ଦେଇବ ।

ମହାରାଜା ଚନ୍ଦ୍ରପତିହେଠା ମଧ୍ୟରେ
ଯାହାକ ।—ମହାରାଜା ମଧ୍ୟରେ ଯାହାକ
କଥାରେ ଅବଶ୍ୟକ କାହାରେ ପାଠକାରଙ୍ଗ
ଲୋ । ସେ ଏହି ମାଧ୍ୟ ଶେଷର୍ଥୀଙ୍କ ହାତରେ
ରହିଲେ ଓ ଅବଶ୍ୟକ ପାଠକ ପ୍ରାଦୁର୍ବଳ
ପାଠକାରେ ରହିଲେ । ଏହି ମଧ୍ୟରେ
ଯାହାକ ଦେବତାଙ୍କ ଅବସଥନ ଛାଡ଼ିଲା ବରଣ
ପଦରେ । ଯିହି ମଧ୍ୟରେ
ଯାହାକ ଦେବତାଙ୍କ ଅବସଥନ ଛାଡ଼ିଲା ବରଣ
ପଦରେ । ଯିହି ମଧ୍ୟରେ ଯାହାକ ପ୍ରାଦୁର୍ବଳ
ମୁଖରେ ପ୍ରାଦୁର୍ବଳ ବରଣରୁ ଅବସଥନ
ପଦରେ ଯାହାକ ଏହି ସଂକଳନ ପାଠକରେ

କିମ୍ବା ତାଙ୍କରାକୁ କଥିପୁଣ୍ଡର ସମ୍ମାନ ଲାଗା-
ଇବ ଅବଳ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବାକୁ । ପଞ୍ଚବ
ପଦମାତ୍ରମିଶ୍ର ଅବେଦନରେ ତିମିଯ
ପ୍ରାର୍ଥନା କରିପାରେ ଯେ କୁହରବର୍ତ୍ତରେ
ଜାହିରମେଖି ଲୋତମାନଙ୍କ ଜାହିରେ ତାଙ୍କୁ
ତାଙ୍କ ଓ କଥିପୁଣ୍ଡର ଓ କାର୍ଯ୍ୟର ସମ୍ମାନ
ଓ ରାତ୍ରିର ଦେଇ ତୋ ମୁହଁମାନଗାନର
ପ୍ରଦେଶ କର୍ତ୍ତାର ପଦମାତ୍ରମିଶ୍ରରେ ବନ୍ଦନା ।
ପ୍ରଦେଶର ସମାଜ ଜୀବାଳିକାର ଓ ଧ୍ୟୋଜ୍ଞ
ପାନ୍ତର୍ଯ୍ୟାନକୁ ପଦମାନ ଅବେଦନ କେତେ-
କେତେ । ତମିଶାରମାନେ ସେମାନଙ୍କ ପଦମାନ
ପଠାଇପାଇବ ବିପ୍ରରେ ଥିଥବର୍ଷାକାଳ ପ୍ରତିକାଳ
ପାରାନ କିମ୍ବା କିମ୍ବା ସମ୍ମାନରେ ବନ୍ଦନା
କରିବାକୁ ଅବେଦନ କରିବାକୁ
କରିବାକୁ । କରିବାକୁ କରିବାକୁ କରିବାକୁ
କରିବାକୁ । କରିବାକୁ କରିବାକୁ କରିବାକୁ
କରିବାକୁ । କରିବାକୁ କରିବାକୁ କରିବାକୁ
କରିବାକୁ ।

ଯହି ଉତ୍ସବୀ ପ୍ରତ୍ୟେକୁ ଏକଶାସ୍ତ୍ରାୟୀ ଉଚ୍ଚବିଧି ପ୍ରମୁଖ ସବ୍ୟାକୁ କୁଞ୍ଜର ହୋଇଥିଲା ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବର ଅନୁଷ୍ଠାନି ମହାମାନଙ୍କ ଲଭିତାକୁ ପ୍ରଦାନ ଆହୁତି ମଧ୍ୟ ମଧ୍ୟେ ଯାହାକୁ କରିବାକୁ ପରିଦ୍ୟାକୁ କରିବାକୁ ପ୍ରେସ୍ ହୋଇଥିଲା । ଅନ୍ତର୍ଭାବର ବାରୁ କୋଣ କିମ୍ବା କିମ୍ବା ଅବେଳାମଧ୍ୟୀ ରହି ଛିଲା ନାହିଁ । ଆଧାରଙ୍କ ମନ୍ଦିର ପଦକୁ ପଢ଼େବ ଅଭିରଳ ଦରସନ ଏହି ଲୋକେ ଦରବାରକୁ କିମ୍ବା କିମ୍ବା ପାଇଲାମଧ୍ୟୀ ଦରସନରେ ।

ଶ୍ରୀକୃତରେ ଦେଖିଲା ବନ୍ଦ

ଜୀବିତ ୧୯ ରଙ୍ଗ ଦିନ ପ୍ରାଣୀର କଳ-
ବଳମୁଁ ଚିହ୍ନମେଳରେ ମାନୁଷୀ ଅଭିଭୂତର
ମଜାଦାହାତୁଳର ସମ୍ମାନଗୁଡ଼ରେ ଖୋଟିଏ
ମହାଶ୍ଵର ଅତୁଳ ହୋଇଥିଲା । ସମ୍ମାନ
ମହୋଦୟର ଅହାକରମେ ଦୂର ପ୍ରତିକ
ଶେ ଜୟମଞ୍ଜଳ ରାଣ ଗନ୍ଧୋବୟୁ ପ୍ରଥମେ
ସୁରତିନ ମୋହିଏ ସମ୍ମେହିତେରୀ ଜାଗରୁ
ଫରୀଦ ମାକ ବନ୍ଦରରେ ପ୍ରକରନ୍ତିର ପ୍ରମାଦ
ହିଦେଖା ଦୁଃଖହେତୁରେ । ପଢିବନ୍ତର
ପଦେଶକୁ ବନ୍ଦ ମହାଦୟ ସମ୍ମ ହେଉ-
ଗାଁ ପାହେଶାନକୁ ଏକଟିବ ବନକାପାଦ
ଅନ୍ତିମରୂପରେ ମୋହି ସ୍ଵର୍ଗାବ ଅଗନ୍ତ
ଦେଇଥିଲେ । ଆହା ସାହିମେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ
ଏ ତାଣିକାଥ ବନ୍ଦଗୁରୁ ନହିଁଥାଏ ଝାରୀ । ଏବଂ
ବାବଦେର ଚର୍ଚାଦାର ମନୋଦୟର ଦେବ
ଅନୁମୋଦନ ଓ ସମ୍ମାନ ଏବଂ ପରମେତରେ
ସମ୍ମାନକିନ୍ତେ ହାତଦ୍ଵାରା ଉଦ୍‌ଘାଟନେ
ମନ୍ଦିର ନିର୍ମାଣକାର ଧର୍ମ ଦିଲ । କର୍ତ୍ତା
ମନ ସମ୍ମରଣ କୃତିକାରୀ ଜୟମାନା
ବନ୍ଦକାରୀ ମନ ମୋହି ପ୍ରକ୍ରିଯା ଅଗନ୍ତ ଦେଇ
ପାଦଥିଲା । ସବୁଥେବେ ଶମାନ ଧ୍ୟାନବୁଦ୍ଧର
ଦାସ ମୋହି ପଦ୍ମାଲମ୍ବାର ମନୋଦୟ ଏ ହି
ଦୂର ସମ୍ମାନ ସମ୍ମାନକାରୀ ପରମେତରେ
ଧର୍ମ ମୋହି ପ୍ରକ୍ରିଯା ଦେଇଥିଲା ।

ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପ୍ରକାଶନ

ଏହାରେ ତୁମକ ଗଜେ ନାହିଁ
ବାବୀ ଦୟା କୁରୁମହାକ ପରିପରୁରେ
ମେହିବ ସଙ୍ଗ ହେଠଳାକାର ପରାଦ
ପାଦଶ୍ଵର । ୩ ସଙ୍ଗରେ ଅଧିକାର ଅଣିଏ
ମୁଖମାନରାଜେ ଯୋଗ ଦେଇବାର ପ୍ରକାଶ
ଦେଇଛେ ଅଧିକାର ପରିପରୁରେ
ହୋମଚୂଳ ଓ ତଥା ଦେଖିଲାଗ ବିକୁଳ
ଦିନମେହାରୁ ଜାଗାଯାଇଛି । ହୋମଚୂଳ
ପରିମେ ଅମୃତକର ଫଳେ କହି ଉତ୍ତରାଜ
ପାଶେ କାରା ଅମୃତକର ହୋଇ ବା ପରିବର୍ତ୍ତନ
ପରିବର୍ତ୍ତନ ଏବଂ ତଥାରେ ଅକିମ୍ବଦ୍ର
ହୋମଚୂଳକରେଣେ ତ ଥିଲେବେ ଏହା
ସମେ ହେଉଥାଇବ କହିବାର୍ଥ ଦୟାଦାନ
ମୁଖର ମୁଖମାନରାଜେ ସେ ହିମ୍ବ ତତ୍ତ୍ଵ
ଦୟା ମୁର୍ଗାର କାର୍ଯ୍ୟ । ତତ୍ତ୍ଵ ସେମନ୍ତକ
ମଧ୍ୟରୁ ଅଧିକାର ହୋମଚୂଳ ତଥ କାରିକାହୁ
ତା ତୁମାରାକାର । ଏବା ଦେବନ ଦେବତା
ଦୀର୍ଘ ଲୋକର ହିମ୍ବା ଏ ଯତ ମୁଖର
ମାନପରିମ ଦେଖିଲେଣ କରୁଥେ କେବେଥିକା
ଥିଲ ଯକ୍ଷର୍ଯ୍ୟ ଦେଲୁ । ତେବେନକର
ଏ ହାର୍ମୁ ଦୋକାର କିମ୍ବଠ ମୁଖମାନ
ନାମେ ଶ୍ରୀକର୍ଣ୍ଣର ଦେଖିଲେଣ୍ଟି ଏବଂ
ପ୍ରକାଶର ପଢିଲାରେ ଏହି ପରାମାର
ଦେଖିଲାଗ ମର ଦେଖିଲାଗ ତହିଁରେ ଦେଖିଲ
ତଥା, ମୁଖମାନମନେ ଗୋଟି ଦେଖିଲାଗେ,
ଦେଖିଲାର କରୁଥେ ସମ୍ମର ମୁଖର ବନ୍ଦର

କୁରୁକ୍ଷେତ୍ର ଜାଗେ ଦଶମାଣୀ ଅଟେନ୍ଟ୍, ପାହାଳର
ଏଠାରେ କିମ୍ବା ଏ କିମ୍ବା କାହିଁ ଏହି ଭାବ
ବସ୍ତୁରେ ଧର୍ମ ହୋଇଥିବା ପ୍ରପ୍ରାଦେଶୀର ଯେ
ଏଠାରୁ ଦେଇଯାଇ ବନ୍ଦିତତାରୁ ପାତମେଖେ
ଏବର୍ତ୍ତମାନରୁ ତୋରଥିବାର ସମ୍ମାନ ପାଇଥାରୁ ।
ସୁଲଭ ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧ କେଉଁ ମାନବତାର ପର-
ମଳିତ ହେଉଥାରୁ ଏ ସମ୍ବନ୍ଧ ମର୍ମ କଥା
ଓ ଏ ନିର୍ମିମେଧ ତେଣେବାଣୀ କୃତିମର୍ମିପେ
ଦେଇପାରିବେ ।

CHOICE 6.1.2

କଳାରେ ବିଦ୍ୟାରୁ !
ତଳିର ମାତ୍ର ଏ ୫୯ ଲଙ୍ଘ ଅପରହି ସି ଖଣ୍ଡା
ଧର୍ମପୁରେ ବକଳିତା କେବେହୋପ୍ରାଗାତ୍ମକ ମୁଦ୍ରା-
ତ୍ରେଷ ଦେଇବେ ମନୀଖ କରୁଥିଲୁ କେବେହେଲୁ
ଥିଲା । ଏହି ଜ୍ଞାନରେ କଳାକାର ଅଧେନ
ନିବ୍ରଦ୍ଧି ଉପରୁ ଦୋଷପ୍ରକଳନେ । ଅଚ-
ଦେଶର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ବଜାକାହାତ୍ମକ ଉପରୁ
ଜ୍ଞାନର୍ଗୁ ସମ୍ମାନକ ଦର ଦେଇପାରେ ;—
ଦର୍ଶିମାନ ମେତ୍ରେ ସୁକ ଦେଇବାରୁ, ତାହା
ଦେବର ଜ୍ଞାନମେଦେବର କୁହେ ଦେଇପରି ସମ୍ମାନପ୍ରକଳନ
କରିବାକୁ, ଅତିଧି ତର୍ଫେରେ ସାକ୍ଷାତ୍ ବଢ଼ିଯାଏ
ସତକ ମେଳକର ସଂଘାତକୁ ସାହାଯ୍ୟ ଦେବା
ଏବାକୁ କର୍ବନ୍ୟ । ଉପେକ୍ଷରତ କୁଳର ଅଭିବ
ଦେବୁ ଶାରଦା କାମାତ୍ମକରୁ କୁଳହକୁଳ
ଦେଉଥିଲା । ଦଶର ତଥା ଏକମାତ୍ର ମଧ୍ୟରେ
ଏହି କଥାରୁ ଜ ୧୯୮ ଶତ୍କ ବର୍ଷର ପଠା-
ଯାଇଥିଲା । ଏଥୁବିପରେ କୁମ୍ଭମାତ୍ରେ ଧଳ୍ୟ-
ବ ଦର ପାର, ଅଶା କରେ ବକଳିତାକୁ ଓ ଅଶା,
କିମ୍ବା ଅର୍ଥ ଏହି ଦୃଶ୍ୟର ସୁତ୍ତପର ଉପାର୍ଦ୍ଧର
କିମ୍ବାକୁ ବଜାର ଥିଲେବ ଛାଇ ଅପ୍ରକଳନ
ଦେବାରେ । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟରେ ସୁମ୍ଭୁ ସତକ ଲୋକର
ପ୍ରସ୍ତେତତ । ଅଶା କରେ ଦୌର୍ଯ୍ୟରେ ଅପ୍ରକଳନ
ଦୁଃଖ ଲୋକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତରେ ଏହି ଲୋକିତ୍ତାକୁ
ଦେବାରୁ ନାହିଁ କହିବେଗାର୍ହ ।

ଅର୍ଥ ଗୋଟିଏ ଦେଖା, ସରଜାରକାହାତୁଳ୍ୟ
ସେ ପ୍ରତିବାଦ ଦୟାଶୀଳ ଓ ପ୍ରତିବାଦସୂନ୍ଦର, ତାହା
ବାହାରଙ୍କ ଅଧିକତ ନାହିଁ । କୁମେଳାକେ
ବିଷକ୍ତମୟକେ ଚୋକାତୁଳ୍ୟ ହୁଣ୍ଡି ସାହାରି
ପାଇଅଛି, ଉପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେହିରେ କ୍ଷେତ୍ରକର ତାଙ୍କ
ପଥାଗୋଟିଏ ସାହାରି ଦେବା ଭାବର । ଏଥି-
ପୁରେ ମୁଁ ଯଥାନ୍ତରେ କିନା ଓ କିନା ହେଉ-
ଅଛି ଏ ଆଜି ପାଇବାର ଟ ୫୦୦୦ ଟଙ୍କା
ଦେଖାନ୍ତି ପକାତୁଳ୍ୟ ଗୋଟିଏକୁ ଯେତପରି-
ଯାଏ କରେଲା ଅବଳମ୍ବନ କୋର ନ ଥିଲା,
ସେମେହଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୁମେଳାକୁ ଅନ୍ତରେକୁ
ଦିନ ନ ଥିଲା । କଥାମାକେ ଅନେବ ହେଲେଇ
ବନ୍ଧୁଙ୍କ କୁମେଳାକୁ ଝୋଟରୁ ବନ୍ଧୁଯାଏ ଏହା-
କେତେବୁବରେ ସାହାରି ବରତା ଭାବର,
ଏଥିପୁରେ କୁମେଳାକୁ ନଥାଇ ଦେଇ, କିନ୍ତୁ
ବାତାର ହେଠା ପ୍ରକାଶର୍ତ୍ତ ହୋଇଥିଲୁଛି ।
ସାହାରିଙ୍କରୁ ଅର୍ଥ ଗୋଟିଏକୁ ସୁବଳେ
ଅବୁଦ୍ଧ ବୈଜନିକ ଦୟାଶୀଳ ଓ ସେମାନଙ୍କ
ଅନ୍ତରରେ ପୋତରେ କ୍ଷେତ୍ରର ହେବ, ମୋ
ମନ୍ଦିର ମନ୍ଦିରଙ୍କରୁ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲାଗଇ
କୁହିଟଙ୍କ ଦେ ସୁବଳାକରେ ଦେବେଶକର୍ତ୍ତ
କେହିପରି ୨୯ (ପଟ୍ଟବେଳେ)ର ଅକଷ୍ୟର
ଗୋଟିଏ ମୁଦ୍ରା ଟ ୫୦୦୦ ଟଙ୍କା । କୁମେ-
ଳାକେ ଅପଣା, ମଧ୍ୟର କୁତା ଥିଲା କିମ୍ବା
ଅକୁଳଟ ଗୋଟିଏ ମନ୍ଦିରକର ମୂଲ୍ୟ କେତେବୁ
ଦିନ ହେବ । ପ୍ରକେତ କେତେ ରହିଲା କୁମେ-
ଳା ହେବା ଧରମକ, କାରିକ ତତ୍ତ୍ଵର ଅବ-
ଶ୍ରାଦ୍ଧରୁ ନ ହୋଇ ଦେବଳ ଦେବାକର
ହେବ, ଏବଂ କେବଳ ସ୍ଵାମୀ ଓହାଙ୍କ ଏହା
କରି କହିବ କରିବାକୁ ପଢ଼ିବ । < ବିଶ୍ୱପତନ

କେବଳ ଜୀବି ହେଲାମୁଣ୍ଡ ଏବଂ ପରିମାଣରେ |

ମୁଁ ଅନେକ ସହ ପ୍ରିୟ କରିଥିଲୁ ଯେ ଦୂଷେଷଣ
ମାତ୍ର ଏହିମାର ପ୍ରକଳ୍ପକାରୀର ଦୁଇପଦ୍ଧତି
ଦେଖାଇଛେ କେବଳ କେବଳ ପରମ୍ପରା ସଥା-
ଦେଶରେ ବରଧାନୀୟରେ ଗୋରାଫାର ନିଃ-
ଗାରବେ ଏହି ଅନ୍ତର୍ବାସରେ ମୋଟିଏ ନିର୍ଭେ-
ରାଜ ହୋଇଗାଇବ । ଦେବମନୁଷ୍ୟରେକିବେ
ଆଧୁନିକ ମହିଳା ଦୂର କାନ୍ଦିବା କେବଳ
ଅନୁମତି ଦିଲ୍ଲି । ମନେ ଉଚିତ କୁଣ୍ଡଳାମେ
ମୋର ଏହି ଅନ୍ତର୍ବେଷ କରିବାକୁବେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ
ପରିବର୍ତ୍ତ ଦେବ ।

ଅବଳେନିଲ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ
ବିଜୁଗା ଏକଶ୍ଵରେ ଅବତର ହୋଇ ପରାହିନୀ
ଦେଖାଇଥିରେ ଯାହା ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ, ଏହି
ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତକୁ ହାତ ଲାଗି ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ
ଦେଖିବା କଣ୍ଠରେ ହେଲା ସହି କଥରାରେ
ଦୀର୍ଘ କମାଳୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଦେବେ।

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ

କୁଳର ପନ୍ଥୀଙ୍କର ଅଛି—ତମାର ଏହି, କଲା
ଶମ୍ଭୁ ଏହି ଏକ ଯେ ସମାଜୁ କରନୀ ଚାହୁର
ଦୁଷ୍ଟ ଏହି । କୁଳର ତ ଶୁଣେଯାଏଁ କୁଣ୍ଡ-
ଗାହି । ଯେଉଁମାନେ ସମାଜରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁବନ
ଗାହର ମାତ୍ରକାର କିମ୍ବାକୁଳରେ ଲଜା
ଅଛି ଅତ୍ର ଯେ ସମାଜରେ ଶବ୍ଦାଶୀ ଥେ
ରମାନନ୍ଦ, ଶୁଭ କରିବା କାରଣ ସହାଯ
ହୋଇ ଧର୍ମର ଦୁଷ୍ଟକାନ୍ତି—ମୋରରେ
ଗାହର ଲଜା କୌଣସିବରେ ପାର୍ଶ୍ଵ
ଦେବା ଅନ୍ତର୍ଭୁବନେ ଶୁଖିଶାର ମାତ୍ର ଲାଜାର୍
କର୍ମ ହୋଇ ତ ପାରେ । ଶୁର୍ତ୍ତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
ଅତ୍ର ଏବଂ ଶୁର୍ତ୍ତରେ ମାତ୍ରା ଥିଲେ ହାର୍ଦି
ସହରୁରେ ଧାରି ଦୁଃ । ଜାର୍ଦି ଗାହର
କୋର ପାହିଲେ ଅଗ୍ରାହତୀ ହେବାର ପରୁଠ
ଧାରି ଦୁଃ—ରହିଲେ ଆଶାର ମର ପା
ପ୍ରମୋଦିତୁତ ବହୁବ କେବେ ଦୁଃ କ
ଆଏ । ନଥର କାର୍ଯ୍ୟରୁଚ ଏମନ୍ତ କଷା
ପବିତ୍ର ବନ୍ଧୁତ୍ଵ ଯେ କାର୍ଯ୍ୟର କରେ
ଦୁଃରେ ଅଭାବ କରିବାର କଣ୍ଠ ଅଛି—
କହୁ ନ ହେଲେ ପରହାରୁରେ ମର୍ତ୍ତିଲର ସତ୍ତା
କୈବଳ । କେବୁ ବରୁଷ ଅନୁମାନେ କହିଲୁ
ଯେ ଜାର୍ଦିରକରୁର ମାର୍ଯ୍ୟ ପରୁଶକୁ ଏ ମର୍ତ୍ତି
ଶାଖକ ପରୁ ହେବାରେ ଅଛି—ଅବଦ ପରୁତି
ଦୂରାଶ୍ୱର ଲୋକମାତ୍ର ଅର୍ପିତ ଚନ୍ଦ୍ରକାନ୍ତି
ଏବଂ ମୁଖେଟ ପ୍ରକାଶ ପାଦାନିକମାନେ
ବନ୍ଦା ଧର୍ମଶାଖକ କରୁଥିଲୁ । ଅନୁମାନକର
ପରିଲୋକରେ ବୋହ—ପାଦାନିକମାନ—
ଦୂରାଶ୍ୱର ପରୁତି । ଯେପାଠର ରହ
କୁଳକରେ ମାର୍ଯ୍ୟ ବାକ ହେଲ, ଅଥ ମନ୍ଦ
ଦୂରାଶ୍ୱର ପରୁ ରହିଲ—ଯେବେବେଳେ ଶେଷ
କରିଲି ତନ ଅଣିତ କେବଳକରେ
ଯେମାନେ ଅପରା ଜାବରେ ଦୂରାଶ୍ୱର
ମାର୍ଯ୍ୟରକରୁ ହଥାର ହେଲେ । ଅନୁମାନକର
ଦୂରାଶ୍ୱର ପରିପାଦିତ ପରିପାଦିତ
ଦୂରାଶ୍ୱର ପରିପାଦିତ ପରିପାଦିତ
ଏବଂ ପରହାରୁରେ ସବା ଅନୁମାନକରୁ ପରୁତି
ହେଲେ ଶେଷକର ପାଗରାର ହେବା ସବାପେ
ଅନୁମାନେ ମାର୍ଯ୍ୟ ପରୁ— ମର ପବିତ୍ରମେ
ଏହି ଅଥବା ପରିପାଦିତ ଜାବରେ ହେଲେ
ଶେଷକର ମୁକ୍ତିଦିଵ ସମ୍ପଦର ମହା ଏହି
ଶେଷ କାର୍ଯ୍ୟର ସପରିତା ହୋଇ ମନ୍ଦପ୍ରେ
ମାର୍ଯ୍ୟ ପରିପାଦିତ—ଯେହି ମନ୍ଦପ୍ରେର
ଧର୍ମଶାଖ । ସେବେବେଳେ ଜାବାହବ ଧରି
ବର୍ଣ୍ଣନା ଶେଷୀଗା ପରିପାଦିତ ବା ମୋହ-
ମାର କିମ୍ବା ହେବେବେଳେ ତାର କାର୍ଯ୍ୟର

ମୋତକୁ ହଥର ଛାନ୍ଦା ଦେଖିବୁ
ମୁମଳେ ବିଶ୍ଵାସର ଖାନ୍ଦ ଏହି
ଏ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବନ୍ଧୁ ଏହି ଅତ୍ୟ ହେଉଥାବୁ
ମନ୍ଦ ଏହି ସମ୍ବଲିତେ, ମୁହିଁ ଏହି
ହେ । ୫୦, ଜାହି, ଏହି ନିର୍ମାତା ବନ୍ଧୁ
କି ଆପଣ ଯେତୁ । ଅହ, ଏହି
ଦୂର ସମ୍ବଲିତେ ପେମନ୍ତ ପରିମ କେବଳ
କୁରେ ଲୋହମାନେ ପରିଶର କରୁଥିଲୁ ।
କବୁର ଶାକ କେବଳ ପାଇମାଟକରୁଥିଲୁ
ନାହିଁ । କେତେ ଦେବତାର ହେତୁ
କିମ୍ବା କିମ୍ବା ଏହି କିମ୍ବା

ପାଦାଧର ହୁକୁ ଏଥିରେ ଏହି ଦୟର
ମୂଳ ପରିପେଣ୍ଟିଙ୍ ଲାଗୁ କରିବା ପାଇଲୁ
ନୁ ତିଆ ଦିଅବାରକୁ । ସାମାଜିକ ଅନ୍ଧ-
ବହୁତ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅମୁଖଚକ୍ରର ଲାଗୁଥାଏଇ
ନ ଏହି ପ୍ରକାରଟିଙ୍କରେ ମହିମ-
ଏହି ବଳେ ଏହି ବର୍ଣ୍ଣିତ କାଳର ଚକ୍ର-
କର୍ତ୍ତୃ କି କେମେ ପ୍ରକାଶ ମନୁଷ୍ୟଙ୍କ
ବାହୀ । ସୁରକ୍ଷା କାଳର ମହିମା କିମ୍ବା,
କି ଅମୁଖକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆମ
ଦେଖାଇଛୁ ଏହା ହୃଦୟର କର
ନାହିଁ ଯଥାପାଇଁ ଦାର୍ଢିର ଉଚ୍ଚତା ।
କି କେମେ ଯେହିରେ କରିବାର
ଏହି କିମ୍ବା ମହିମା ଏହି କରିବାର
ଦୟରେ ପାଦାଧର ମୁହଁର୍ଦ୍ଦ୍ର କଥିବିଲୁ
କରିଛୁ । ସଥାରର ମଧ୍ୟରେ କେବାକୁ
କେ କଷ୍ଟ ଅପରିବ, ଅତୁ ଦୟର କରିବାର
ଦେବର ଉପରୋକ୍ତ ଦେବାକୁ କେବା

ବିଦ୍ୟା କେଉ କୁଣ୍ଡ । ଏତେବେଳେ ॥ ୧୯
ପୋଖରୀ ହୋଇବାକୁ ହେବ । ଅମୃତରେ
ଲୁହୁ ଏବ ଜୁବଗାଥା, ଏବ ମନୀର ଯୋଗୀ
କୁଳ ଏବ ଯଦ୍ଵାରରେ ସମୀର ଉତ୍ତର
ଛୁ ଏହା ହେବାର ଚାର୍ଦ୍ଦିଶରେ ଅମୃତୀ
ହେବାକୁ ହେବ । ଯେହେ ଯେତ୍ରଙ୍ଗରେ
ଅମୃତାନ୍ତକ ଲୁହା କାହିଁ ହେବେ ଅମୃ-
ତାକେ ମନଙ୍କ କେତୁ ଅବୁ ହେବେ କରନ୍ତି
ଅଛ ଗେବେ ସରବାରରେ ବନ୍ଦିବାକୁ
କେବ ଲାହିଁ । ଅମୃତାନ୍ତର ମହିନୀରେ ଅମୃ-
ତାକୁ ମାତ୍ରାକରିବେ ପରାପର କର୍ତ୍ତାଙ୍କ
କେବ ହାତ ଯେତି ହୁଏ ଷ୍ଟେଚ୍‌ରେକେଟର
ମହାତ୍ମୀ ପ୍ରାତିକ ବନ୍ଦିରକୁ ଏ ଦେଖନ୍ତି
ଅଧିକରୁ । ଥାର ଥିଲୁ, କରି କାହିଁ,
କରିବାକୁ କାହାର ଥେବ ଆଶ ଅମୃତାନ୍ତକ
ଦେଖ ପଥର ପାରି ମୋହର ଦେଖିବାକୁ

କୁଳ ପାଇଁ କରିବା
ଅନ୍ତରୀଳ ହେବ—ଏମେ-
ବନ୍ଦମତ୍ତୁ ପଲା, ଅମେରାବେ
ରତାକୁ ସଥି, ଆମୁଖାଦେ
ବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ, ଅମେରାଦେ
ବନ ଦଢ଼ିବ କଣଗୋଟାକେ
ବାକୁ ସଂଧ୍ୟାକ, ଅମେରାଦେ
ତାଙ୍କ ର ପରିଜେ ଅମୁଖାଦେ
ଏ ବନନ୍ତି, ଧରନରୁ, ଅମେରା
ତାଙ୍କ ପରିଜେ ଏକ ବନପ୍ରିଯାର
ବୁଝାଏ ବନପରିଜେ । ଯନ୍ତ୍ର
ବୁଝାରେ ଅମୁଖାଦେ ବୁଦ୍ଧି
ବାହି ଥାର ବୁଝା ବୁଦ୍ଧିର
ବୁଦ୍ଧି

ପରିମାଣର ସୁଦିଗନ୍ଧକା ।
 । କଥା ହାତି (ଶବ୍ଦ)
 । ସମ୍ବଲପଟୋଳ ହର
 ପାହାଇ * " "
 ପିତ୍ର
 । ଦାର ଦୂର (ଶବ୍ଦ)
 ଦିଲ୍ଲି ଦେମଭୂଷଣ ଦେଖ
 ଦିଲ୍ଲି ଦିଲ୍ଲି } ଦୃଢ଼ ଦୂର ଦୂର
 ଦିଲ୍ଲି ଦେମଭୂଷଣ ଦେଖ
 ଦିଲ୍ଲି ଦିଲ୍ଲି } ଦୃଢ଼ ଦୂର ଦୂର
 ଦିଲ୍ଲି ଦେମଭୂଷଣ ଦେଖ
 ଦିଲ୍ଲି ଦିଲ୍ଲି } ଦୃଢ଼ ଦୂର ଦୂର

୪୯ ଦାର	ଶୁଷ୍ଟି (ପ୍ରେସ୍)
ପତାଠ	ଚୋପିଲାନ୍ତମେଳ
ଅ ଦେଖାଠ	କେବଳ
କ୍ଷେ	କଳବିଧ
ପାତ୍ରେ	କରୁଥୁବାରମେଳ
ଉପାଧ୍ୟ	କୁଳପୁରୁଷଙ୍କ ମାତ୍ରରେବ
ଦର	କାହାରାଖୁଣ୍ଡ ପାରେନ୍ଦ୍ରି
ଦେ	ପରୁଣ ଉତ୍ତରାଧି
ଶୁଣ ମେଳ	ନବଜ
ହୋଶା	ଚିତ୍ତରାଜନ୍ଦ
୨୫ ଉତ୍ସ	ମୃତ୍ସୂର୍ଯ୍ୟ
୨୫ ଉତ୍ସ	"
ପ୍ରେସ୍	ପରୁଣମ୍ବୁଦ୍ଧ
ରଥ	କୁମରପୁରାଜ
ରୁଧି	କୁଳପୁରୁଷମ୍ଭେତ୍ରୀ

ଟେଲିକମ୍ ବରି (ଶିଖି)

କରନ୍ତୁଙ୍କ ମେଟ୍ ବୋଲିଧ୍
 ଦୂରୀରତ୍ତ ପର୍ମ ଚକ୍ରଯୁଦ୍ଧ ସମ୍ମ
 ଅଠବ ମେଟ୍ ପତ୍ର ଜ୍ଞାନ ଉଦ୍‌ବୃଦ୍ଧ
 ଶର୍କରୀପର ବାବ ମାତ୍ରମ୍
 ତାଙ୍କାର ଠାରୁଳ ହୃଦୟର ନେ
 ଦୂରୀରତ୍ତ ନାଥୀରୁଷଣ ଏହୁଦୁଇ
 ପେଖନାଥ ମରାତାଥ କରୁନନ୍ଦନ
 ତୁମରଣ ମେଟ୍ ବୁନ୍ଦେବିର
 ବନ୍ଦରଳୀ ମେଟ୍ ଗୋପନୀତି

ପୁନଃ ସମ୍ପଦ

ମେଣ୍ଡୋପଟ୍ଟମିର୍ତ୍ତ ଧେଳାତାମୁଦ ନାହିଁ
ଦେଇ କହୁଥି ଦେଇ ଉଦ୍‌ବସନ୍ତ ବନ୍ଦରାଶ
ରାଜପୁଣ୍ଡି । ଏ ପହାଦୀୟ ମେଣ୍ଡୋପଟ୍ଟମିର୍ତ୍ତଙ୍କୁ
ଭାରତେ ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ ।

ଦେବରେ ଯଦୁକୀ ଓ ମନ୍ଦିରାଳେ ଦେଖେ
ମୁହଁ ସହି ମୁଖ ଦେଉଥିଲୁ । କରେଥିଲୁ
ଏତମତେ ହଣ୍ଡେକର୍ତ୍ତରେ ଅଗେକ ହଣ୍ଡେ
କ ପୁଣ ଅଧିକାର ଦେଇଥିଲୁ । ଏହି ପ୍ରକାଶ
କିମ୍ବା ମାତ୍ରମେ ଯୁଦ୍ଧ କରିବାର
ଏତମତେ ଯୁଦ୍ଧ କରି ଆଜି ଏହି ପରିବାର
ବରୁ ଏହି ଜୀବନାର ମ ସୁଲେ ଓ ଯାଇବା
କେ ଏହି ଚୋଖିଲକ୍ଷ୍ମୀ ଚର୍ଚିତକୁ କରି
ଗାର ମ ସୁଲେ । କୁର୍ବ ପରେ ହୁଏ ମଂଗଳଦିନ
ପ୍ରମତ୍ତ ଦୋଷପତ୍ର ମନୋକ ଦେଖି ଦେଇ
କରି ଗୋଟିଏ ମଂଗଳକ କରୁଥିବ ହୋଇ
ଏହି ।

ପଣ୍ଡାରୀରେ ପରିଲ ସତ କରାଯା
କେବେବେଳେ ଦିନ ଧୟାମ କରୁଥି
କେବେବେଳେ ଚୌରତ୍ତିଗାର ହାତୁଥି
ଏହି ବରାର ଠାରି ୫୦୦ ଟଙ୍କା ଛାଇ
ଦରାପାଇଁ କିନ୍ତୁ ଅବସ୍ଥା ବଢ଼ି ଦିନରକ୍ଷଣର
ଅନେକବୀ ବର୍ତ୍ତନାର ବରାପରିବଳ ମୁହଁ
ହେବେଳୁ ଧାରାର କରିବ ଓ ସମ୍ମାନୀୟ
ହେବେଳେ ତୋରାଖି ଦୋଗାଯାଇବ ।

ପାରେଶ୍ୱାରକତେ ରାଜତୟାମେ କିମ୍ବାନ
କିମ୍ବାନ କାହିଁବା । ସୁଧାର କରିବ କବି
ଏବଂ କରାଯାଇବ ।

ଭୁବନେଶ୍ୱର ପଦ୍ମାବତୀ ଏହି ଯୋଗମଣ୍ଡଳ କୁଳରେ
ପଦ୍ମଚନ୍ଦ୍ର ଏହି ସାଧନ ଦିଲା । ଅଧିକ ଦୂର
ଦେଖି, ରେଇ କଞ୍ଚା ଓ ପରିପ୍ରେ ଉତ୍ତମମାତ୍ର
ଶେଷକୋଣାଜ ମନ୍ଦିର ବର୍ତ୍ତମାନ Extr
ment କି ହସ୍ତରେ । ଯୋଗମଣ୍ଡଳ ଏହି ଅ
କର ନାହିଁ ।

ଦେବାପତ୍ରାରେ କବିତାର ମରା-
ଅଶ୍ଵକୁର୍ମର ହିନ୍ଦୀମଧ୍ୟେ ସଥାଦାତା
ସୁରତି ଏ ରଧାଗୋଦନ ପରଦୀତ
ହିନ୍ଦୀ ଏ ଅଶ୍ଵକୁର୍ମକିରଣ କୁଠିତ ହା
ଲାଗୁ କେନ୍ଦ୍ରପତ୍ରାର ଏ ଦଖନମାତ୍ରର ଜୀ
ମରେଇଲେ ଅକିର୍ତ୍ତ ଉତ୍ତରା କାହାକୁ ପଢ଼ୁ
ଥିଲେ । ଏ ରଧାଗୋଦନ ପ୍ରଧାନ ଦୂର
ମରଣକର ଏ କାହା ଏ ଦଳଶୁଭ୍ରମନିଦିନ
ବୁଝାଇଲେ କେନ୍ଦ୍ରପତ୍ରାରେ । ଏ
ମୋହନତନ୍ତ୍ର କୁନ୍ଦିତ କରିବ କେବେ
ଲାଗାର ଅଜ୍ଞତ୍ୟ ପାର୍ଶ୍ଵରେ ଯନ୍ତ୍ରେ
ଶବ୍ଦଶୁଭ୍ରମନି କର କାହା ମଳାପରହି ତାଙ୍କ
ପଢ଼ିବାର ଏହି ପଥବିରବନ କେବଳ
ମରେ ପଥମର କୋର ପରିବନ୍ଦିତ
ଅଜ୍ଞତ୍ୟ ଚାରି ହସ୍ତମୁଖରେ । ପଥବିରବନ
କାର୍ଯ୍ୟ ଏହି କୁନ୍ଦିତ ହେବ କୋର

ଶ୍ରୀକୃତ ପାଠ୍ୟକାଳୀ

Mr. MONTAGUE.

He is now at light. The deputation bombardment has already commenced. High explosives and low ones have no end of them. Has the Oriya rocket reached him? He is from what we read and see in the papers in the midst of eddies and whirlpools of "et hoc genus omne". But the stentorian brag of the news paper gossip tells us that the Local Government has recommended for an Oriya deputation to wait upon him with their representation of grievances which, we fear, are now flat and familiar to him, because, there are so many. Many or few, he must yield the orders which he has brought upon himself, and the Oriyas ought to be given an opportunity to have their say. The Secretary of State for India has come here as a volume, blank though, or at least apparently so, and is expected to go back as an "encyclopedia Indian" of bitter and sweet favour of the present day Indian politics roused and raised to the seventh heaven. How he will relish and digest these is getting the better of some of the sordid and moderate Indian thinkers. They had better wait and see.

The I. Sc. CLASS.

We publish below the reply Rai Bahadur S. C. Nala received from the Government regarding the admission of students into the I. Sc. class of the Ravenshaw College and we are very thankful for the same. "I am directed to acknowledge the receipt of your telegram of the 1st November 1917, regarding the admission of students into the Intermediate Science class of the Ravenshaw College at Cuttack and to say that the Principal of the College is being asked to submit his proposals for additional accommodation in consultation with the Governing Body of the College". We are also highly thankful to Mr. Lambert our Principal for the interest he has taken to remove the difficulty which presented itself at the outset to an appearance looking almost insurmountable. However, there has been an increase of seats and proposals are soon to go for an increase of the staff. The public and those immediately or remotely concerned in the interest of the student class, genuine and domiciled, hope that the scheme the Principal will prepare and submit will be comprehensive enough to meet the present requirements and the future needs. The applicants in both the I. Sc. and the I. A. classes will go on increasing from year to year, especially in the I. Sc. class which requires to be well and fully equipped.

In this connection we have one
say more. Needless to say, we
are thankful to our Government
and Mr. Principal Lambert for
what has been done and what is going
to be done. But we must say and
submit that the measures taken to
provide seats remain half-fulfilled.
We moved and urged in the interest
of the Oriyas and the Domiciled, in
the interest also of those who have
made Orissa their home, under the
proviso that they merged their inter-
est with those who are genuine
Oriyas. In this agitation for I.Sc.
class, we found no difference. On the
other hand, we found separation of
interest was kept altogether separate.
A perfect unanimity reigned al-
though it was most desirable
but, however, we find that the interests
of the genuine Oriyas have not been
fully served. On the other hand, they
feel that their feelings have been
wounded by the exclusion of the
Ganjam students from the I. Sc. class.
On what principle this has been made
a rule this year we are unable to un-
derstand much less to follow. They
have continued their studies here to

the Iowa H. E. Schools subject to Government grants and have matriculated in the Calcutta University. To all intents and purposes they belong to this Province at least educationally. They have现出 all their interest in their home Province, just in the same way as the soldier or the Government officers serving in the Province have done. Why are the Ganjam students then deprived of the privileges granted to the former? They had hitherto been allowed to find admission to the I. Sc. C. class on equality of terms with the genuine Orissa students of the Province. Why is the exception taken this year? Where are the poor students to go? They cannot go to Madras, nor to Calcutta. Patna will not have a look at them when Cuttack College bangs the door against them in their face. This is a grievous real though officially created with an artificial administrative barrier raised up to serve the purpose of administrative piques which taken in a common-sense view will not hold water. The privileges of the Orissas will remain unaffected, if the Ganjam matriculated students go unprovided for. We the people of Orissa feel it. The student class feel it and our Government and the College authorities ought to know that feelings go a great way.

The "ORIYA"—Every effort has been made to bring it out as early as possible. There has been no lack of effort and sympathy. There were certain preliminaries to be arranged. These complete there will be no delay.

ମନ୍ତ୍ର ଦୂର ସଂହାରକେ—ହେଉଥିଲା
ମନ୍ତ୍ରକୁ ମେଘର ପଳାଗୀଥାରୁ ମନ୍ତ୍ରକ
ପରେମେ ଧାରେବ ହେବାରୁ ଉଜ୍ଜ୍ଵଳା
ଧରନାର କାହାଁ । କହିଲୁ ତ ଏ ଅପର
ପଞ୍ଜିଯି ସର୍ବ ଶ୍ରୀ ଅବେଦନ କୁବରରେ
ଦୟାଖାନ୍ତି । କହିଲୁ ଯେ ତତ୍ତ୍ଵାଗରାତି ତ
କହେବୁକ ପ୍ରବଳ ପଚାର କହାର ତତ୍ତ୍ଵା
କହିଲୁ ମେଘ ସ୍ରବନ ଦିନରେଣ୍ଟି । ତେବେଳା
ବଳନ ଦେ କହୁଛି । ତତ୍ତ୍ଵାର ଦୟାକୁ
ମାର ଦ୍ୱାରା ତାହା ମର ପରୁବା ବଥା । ତତ୍ତ୍ଵା
ଏକ ଏକବ ହର, ହରବା ଅଛି ପରିଜ
ଦେଇ ସକ କୁଳଥାର ତହିଁରେ ଏହାପରି
ଏହାପରିବରରେ ଦକ୍ଷିଣ ପ୍ରକାଶ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ
କହା ଦୂର ହାର୍ଷିତର ପରିବର ହେଉଥାରୁ
ନୋହରେ କାର୍ଯ୍ୟ ହିତ ହେବାବାର୍ତ୍ତ ହେବେ
ତାକୁ ପିଣ୍ଡରତା ଦେଇବୁଠିମେ କଲାପ ପ୍ରାପ୍ତ
ହେଉଥାରୁ ହେଠାଟିକ ଧୟାତାତିର ତାତିମ
କର ମଧ୍ୟରେ ଏହାପରମା ବନ୍ଦୁଦାରେ ଏହା
ହରହାର ତାହିଁପାଇଁ ? ତାପକାରୀରେ
ତାପକାର ପାଇଁ । ଥୋରାଇଦେଲେ
ଥୋରାଗାର ପରିକରୁ ମଜର । କଥ କଥିବା
କାହା ଅଟେବାକାର ପରାମରଶ ଯାପରମାଜ
କର ଦିଲାରେ ଆହୁ "Unity is
strength." ଏକାଙ୍କୁ ମନର । କରଦ
ହେତୁ କାହାର କାହାଁ ?

କାନ୍ତରୁଦ୍ଧିର ପାଇଁ ତା ଯାଏ ଉପରେ
ଦେଖି ହେଲା ବାଲକରୀର ଦେଇବ
କୋରଗାଇଥାଏ । ମାତ୍ରକର ବାବୁ ଖେଳବିଦ୍ରୁ
ବାବୁ ଏ ମନ୍ଦିରକର ପଢ଼ିବ ଯେବେଳେ ସମ୍ମା
ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଅବସ୍ଥା କୁଞ୍ଜରକଥା ମନ୍ଦିର
ପଢ଼ିବ ପଢ଼ିବ । କହିପାର୍ଶ୍ଵ ମାରଣରୁ
ଏହି ମନ୍ଦିରର ବାବୁ ଦୂର୍ଦୟନର କାହା
ଦୁର୍ଦୟନବିଦ୍ରୁତା । କାହାରିଲେ ଯାହିଁ
ଶରୀରର ଦୁର୍ଦୟନର ବାବୁ ଅବସାନ୍ତ୍ୟ
କେ ପଢ଼ିବ ଆଧୁନିକର୍ମ୍ୟ କେବେବେଳେ
କେବେଳେ । ପଦମର୍ମାଣ୍ଡଳ କାହିଁ

ମୁଖ ଦେବେତ ଅବସାନ୍ୟ କରୁଥିଲ
ଧରି ଚରିବାରୁ, ସନ୍ତ ପରେ ଲାଭଦୀ
ଅଶ୍ଵରକେ ନାହିଁ କୁ ମେଦିନୀ,
ଦେଇ ପୁଣ୍ୟ କର ଆଶ୍ରମ ପାଇ
ଦେଖି ପାଶ ସମ୍ମରଣରୁ ଦେହର ଦୟା
ପାଇଲେ ମର୍ଦଦିନରୁ ନାହିଁ କି ? କି
ପୂଜ୍ୟାରୁ ବାରିବାରେ କଳାପକୁଳୀ
ଦୟା ଥାର୍ଯ୍ୟ କରେ ସାଧନ କରି
କରୁଳ ଗର୍ଭାର୍ଥୀ ମନ୍ତ୍ରବୀରୁତି ଦରନ
ପୃଷ୍ଠାର ଫେରମନେ ପ୍ରାର କିମ୍ବାଧ
ବା ପରିବର୍ତ୍ତନ ଦୟାରମେ ଏହି ମୌ
ପୃଷ୍ଠା ଗର୍ଭାର୍ଥୀ କରୁଥିଲ କିମ୍ବା କରି ନ
ଦୟାର କାହାର କେବେ ଦେବାଧାରି କରି
ଅନୁଭବର କା ପୁରାଜାର କରିବାରୁ କରି
ପାରେ ! ଅସୁମାରେ ପ୍ରେକ୍ଷମନ୍ଦିର ଏହି
କରେତା କି ପ୍ରିୟ ଉତ୍ସବା ଅନୁଭବ

"କଣ୍ଠର ଦେ

“ ଅମୁଗନ୍ତ ହଳ ? ” କାହାର ପାଇଁ
ପ୍ରଥାର ଅଧ୍ୟୋତ୍ତମ କେତ୍ତା ହେଉଥିଲା
ଏହୁଠିକେ ଦେଖିବାରେ ପ୍ରଥାରିତ ଚଣ୍ଡାପାତ୍ର
ଦୁଇଟିଟିମେ ଆଜିବଳା ଅମୁଗନ୍ତ ସର୍ବଧି
୩୦୯୦ କୋୠ୦୯ ଟଙ୍କା ୫୭୦୯ । ଯାହା
ଦେଇବାରେ ଏହା ଯିବା କଥାର କୌଣସି
ପଢ଼ିବିଲା ତେ କିମ୍ବର ଅଶା ପେଇର କିମ୍ବର
କେବଳ କର୍ତ୍ତାର କୁଳ ଅବଳ ଅଭିଭାବ
ଦିଇବେ । ଏହା ପ୍ରଦୂଷ ହେଲେ “Ourday
ପାଇଁକି ଦିଲାକ ବୁଦ୍ଧିକରନ୍ତି । ଅମୁଗନ୍ତ
ଆଖାତ ଅନୁରେଷ ହେ ନିଃବନ୍ଧିତ କମ୍ପାନୀ
ନିର୍ମିତ ସରଟେ ଏହୁଠି ଦୟାପଥାର ଦେଇବା
ଦୋଷମନ୍ତରାମୀ । ଏ ଦୋଷମନ୍ତର ସୁନ୍ଦରିଟି
ଦେଇ ଦିଲା । ଏହା କର୍ତ୍ତାର କିମ୍ବର
ପାଇଁ ପାଇଁ ପାର୍ଶ୍ଵରୁ ଦାୟୀ ହେବ ।

କୋଡ଼ିଙ୍ଗୁମ୍ବା ପତ୍ର

୪୧ ମାତ୍ର ଲାଗୁ ହେଲା ଏକ ଦିନରେ
କୁମୁଦ ତାଙ୍କୁହା ଅନୁରୋଧ କରିପୁଣ୍ୟକର
ପାଶକୁ ଆ ଜାଣିବା ଚନ୍ଦ୍ରପେଣଙ୍କ ମାତ୍ରକୁ
ମନ୍ଦରରେ ମସ୍ତକ ଅଛାନ୍ତିକରିଯାଇପୁଣ୍ୟ । ଏହା
ପାଶକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଦିନପୂର୍ବ ସ୍ଥାନେ । ମନ୍ଦର
ପାଶକରେ ଉପରେ ଆମକର ମନ୍ଦରର ଶବ୍ଦ
ବନ୍ଦନ କରିପାରି ପାଶକ ସମ୍ମରିତ ଅବହାର
କରିବାରେ ।

ପ୍ରଥମ ପ୍ରସ୍ତୁତି;—ଆଜି ଦୟାପାଇଁ ଏହି
କଣ୍ଠୀ ଏହି ପକ୍ଷାଧାରରେ କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ରହି
ରେଖାକ ଉପରୁତ୍ତ ମନ୍ତ୍ରରେ କିମ୍ବା ମନ୍ତ୍ରରେ
ଯେବେଳେ ଲକ୍ଷ୍ମୀମତୀ ଦୟାପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ
କରିବ ସମ୍ଭବେ ଦିନ ଦୟାଦିକୁ ପାଇଁ
କରିବ।

କୁଳମୁଖ ପ୍ରତ୍ୟାମ ପ୍ରାଣମାନ୍ଦ ଛାପେନ୍ଦ୍ର
ମହି ମଧ୍ୟେର ଜରୋବରୁ ଶମୁକାଙ୍କ ଦୁ
ତ୍ତୁ ଯାଏ ତଥାର ପ୍ରତ୍ୟାମ ମରନ ମରନ
ରୁବେନ୍ଦ୍ରରୁ ବ୍ୟମନର ଦର୍ଶନକେ
ତାଙ୍କାଙ୍କ ଅନ୍ୟନାହ ଦର୍ଶନକ ।

କୁଣ୍ଡ ପ୍ରସ୍ତାବ,—ଦୂରଲବଧି ଓ ଦୂରଲବଧି
ମଧ୍ୟ ଫିଲିପିନ୍‌ସିଙ୍ଗାପୁର ଏବଂ ନିରାପଦ
ହେଲ କଷାୟମଧ୍ୟାନରେ ଉତ୍ସାହବା ଜିମ୍ବାର
ଏହ ସଙ୍ଗ ଜାଗର ମହିଳା ଜାଗରରେ ପ୍ରାଣିର
ଦୂରଲବଧି । ଏହ ଫିଲିପିନ୍‌ସିଙ୍ଗାପୁର ମର୍ମ ଦୂରଲବଧି
ଯଥାକୁ ଶାଖାବାଟିର ପରାମର୍ଶଦାତା କଷାୟ
ପରାମର୍ଶଦାତାଙ୍କ ପରାମର୍ଶଦାତା ପରାମର୍ଶଦାତାଙ୍କ
ପରାମର୍ଶଦାତାଙ୍କ ନବାକୁ ପଠାଇବ ।

ଦେଶପ୍ରକାଶକ ପତ୍ର—ଏହିପରିଚାଳନା
ପାଇଁ ଅବଶ୍ୟକ ହେଲୁ ଯେ ସମ୍ପଦ ଉତ୍ତରପରିଷଦ୍ୟ
ପରିଦେଶ ଏକାଶବିଜ୍ଞାନରେ କରିବା କାହାର
କାରଣ ସଂକୁଳଙ୍କରି କରିବାରେ ଶାର୍କରାନ୍ତିର
ବିଷୟରେ ଜଗତକୁ ଜୀବଜୀବନ କା ଏହି କାରଣରେ
ତାହାର କର୍ମ ପଥରେ କର୍ମକାରୀଙ୍କ ଦେଖ
ପ୍ରାକ୍ତନକାରୀଙ୍କ ସମ୍ମହିତ ଥିଥାଏ—
ହେଉ ପାଇଁ—ମୋହରୀଙ୍କ, ଠାକୁରୀ-
ଦେବପାଳ, କାରାକାନ୍ଧାରୀଙ୍କ, ସୁମୁଖ ନିରାଜ,
କିଳା ହରିଜନ ।

କବିତା କାର୍ଯ୍ୟ—ନେତ୍ରବା

ଦେଖାନ୍ତର ପାହୁଳ—ଅଛି ଠଣ୍ଡିର କମଳ
ପାହୁଳରେ ପାହୁଳ—ଶକ୍ତି ପରମ୍ପରା
ପୁଣ୍ୟବ, ଲଜାତ୍ମା ।
ଶରୀର ପାହୁଳ—ବଦନରୂପ, କଥାରୂପ,
ପଞ୍ଚମାତ୍ର, କରାଯାଇ, କରିବାବୁଦ୍ଧି ।

10. The following table shows the number of hours worked by 1000 workers in a certain industry.

ଜୁକେ ପଥରାଇବ କଲାନିମନ୍ତ୍ରୀ କେ
ଛାତୀ ଯାଇବ ଛାତେବ ପୁରୁଷ ଉଦୟ
ପରମାତ୍ମାର ଦସବର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ପଥେବୁବ
ପାଞ୍ଚରେ ବୁଝିବ ଦୂରବ୍ୟରୁ ଦେଖାନ୍ତି
ପର୍ବତ ପାର୍ଶ୍ଵରେ ହେବାନ୍ତିର କୁ
ବୁନ୍ଧି ସମ୍ମାନର ପଦକୁ ଅନ୍ତର୍ବାସିତ
ଆହୁ ଯାହୁ ବୁଦ୍ଧ ଉତ୍ତରି ମରଣର ତିବୁ
ନୃତ୍ୟ ଜଗାର କୁମୁଦ ଲୋକରି, ଯତନା
ବନ୍ଧୁମୁଖ ଏହ ଭୟର କାହାରୀ ଶୁଦ୍ଧ ବନ୍ଧୁ
ପଥମତ ବାନ୍ଧୁମୁଖ ବନ୍ଧୁମାନ ଘୟାରେ
ଛାତୀ ପହାର ଭ୍ରମିବସି ମନ୍ଦିରର ପିନ୍ଧାର
ବର୍ମାପରେ ଗର ପଢ଼େବିବାର କି ଏ କେ
ମଧ୍ୟାଦୂରେ ମଧ୍ୟାଦୂରେ ଏହା ପରିଷ୍ଠିତ ହେଉ
ଅନ୍ତର୍ବାସି ଅନ୍ତର୍ବାସି ପାର୍ଶ୍ଵରେ କାହାରୀ
ଦୂରବ୍ୟ, ବନ୍ଧୁମୁଖ, ମନ୍ଦିରର, ଉତ୍ତରିର
ପାର୍ଶ୍ଵ, ପରମାତ୍ମାର ଲୋକାଶି, ମଧ୍ୟାଦୂରେ ଏହାରି

ପ୍ରକାଶକାରୀ ।

କୁଳ ତା କୁଳ ଯନ୍ତ୍ରର ଜୀବାଞ୍ଚିତା ମଧ୍ୟ ଦିଲ୍ଲି
କୁଳ ବୁଦ୍ଧିକୁ ଯେତେଣେ ଜୀବାଦିର ପଞ୍ଜୀଯ ଅଧ୍ୟ-
ବେଶୀ ନିର୍ମାଣ ହେଲା । ଲୋକଗେତ୍ର ଜ୍ଞାନର
କଥା ମ୍ୟାଦେତ୍ତର ପାଇଁ ବିଦେଶୀଙ୍କ ଭାଷା
ଅନୁଷ୍ଠାନ୍ୟ ସଂପର୍କର ଅଧ୍ୟତ ଅନୁଷ୍ଠାନ କରି-
ଦିଲ୍ଲି । ଏହି ସଂପର୍କର ପ୍ରାଚୀୟ ଉତ୍ତରତତ୍ତ୍ଵର
ଅନୁଷ୍ଠାନର ନିର୍ମାଣମେତେ ତୁ ଅଭିଧି ଲୋକ
ଜୀବନର ହୁଲେ । ଦୁଇଟି ପରେ ପ୍ରକଳ୍ପିତ
କୁଳ ପାଇଁ ବିଶ୍ୱାସକୁଳର ପରିପ୍ରକାଶ ସ୍ଥାନରେ
ଜୀବାଦିମାତ୍ରା ପରିପ୍ରକାଶ ଦେଇ
ପାଇଁ ଯା ନିର୍ମାଣକୁ ସମ୍ଭାବ ଦେଖିବା ପରିପ୍ରକାଶ
କରିବାକୁଳରେ ଦୁଇତମାନରେଇଲେ । ପୃଷ୍ଠାର
ମଧ୍ୟ କୁଳ ହେବ ଗାନ୍ଧୀ, ହେବ ପଣ୍ଡିତ ନେତ୍ରାଜା
କୁମୁଦିତ୍ତ କୁଳ ହେବ ପଣ୍ଡିତମାନେ ଶୋଭାର
ଅଧିକାର ସରବାବପ୍ରାଚୀ ତେବେବ ପ୍ରମୁଖ
ଅନ୍ତର ଦେବାଚୁ ଆମା । ସମ୍ବାଦାଭବତର
କୁମୁଦିତ କୋମନିକ ଦ୍ଵାରା ପରିପ୍ରକାଶ
ଦେଇଥିଲା ।

ଏହା ନୟକ୍ଷମ - ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ - ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପାଦକଳ ସମ ଦେଖ
ଅନୁଭବମାତ୍ର ବେଳେ ଯାଇଲେ ସମ ଦେଖ
ଏହା ପାଦକ ଅଗର ବସିଥେ ସବୁ ବାବା
ଚନ୍ଦ୍ରମା ଦୂର ଥେ ଯା ନ କହି ଉତ୍ସବ
ଦେଇ ସବୁ ଦିନର ଅବଶ୍ୟକତା ବସିଥା
ଅଜଳ୍ପ ଉତ୍ସବରେ ପାଦକ ଦିନର
କାମର ନ ପଥିବାର ଏ କିମ୍ବା କିମ୍ବା ଏକବିନ୍ଦୁ
ପାଦକାଶ୍ରୀ ପାଦକ ଦିନର କୋରାକାର
କାମରେ ଦିନର ।

କେବଳ ମୁଖରେ ଥାଏନ୍ତେ ଉଚ୍ଛିତବ୍ୟାହନ ।

କାନ୍ଦିବୁ ପରିଜ ମହିମେଣ୍ଟେଟ ଲେଖିଥିଲୁ
ତୋ ଅନୋନୀ ସମ୍ବନ୍ଧର ମାତ୍ର ତା ଏହାରେ
ଏହାର ଅବଶ ଦେଖିଲାମର ଆକାଶଯାତ୍ରେ
ଯେଉଁ ଉତ୍ସବଦୂଷ୍ଟ ବିବାହ ମୁଖ୍ୟତଃ ହେଉ
ଅଛି ଦୂଷପରିମ ବ୍ୟାକ ପଦିକାଳିତାରେ ଏହା
କୁହା ପଦିକାଳିତ ହେତାର ଆସ୍ତାକଳି
ନାହିଁ, ଏହା ଅନ୍ତର ମହିମ ଅଧିକାରୀ ଏହାର
ଯେତାର ପରେ ଅତୁଦେଖିଯାଇଲେ କୋଣହାନ
କହୁଥାଏ, କହୁ ଯକ୍ଷମ ଧରାଗଠା ଏ ମହିମ
ଅବଶ୍ୟକ ହେତ ଏ କାହାରେ ଯେତେବେଳ ହେବା
କହିମାନେ ପାଦପରିମ ତାଙ୍କ ବୈଚିତ୍ରଣ ଏହା
ଏହା କହିଲୁ ଏହା ଦେଖିପା ଦେଖିପାତ୍ରକୁ,
ଏହା କହିଲୁ ଏହାକୁ ଏହାକୁ ଦେଖାଇ
ଦେଖାଇବା ଏହା ପାଦପରିମଟିତ ହେତାର
ଯେତାର କ୍ଷେତ୍ରର ବିଦ୍ୟାକୁ ବିଦ୍ୟାକୁ
ପରିମ କହିଲୁ ବିଦ୍ୟାକୁ, ଆହାର
ଦେଖି ସବାର ବିଦ୍ୟାକୁ ମେରେରେ
ବିଦ୍ୟାକୁ କହି କହା ଦେବା ସବୁକି
କହିଲୁ ଏହା କାହା କହିବାକୁ ଅଛି ଆହାର
ପରିମକୁ ଧାରାଯାତ୍ରେ ହେତ ଉପରିକା
କାହାକାର ତ କହାଗଠ ମାତ୍ର ଉପରିକା
କହିଲୁ ସବିର ଅହାର କହାରାକିତ୍ତି ।

ଶ୍ରୀ କମଳ ପାତ୍ର

କୁଳରୁଦ୍ଧ ଶ୍ରୀ ଅହେତୁ ମନ୍ଦିରଠାତ୍ରୀ ପାତ୍ର ।
ଏହି ସମ୍ମାନରେ ଜୀମହିନୀ ପ୍ରସରରେ କୁଣ୍ଡ-
ଲିଙ୍ଗାଶ୍ରମୀ ପଦିକଷର ପ୍ରସରମୁଖର ଏହି
ଅନ୍ତର କାହା ଶ୍ରେଣୀର ମେହେ ଯୋଗ ଦେବ
ହୀଲିଙ୍ଗର ଜୀବନଟ୍ୟ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ । ତମକୁହିନୀ
ଏହି ଦସକ ଜୀବନର ଗୋଟିଏ କରି ଦେବରୁ
ଦେବନ ସଂତୋଷଜଳକ ମାନ୍ଦ୍ରସ୍ତ୍ରେ ଦେବର
କାହା ଅନ୍ତର୍ମାନ ସାମର୍ଥ୍ୟ ସ୍ଵର୍ଗର ଅଧିକମାତ୍ର
ଏହି । ଏ ଅନ୍ତର ଜ୍ଞାନେ ଦିନନାରାଜନୀ-
ଆମେ ଆମ ମେହିନୀର ଅଧିକ କରି ଯେବେ
କରିଲେ ତମ ଜୀମହିନୀ ନିଃବି କରିଯୁ, ଏ
ଯାହାର ଶିଖର କୁଣ୍ଡ ପିତ୍ତର ପିତ୍ତରରେ ନ
ଦେବରେ ମଧ୍ୟ ତକ୍କର କୃତ୍ୟାନ୍ତର ଅନ୍ୟର
ଏ ସାରେ ଧୀର ପ୍ରତି ମତରେ ବୁଲାଇ
କରିବାର ଦସରରେ ମାତରକ ସ୍ଥଳ, ଚେନ୍ଦରର
ଏହା ମାତରକ ଦୂରି ଉପବେର୍ତ୍ତର ମଧ୍ୟ
ବୁଲାଇବାରେ ରଙ୍ଗ । ସୁମଳେ ଜଣେ ଭୁବନେ
ଏ ଶିମର ଅନ୍ତର । ଅନ୍ତର ଅନୁମାନରେ
ତଥରେ ଜାଳୀ ପାଇ ଜାପୁକ ବୋଜିବାରୀ
ଏହିକି ଘରର ହେତୁ ଦସରରେ ଉତ୍ତର
ଦସରାଯିକର କୁଣ୍ଡମୋହର୍କ କରି କରି
ଯେତୁ । ଏହା ବୁଲାଇବା ମାନ୍ଦ୍ରସ୍ତ୍ରେ ଯୁଦ୍ଧ
କରି କରି କୁଣ୍ଡୋ ସାମର୍ଥ୍ୟରେ ମଧ୍ୟର
କରିବ କାପୁତ ହେବ । ଦେବରୁତ ଅନୁମାନ
ଦେବରେ ଦେଖିବ ଦାନା ସହନାଶକାର
ବୁଲାଇବାର ସମ୍ଭବତା ହେବ ।

—101—

ଦୁଇଲକସହମାନ ପରାମର୍ଶ ।
ଏହା ପରିବାର ପରାମର୍ଶରେ ଜାରିଲେ ଯକ୍ଷମାନ
ମାତୃପୂର୍ବ ଦିନର ଚେତନାରେ ପୁରୁଷର ଦୁଇଲ
ସାହୁରାଧିକାରର କୋଟିଏ ଧାରାଲୀଳ ଅଧ୍ୟ
ଗେଣିଲ ହେଉଥିଲା । <ଅନ୍ତରେ ଫଳ, ଉତ୍ତର
ବାବୁ ଏହି ହଇ ପ୍ରକାର ପ୍ରାୟ ୧୯୦ ଟଙ୍କ ଦିଲ
ପ୍ରକାର ଥିଲା । ଶ୍ରୀମତୀ କିମ୍ବାକାଳୀ କବି ମହାପ୍ରବୃତ୍ତି
ପରମାଳିକାର ଅଧିକ ମାନୁଷ ହେଉଥିଲେ । ସହିତ
ବନ୍ଦିଲ ଖୁବି ସମାଜରୁ ପାଇଁ ପାଇଁ ଏହା ପାଇଁ
ବିଜଳି ଟିକି ଦେବା ଆପଣକୁ ସମ୍ମାନ
କରିବାର ପରାମର୍ଶରେ ଏହା ହେଲା ।

ଯରାକେ ବସୁରେ ଲବି ପୁଷ୍ଟା ଦେ ପ୍ରକଳ୍ପ
ଏହି ଶରୀରକଳାକରେ ଲେଖିଥିଲାମ୍ବନ୍ତି
ଗଢା ପଠି ମଳିକରେ ଜ୍ଞାନଧାର ଦେ
ବୋଧ ଦେଇଥିଲା । ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରକଳ୍ପ ଜ୍ଞାନ
ପାଠ୍ୟମାତ୍ର ସହିତେ ଥିଲାକରନ୍ତି କିମ୍ବା
ଏ ହେ— ଏଠାରେ ପ୍ରକଳ୍ପ ମନ୍ତ୍ରକା ପ୍ରକଳ୍ପ
ଅନାଦିପ୍ରକଳ୍ପ ।

କେତେବେଳେ କରିବାକୁ ପାଇଁ କମ୍ପ୍ୟୁଟର

ସତ୍ୟବାଜରେ ହୁଏ

ମାତ୍ର କବି ଭାବନାରେ ମହେତୁପାତ୍ରରେ
କରନାଏ କି ଅନ୍ତରୀ ପର୍ମିଜେନ୍ସର ଉପର
ଫୋଟକ ଅଧିକ ଅପରେସନ ଦ୍ୱାରେଣ୍ଟରେ
ଭାବନାକ ଅବଶ୍ୟକ ହେଉଥିଲା ଏହି ଚାରି
ବିଷ କବିଙ୍କର ତଥା ସଂଗ୍ରହ ଆବଶ୍ୟକ
ଲୋକରେଣ୍ଟରେ କବିର ସଂଖ୍ୟାରେ ମୋଟିବ ବଢ଼ି
ଯାଏ ନବ୍ୟମେ । କୁହୁରେ ସମ୍ରାଜ୍ୟ କିମ୍ବା
ଅନ୍ତରୀ ନାଟ୍କ କରିବି ଏହି ମହେତୁପାତ୍ରର ସମ୍ରାଜ୍ୟରେ
ଅବଶ୍ୟକ ହେବାରେ । ମାତ୍ର ଏବାମାତ୍ର
ଏହି ପାର୍ଟିକିଳାମରାଜକବି ମଧ୍ୟ
ଦ୍ୱାରା ବରଦି ପ୍ରେଶର ମଧ୍ୟରେ ଏବରେ
ବୋମାକାଳ କରିଥିଲେ । ଏହି ସମ୍ରାଜ୍ୟରେ
କାହିଁ ହୋଇ ନ ଥିଲା । କବିଙ୍କର ପାଦ୍ୟ ଅର-
ଦିନରେ ଅଛି କୌଣସି କାହିଁ ମୋଟା
ଦିନ । ପୁଅରିର ଗୋଟିଏ ହୁନ୍ଦୁର ଜାତ୍ୟ
କବିତା ପାଇଁ ହୋଇ ବରଦି ଦାର୍ଶି ଅବଶ୍ୟ
ହେଲା । ମନ୍ଦିରର ଅନ୍ତରୀ ଗୋପନୀୟ ପାଇଁ
ମହେତୁପାତ୍ର କବିଙ୍କର ଏହି ମହିନେ କରିବା
ପାଇଁ ପଥର ଏହି ପକ୍ଷିଗଢ଼ୀ ପରିବର୍ତ୍ତନ
ଦିବେଶୀରୁ ହେବାରେ ହେବାରେ । ଅନ୍ତରୀ
ମେନ୍ଦ୍ରିଯିର ଦେଶ ଅନ୍ତରୀ ମହେତୁପାତ୍ରର
ପାଇଁ ଏହି ପାଇଁ କବିଙ୍କର ଏହି ମହିନେ

ଦ୍ୟୁମ୍ବ, ପାହାର ଦୂରତ୍ବ ଲିଖ ୫୬୧ କିମ୍ବା
ନାହାର କଷ୍ଟ କେନ୍ଦ୍ର ଦେଶଲୋକେ ଅଧିକ
ଦେଖାଇ ଦିଲ୍ଲି, ଆପଣା ଦେଶର ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ
ତର୍ହୁବେ ସୌମୁଦ୍ରା ବିଚାର କରୁଥାନୀବେ
ଦେଶରୁ ପ୍ରେରଣା । ଏହାହୁଁ ମନୁଷ୍ୟର ଜାଗା
ଏହା ଏହାହୁଁରେ ମନୁଷ୍ୟମା ଅଛି । କରେ
ଯାମା ତର୍ହୁବେ ଏ ବରତା ଉତ୍ତରବା ଦେଶରୁଲୋକ
ମନୁଷ୍ୟ ମଳ ଗାହା ଦରବାର ଦରବାରେ ମାରି
ଦିବାର ସବ ଏହା ଦେଶୀୟମା ଦା ଏହା
ଅନ୍ତରେ ଉପରେ । ଆପଣାର ଏହି ଜାଗାର

କି ହେଲେ ଯେଉଁରି ଅନ୍ତରାର ବୀରଦୀ
ମେତେ ବନ୍ଦ କରିବାକୁ ଅଧିକାରୀ ମେମ୍ବର
କାମୟ ଅଛୁ, ତାହିଁପଦ ସ୍ଥାନରେ କଳ, ଦେଖ
ଦେଇବାର ହତିକିର ପ୍ରକାଶ ଜ୍ଞାପନ କି ହେଲେ
ଦେଇବାର ଅଧିକାରୀ ଦେଖିବ ଲୌରବ ପାଧକ
ଦେଇବାର ପାହିଁ । ପାପୁର ଲୌରବ ପାଧକ ମାତ୍ର
କଥାର ଶୈରକ ହାଲହାଇବୁ ମୁଗ୍ଧାସ୍ତ୍ରୀ
ଭାବର ଦେଇବାର ନିଜ ସ୍ଵରଗର ବାହାର
ଦୃଷ୍ଟି । ସବୁର ଶୈରକରେ ଉଚ୍ଛବିଲବ
ଲୌରବ । ଲୌରବ ଏହି ଉଚ୍ଛବିଲବ ରୂପ
ନ ଆଣୁ, କୁହେ ମାହି ଓ କୁହୁବ ବାହି ।
ଉଚ୍ଛବିଲବରେ ସେ ଠକ ସେ ପରିଶ ପଢ଼ି
ଅରଜ ଲୌରବ ମନୋରକାରୁ କୁର୍ବାଙ୍ଗାର
ବସନ୍ତରୀ ଦେଇବାରେ ହନ କେବେ ବଳକୁ ପଡ଼ିଥିଲା । କୁରକ ସର୍ବ କେବେ ଉଚ୍ଛବିଲବ ସର୍ବ
କେ କୁରକ ଧନ୍ତରେ ଉଚ୍ଛବିଲବ ଧନ୍ତା । କେବେକେ
ସାମାଜିକ ମୁଦ୍ରାବିଧାର ପର ଧରିଲିଲି ଉଚ୍ଛବିଲବ
କୁରକ ନେଇ ମନ୍ତ୍ର ଉଚ୍ଛବିଲବ ଅପରାଧ କଲ
କେବେକେ । କେବେକେ କେବେକେ

ବ୍ୟାଦିତାରେ ଅଛି କର, ସାହୁ, ମନ୍ଦିର
ଦେଉଥ, ତାହରେ କନ୍ତୁ ଧର ଅବରୁ ପାଇ
ଦାବି ଦେଇ କରାର୍ଥ ସଫଳିତ ରିକାପ୍
ଅପ୍ରସର କୁଥ, ଯୋହଣ, ଶବ୍ଦ ଓ ବୈଜ୍ଞାନି
ଅଛ, ନାନାପ୍ରତିକର ଏହି ବ୍ୟାଦିତାରେ କାହିଁ
ଖୁବି ଦିନକାଳୁ ନାହାଇପଡ଼ି, ସମ୍ବାଧ ଚେତ୍ତୁ
ରେ ପରାମର୍ଶ କରାଯାଇ ଦର ଦେଖିବ କିମ୍ବା
ଓ ଅପରାଧ ଦ୍ୱାରାସୁ ହତାର ପକାଇବ
ଦତ୍ତ ସବୁ ମୁକ୍ତିପ୍ରଦାନ କରିବାର ଉତ୍ସବରେ
ମତି ବଳାନ୍ତ ଘରରୁ ଅପରାଧ ଦଳୀ ଧିଲା
କିମ୍ବାକୁ ଏହି ଦେଖି ଅବଶ୍ୟକ କାହା କୁମ୍ଭ
ଲୋହରେ, ଅବଶ୍ୟକ କାହାକୁ ସହିଦା
ବାହାନୁ କୁଠି ପାଇବ, ଅବଶ୍ୟକ କାହା କୁମ୍ଭ
ଦେବତା ଏହି କିମ୍ବା ମାନ୍ଦିର ଅନ୍ତରୁକୁ ଆପା
ହୃଦୟକାଷାସରେ ଲୁହଗର ଶୌରଳ ସମ୍ମାନ
କିମ୍ବା ମାନ୍ଦିର ଓ ମାନ୍ଦିରକାର ଶୌରଳ
ନାହାଇବ । ଯେହିକେ କୁଣ୍ଡିଅନ୍ତ ସରାଜିଧାରୀଙ୍କ
କୁମ୍ଭ ମଞ୍ଜଳ, ମାନ୍ଦିର ମଞ୍ଜଳ ହେବେ ଅବଶ୍ୟକ
ସମଦ୍ରିଷ୍ଟ ଏହି ଭୂରତୀଯକୁ ମୋହ କାନ୍ଦାରେ
ତାନରେ ଭାବିବାକାର କାହିଁ ଦିବାପାତ୍ର କରିବାକାର
ଏହି ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକାର କାହିଁ ଦିବାପାତ୍ର କରିବାକାର
ଦତ୍ତରେ ପ୍ରାର୍ଥନା ଦରାଇବାକାର କରିବାକାର, ମାନ୍ଦିର
ଲୋହମାନେ କୁମ୍ଭକୁ ସରକାରୀପକ୍ଷ ହେବେ
ବୋଲି କହାଇଛନ୍ତି ଏ କହାଇପାରୁ । ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ
କବନ୍ତୁ ମହାମାନ୍ୟ ମାନ୍ଦିର ସରକାରୀପକ୍ଷ କରିବାକାର
ମତ ମହାନ ହେଉ ଏହି କୁମ୍ଭ ଅଛେ ଏହିପକ୍ଷ
ପ୍ରଦାନକାଷାସନ ଆହି ମାନ୍ଦିର ସରକାରକ କରିବାକାର
ଦତ୍ତକାରୀପକ୍ଷ ପାଇବାକାର ଅନ୍ତ କହିବାକାର ।

କରିବାକୁ ପରେ ଅନ୍ୟମାନେ ଅବପଦିତାକୁ
ଏ ଅବୁକୋରସ୍ଵରେ ବଢ଼ିଥିଲେ ଯେ ଅନ୍ୟ-
ମାନେ ସାହିତ୍ୟକୁଣ୍ଡଳୀରେ ବାଟରିନ୍‌ପାଣୀ ମାତ୍ର,
ସାହିତ୍ୟକୁ କା ନାହିଁଛି ବୋଲୁ ଫେରୁ ଏହାରେ
ଗୋଟିଏ କୁଠର ଆଶ୍ରମିକ ହୋଇ, ସୁର
ଦେଖିବାକୁ ଅଧିକ । ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଉପରେ କୁଠ
ଉଚ୍ଛବ୍ର ବୋଧକେଳି । ଅବସ୍ଥା କୋଣ ଥାଇ-
ଥାବେ କା ଅଛୁ ମାତ୍ର ଜୀବାସର ଅବସ୍ଥା କିମ୍ବା ଏହାରେ
ଅପରିଚିତର ପଥକରାତ୍ମକରେ ଦେଖାଯାଇଲା
ନାହିଁ । ଥେ ମେତ୍ର ବାବରେ କା ଭୂଷଣେ
ବହୁବ ଗାନ୍ଧୀ ବାରାନ୍ଦିର ଜୀବାସର ଅଛା ହେଉ-
ଥାଇ । ଗୋଟିଏ ପାରାମ୍ବ ବୁଝାଇ ଦେବରେ
ମନେଷ୍ଠ ହେବ । ଉତ୍ତର କହିଲେ “ଭେଦନେ
ବର୍ତ୍ତମାନ ଛାତି, ଗୁମର, ବ୍ୟାଖ୍ୟାତାବିଦ, ଅଛି
ତିଆ ହେବାକୁ କହ” ପାହୁଦି—“ପଥାକୁଣ୍ଡ
ଏହି ସଥାରୂପ” ହେବର ଖଣ୍ଡର କହି ଯାଇ-
ଅଛି ପ୍ରାତିକ ଓ ଶାତିକ ଅବଶ୍ୟକ ଅନୁଯାୟୀ
ତହ ଆରାକେ । କାହାର ପ୍ରୀତିକ ହେବ
କା ବାଲିକର ହେଲୁ ଅବଶ୍ୟକ କା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
ଏହାକି ଯେ ମନୀର ମୁକ୍ତିମ କାହିଁ ଗୁଡ଼ିକ
ବଦିଗା କୃତ୍ୟେ ରନ୍ଧା ହୋଇ ମଧୁନବିଷାଳ
ସାଇହିକ ଦୁଃଖରେ ପ୍ରତିକିଳ ହେବ ଅର୍ଥାତ୍ ଅଛି-
ଦେବା ଓ ଅଭିଭବନୀରକ ବାରାନ୍ଦିର ଅଭିପ୍ରାୟ
ଅଭିମୟୁଦ୍ବାର ଲାହୁଦ୍ୟାକରେ ଦେଖାଇ
ଦେବ । ବାରାନ୍ଦି ଅବଦ୍ୟ ଏହିବାର
ତିନିପଟ ଗ୍ରାମ ପିହାଇଲେ ପାହୁଦି । ଯେ ସେ ଦୂର
ପାପ ସେ କରୁଛି ଯୋଗ୍ୟ । ଗାନ୍ଧୀ ଉତ୍ତରରେ
ଲୀରରେ ପୁଣି ଅବସ୍ଥାରେ ହଜୁରରେ କହିଛି
ଏହା ଦେଖିବ । ପ୍ରଭାବ ନିବଜ ହୁବୁଥି ଏ
ମନ୍ଦିରବୁବ ଦୂର୍ଧିର । ସମ୍ମାନରେ ନାହିଁବେ
ନାହିଁନାହିଁର ମାତର ମହିମା ଦିଲ ଉତ୍ତର ।
ଗାନ୍ଧୀର ଉତ୍ତର ଦୁର୍ଧିର ଅନ୍ତର ମଧ୍ୟ
ଅଛିମୀର୍ଦ୍ଦୟ—ସଥା—ସୁନ୍ଦର ।

ଅଭିନେତ୍ରୀ ହାତ ପଢ଼ି ଦକବାଟ ତରୁମହିଳାଙ୍ଗଳି ।
କରୁଥୁଲେ କଥାକୁଣ୍ଡଳ କହିଛି ତମିଶ ତ ।

ଲେଖକ ପ୍ରଥାରେ ହିନ୍ଦୁତଳମାର୍ଗ ବାହୁଦାର
ମୋହନ କି ।

କାନ୍ତିର ଶୁଣୁ ମହାଦେବ ପାତ୍ର ପାତ୍ର
କାନ୍ତିର ଶୁଣୁ ମହାଦେବ ପାତ୍ର ପାତ୍ର

ଅନ୍ତର୍ଜାଲବସ୍ତୁ ଦିଗ୍ନାମିତରଙ୍ଗ କରିବାରେ ଯେତେବେଳେ ଏହାରେ
ଅଜ୍ଞାନ କର୍ମ ଆପଣରେକାହିଁ ସୁଧାରିତ ଥାଏ ।

କେବଳମାତ୍ର ହେଉ କି ଶାଶ୍ଵତ ଅର୍ପଣା
ପଦେ ହେବୁ ସୂର୍ଯ୍ୟମାତ୍ରର ଜଗନ୍ନାଥ ।

“ ସବୁରେ ହେଲା ! ହେଲା ଯେତେ ଯମ୍ବୁଦ୍ଧ ।

କେବେ କିନ୍ତୁ—ହାଜି ଦେଖିବା + କେବା
ଏ କୋଟି ଅଶ୍ଵାଦ ଲୋର ତାଙ୍କି

କାହାର ସମ୍ମାନ ହେବାକୁ ବନ୍ଦ କରି
ତାଙ୍କୁ କଥା କଥା କଥା କଥା

ସାମ୍ରାଜ୍ୟରେ କଟକ ତ ଭାବ ଥିଲା ।

ଏଠି କି କୁଣ୍ଡଳ ଦୁଇର ଲୁହା ।
ଦେବତାଙ୍କୁ ଚେତେ ପୁଣ୍ୟମା—ପଣ୍ଡି ।

ଅବ୍ୟାକ୍ଷ ଲାଭ ଅପୋଧାତେ ।
ମେଳ ଶିଥା ଲାଗୁ ହସ୍ତ ପାଇଁ ।

ପେରିବେ ଅଦ୍ଵୟୁ କୁମାରଙ୍କଳ ଗାନ୍ଧିଜୀ

ଦେଇ ଉପରାଗ ଦରତ୍ତ । ସଥି—
ଏହି ଲକ୍ଷାଶ୍ରୀଙ୍କ ପାଇ ପାର୍ଟ ଲୋକ ଜରଣୀ ।

ପ୍ରକାଶିତ ମହିନେ ପରିଚୟ ଦ୍ୱାରା ସମ୍ପଦିତ ।

ପ୍ରମତ୍ତବ କରିବାରେ ଏଣ୍ ଯୋଗେ ଧରଣୀ ।

କାନ୍ଦିବିଲୁ ପାଇଁ କାହାରେ ଥାଏନ୍ତି, ଆମେର ସମ୍ବନ୍ଧ କାହାରେବେଳେ ॥

ଶ୍ରୀକୃତ ପାପିକା ।

THE ORIYA

She is out at last. The first Orjyn Weekly in English. We are authorized to say that she offers her gratefulness to the sympathy and support of our countrymen who have responded to our appeal so readily. Needless to say that although the full amount wanted has not been contributed still it has made the Ural Conference Committee confident of the success in its enterprise long looked for and long wished for. It is an organ of the Conference and the Conference Committee is entirely responsible for it. Our only wish and prayer is that the "Orjyn" may have a happy go in life and serve the purpose for which she has made her appearance.

SALT

Life is salt and salt is life. It is not only a necessity but a bare necessary of life. But it bears an incubus in the shape of a tax over its breast and it is doubtful if such an imposition exists anywhere else under the aegis of a civilized Government. In India it exists by imposition as one of the major heads of revenue. Salt is not only a part and parcel of human food but a necessary of life for beasts as well domestic and wild. It is an indispensable and inevitable ingredient of the Hindu medicine apart from its dietary value and Hindu pharmacy has therefore assigned four distinct names to its variety as "Saindhava" the rock salt of Sindh and Kohat, "Sakambari" Sambar lake salt, "Ushasota" salt produced from saline earth and "Samadra" salt produced from the sea. It is not a luxury such as tea and sugar, opium and ganja or the other concomitants of a created taste generated by artificial proclivities which by means of a degenerative process settle down to the appellative dignity even a day habit indomitable, mad and insatiable. Taxation on these are only pyramidal but certainly most desirable. Though however salt cannot and ought not to come under this category, yet unfortunately it has been so catalogued and earmarked as a major head of Excise Revenue, which cannot be eschewed nor abandoned. Government however saw their way to forego Opium Revenue as a fairly major head in the State Budget, in response to a seditious agitation the consequence of which the Indian Finance Department almost every year lays bare with a labyrinth of sententious official verbiage of pros and cons to make the ends meet. Salt we have said is a necessary of life. It is now going on a high price. Lord Curzon reduced the duty which did not reach the retail sellers but however, the price remained low. Three pice per sru was within the poor man's reach and he did not feel the pinch. What is the state of things now? The price is rising like the vise of a rising share market. It is four times three now and who knows or who can tell when and where it will have a march halt. It is going up on a scale beyond the apprehension of the common mass. High prices are now ruling over almost all the necessities of life and body and the reason is apparent to all and top of all. Our Government has come to know this and are going to take some remedial steps. This is what the "Statesman" writes.

"In the course of a month the price of salt in Calcutta has doubled. In October salt was selling, writes a correspondent, at six pice (one anna and a half) per seer. The price now is three annas a seer, and retail sellers say that there will be a further rise. Noting that the poor touch the pour so quickly as a rise in the price of salt, because as food

can be cooked without it. This is a matter which the authorities should look to at once. If there is a falling off in imported or Liverpool salt, then rock salt from the Upper Provinces should be sent down in large quantities, or the Government might draw up an Ordinance authorising the manufacture of salt locally."

Leaving apart the wide wide India, we are chiefly concerned with Orissa which had once her salt manufacture. Needless to say that the salt is the Oriya's stay, and it will not be an exaggeration, if we said, that it is the Oriya's main-stay. The Oriya is fond of his Bhat especially the adulterated rice otherwise known as "Pakhal-Bhat". He must have it. It is a luxury of delicious relish with the gentry and aristocracy in hot dry summer. What is more, it is one of the divine offerings or Bhog of our Lord Jagannath. Luxury apart, it is a necessity of an Oriya's life and salt is indispensable for the Pakhal. There is no other alternative to make the "Pakhal-Bhat" go. The Oriya is not pretentious. Before going out on his extra-mural labour or on his restauration, his potful of Adam's first Indian food is an indispensable necessity. He is under no temptation to any secondary indecency of spiced curry to let his Bhat go. If the indigenous green vegetable leaves "Sag" can be had well and good. But this cannot be had always, nor in all seasons and the Oriya is quite content with a pinch of salt. Only a pinch we say. With the high price prevailing with a progressive

now prevailing, will a progressive
to go up still higher, the state of
things where he will be landed can
be better imagined. Contentment
prevails throughout the Province.
Home-Rule mania does not disturb
nor perturb the Orlys. They are
mainly and solely concerned to see
their oneness i.e. their unification
with their brothers who are kept
asunder and away, though living next
door to each other. What could be
more "ugly"? Not only this. The
saline tract extends from the north-
east borders of the Balasore District
going in a north-easterly direction
towards the District of Ganjam down
to its south eastern coast. Orissa
proper and Ganjam are geographically
i.e. territorially linked not admini-
stratively of course. The salt, the
Orlys of the two Provinces eat,
the product of one sea-coast line.
But Ganjam being in the Madras
Province has its salt-brine manufac-
tured and the Orlys of Orissa proper
do not possess the privilege to eat
their own salt which their sea-shore
yields in abundance, though not in
surer abundance yet to an extent to
meet the demand of those who form
the population of the so-called Orissa
proper. They cannot take advantage
of nature's gift at their very doors
which the sea and the sun store up.
Persecution and prosecution have
wait and knock at the doors of the
ragged and hand-to-mouth living
inhabitants of the littoral tracts who dare
go out for a scrap of the sun-dried
deposit or to boil the salt brine for
their hard-earned and scanty "Pakhi"
meal which will not only be un-
eatable but utterly indigestible without
a pinch of salt. What is worse
still, the highly maintained, we are
rather tempted to say, the richly

when on their prowl. (not patrol) scamps out the sun-dried deposits so that the village residents may not have any access to use them, much less to steal or sell. Perhaps they do, and a sponge cast is found near or not very far from a village or there about the villagers are doomed. They must be maimed and maimed they are and this is what we mean by prosecution and persecution. We ask our Government to consider the matter which has come to a crisis or at least approaching towards it. Orissa has but resources of salt supply. Let a

ordinance be passed to allow the coast people to manufacture salt as they used to do in days gone by, freely of course. There might be certain difficulties, but let the people have their go free of petty administrative restraints which are easily controllable and let the Government forego for the time being the little benefit of the onerous duty. If after this, the experiment proves false or is found a failure, it will die a natural death. India perhaps wants Home rule. But Orissa wants as her sore need a Home and Home manufactured Salt. Will our benevolent Government vouchsafe unto us what we want? This is a query which comes from the heart of hearts of all the Oriyas.

MISS HAZRA'S PETE

Miss Sudarsho Bajra deserves all credit for her essay for the "Our day". It was an attempt on an altogether new style and she has come out with all success in keeping with the tradition of the family in which she lives. She drew good houses with her "Balmiki Pratibha" and "Utkal Mata". Imagination and innovation both came to work on a loyal and pious purpose which we hope has been well served as they were in earnest.

We publish below a letter which has reached us from Ganjam re the appointment of the Oryas from the vaunting Orissa proper. The letter speaks for itself and we will have our say and a good say later on.

Copy of a letter from the Inspector
of Schools 1 Circle to the Secretary
Urgya Samaj Ganjam, Aska.

"I have the honour to bring to your notice the most unsatisfactory behaviour of your nominee—Bhadresh Mahapatro whose application and testimonials for a Sub-Assistant Inspector's post were forwarded with your recommendation in your letter dated 6-12-16. On receipt of the application he was recommended for the Sub-Assistant Inspector's post Sirrada and he got it. Sometime later when he had to vacate the post for a permanent employee he was recommended for the Headmaster's post of the Board secondary school Purushottapur on Rs. 75. The President Talig Board Chairapuri appointed him accordingly. But I regret to say that the man disappointed without joining the appointment. He is now, it is believed, residing at his native place Itamachundrapur Sasam, Nimapatna post office, Puri District."

Inspector of Schools forwarding
note to the President Taink
Board Chatrapur.—

"It might have been expected that the Uriya Samaj would have recommended a genuine man, seeing that the Purushottam School has been opened entirely in Uriya interest. But unfortunately it is characteristic of Uriyas who offer themselves, or are recommended, for appointment merely to prevaricate."

A meeting of the Senate of the Patna University will be held on Saturday, December the 8th, 1917, at 2 P.M., in the Hall of the Patna Collegiate School, Bankipore. Representatives of the Press may attend.

ତେଣୁ — ଏହି କାନ୍ଦରେ ଯେଉଁ କଥା
ମୟୁଳାନ୍ତି “ ଉଚଳ କଣ୍ଠିଲାଗା ” ପଞ୍ଜାବ
ଦାନ୍ତରେ କିମ୍ବା କାହା ଜଣା ଦୂରାବୀର ହନ୍ତରେ
କହାଯାଇଥିବୁ । ଏ ଦୂରା ଅଧିକରେ ପୁଣ୍ୟ କହିବା
ପରେ ସବେଳା ଓ ନାନାପ୍ରକାର ଅଧିକ
ଥିଲା । କାକାପାହାର କାହା କବୁ ମହେ ତୁମ୍ଭ
ଯେବି ମାତଳ ବୃଦ୍ଧିରୁମ ଓ ମନ୍ତ୍ରରେ କାମକ
ଜଣ୍ଠି ନହାଇଲା । ତାଗନ୍ତେଣ୍ଟି ବାହାରର ଏହି
ପାଇଁ ଅମ୍ବୁମାରେ କାହିଁକାହିଁ ଅବେଳାର
କରିଥିଲା । ଆବେଳାକ ଦୂରା କୋମଳାହାରୀ ମହା
ନ୍ଦ୍ରରେ ସହ ଦୂରାକ ଫଳଦୂରା ଅବିଶ୍ଵା

ମୁହୂର୍ତ୍ତ ହାନିକର୍ତ୍ତା ପାଇଁ ଶର୍ତ୍ତାଦିମେଳା—
ଏହି ସୁନ୍ଦର ମୁଖରେ ଏହିବେଳେ କେବେଳେ-
ପଥାର କେବେଳେ କେବେଲେ କେବେଲେ କେବେଲେ କେବେଲେ
କେବେଲେ ଗାହା ଅନୁମାନକେ ଉତ୍ତରଜୀବୀ
କିନ୍ତୁ କାହାର ପାରୁଗାହୁଁ । କାହାର ଅନୁମାନକେ କିନ୍ତୁ
କିନ୍ତୁ ତ କିନ୍ତୁ ସୁନ୍ଦର ଏହି ସ୍ଵର୍ଗାନ୍ତର କୁଣ୍ଡ
ଆବୃତ୍ତି । ଯେହିଁ ମହାବିଷେଖ କୁଳକାଳୀ ଏହି
ମାଧ୍ୟମର୍ମାଣିଗାନେ ସେହିହି ତୋଣ୍ଡି ପାତାର
ସମ୍ବନ୍ଧ କିମ୍ବା ସୁନ୍ଦର କୁଳକାଳୀ କରୁଥିଲୁଣ୍ଠନ୍ତି ଗାହା
ଅନୁମାନ ଅନୁମାନକେ ଅନୁମାନକେ ତତ୍ତ୍ଵରେ ଯାତି
ଅନୁମାନ ଯାହିଁ ଦିଲାପାତୁକାଟି । ମଧ୍ୟାବେଳେ
କୁଳକାଳୀ ପ୍ରତିକାଳେ ପାତାର କରୁଥିଲୁଣ୍ଠନ୍ତି
ପାତାର ଅନୁମାନକେ କରୁଥିଲୁଣ୍ଠନ୍ତି । ଏହିପାତାର
ହାରେ ମୁକାଟିରେ ହୋଇଥିଲୁଣ୍ଠନ୍ତି ଏହି ଅନୁମାନକେ
ପାତାର ଜଳର ଅନୁମାନ ପ୍ରତିକାଳେ ଏହି ପାତାର
କରୁଥିଲୁଣ୍ଠନ୍ତି କେବଳ ଗାହା ନିର୍ମିତ ବନାରୀ
ପ୍ରକାଶ ଯେହିର ଶାନ୍ତିର ପିଲାରୀ ବା ଉପାଦାନ
କରୁଥିଲୁଣ୍ଠନ୍ତି ଏହି ଅନ୍ତର ନାହାଇ କରୁଥିଲୁଣ୍ଠନ୍ତି ତାଙ୍କର କିମ୍ବା
କିମ୍ବା କୁଳକାଳୀ ଗାହା ମାତ୍ରରେ ହେବା ପାତାର
ଦୂଢି କରୁଥିଲୁଣ୍ଠନ୍ତି ଯିନି । ଏହିପାତାର ଅନୁମାନକେ
କାଳର ଜଳାଧିକ କରୁଥିଲୁଣ୍ଠନ୍ତା ହେବୁଥିଲୁଣ୍ଠନ୍ତି
ବୁଝାଯା କାଳକାଳେ ମେଳା ଏଥିର କରୁଥିଲୁଣ୍ଠନ୍ତି
ମାତ୍ର । ଅନୁମାନକେ ଅନୁମାନ ହାତୀ ହେବୁଣ୍ଠନ୍ତି ଏହି
ଦର୍ଶକ ଦାଳା କୁଳ ପାତାର ପାତାରର ପାତାର
ଶାଖରେ ହେବାରିଛି । ଏହି ପାତାର
ହୋଇ ପାତାର ଏଥାର ହେବାରିଛେଇ ମାତ୍ରରେ
ମିଳି ପାତାରକିନ୍ତି ଏହି ଏହାର ଏ ଖରକାଳ
କେବେ ରହିଅଛନ୍ତି ।

ନୂଣ— ଲୁହ ସାଧରଣର ମଦ୍ଦିଆ କାନ୍ତି
ତ ପ୍ରଦେଶର ଉତ୍ତରାମନକୁଳର ଜଗନ୍ନାଥ ପାତା
ଅବଶ୍ୱ କବାହୋଇଲାଙ୍କଣେ । ଏହା ପଞ୍ଚବୀତର
ମହାତ୍ମା ପଟ୍ଟକ ଉତ୍ସବ କଥା କେବଳ ପାତା
ପଢ଼ିବାରେ ଏହାର ଜଳ ହେଉ କବୁଳିବା
ଜାହା ନହେ । ସମ୍ପ୍ର ମୁଖଚକ୍ରବରେ ଏହାର
ପଳ ସଳ ଉପରେମ୍ବର ଫେରେଥାର ଏହା ଅନୁଭୂତି
ମାତ୍ର ଦୁଇଦେଇବ ପଳର ଯତ୍ନ ଏହା କାହାର
ଏହାର କବୁଳିବାର ଜ୍ଞାନୀ ମହାତ୍ମା ବହୁତ
ଅଛି, ଏହାର କଥାରେ ଏହାରେ ପରେବା
ଲାହୁ ଏ ଅନୁଭୂତି ପରେବ ପରିପରାବିନ୍ଦି
ଏ କଥା ଦେଖୁ ଏହାର ଦରକାର ନାହିଁ ଏ
ଦରକାରକେ ଆହୁ । ନାହିଁ କରିବେଗରିବେ
କୁଣ୍ଡ ସମାନମୁକ୍ତ ଜ୍ଞାନକ ଆନନ୍ଦର ଏହା ପରିପରା
ପାଇବ ଏହାର ସମ୍ମାନିତବିନ୍ଦିରେ ଉତ୍ତରକେ ଏହା
ଦୁଇଏ ପାଥରର ମୂଳ ମହି ଏହା ମାତ୍ର ମନ
ଅନୁମାନେ ଆଜାହନ ଉପରେମ୍ବର କରିବାରକୁ
ଏହା କବନ୍ଦି ଘେରିବ ଅବଧି କହିବା କରି
ଜଳକେନ୍ଦ୍ର ଜ୍ଞାନମନ୍ଦିର ପାଇସମ୍ବନ୍ଧ ବେଳେ
ଧର୍ମମାଳା ପରିପରାଗର ଦରକାର ହେଲା
ପାଇଁ କାହାରୁ । କିମ୍ବା ଏହାର ଅନୁଭୂତି
କାରୀ । ଜଳକ ଜ୍ଞାନବିନ୍ଦି ଏହା ମନ୍ଦିର

ପାଇଁଥିବା କରୁଣାରୂପରେ ମହାପାତ୍ରଙ୍କର ଦେଖାଇଲୁ ଯାଇଲୁ କଲାଚାର ଅଧିକାରୀ ଏବଂ ଶାନ୍ତିକାରୀ ଲୋକଙ୍କରେ ଯା ଆମେ ଓ ମୁହଁବିଜ୍ଞାନ ଲାଗୁ କରୁଥିଲୁ । ତଥା

କ୍ଷେତ୍ର ବିଶେଷ ସାହେବଙ୍କ ନୋଟ ବହୁଦେବ
ବେଳାଇଥେଇ ଅସିବେ । କେବେ ମଧ୍ୟ
ସହେବ ଦେଖିବେ ହେଉଠାରୁ ଦେବ
ପର୍ବତ ବଜଦେଖାଏକ ତ ହେଉ ପର୍ବତ
ଦିନାର ଉତ୍ତରା ଗର୍ଭମେଶ୍ଵର ଆଶି
ଦେଉଠାରୁ ରାଜମହାଦେଶବୁର୍ଗର ଉତ୍ତର
ଲକ୍ଷ୍ମୀ ପ୍ରଦେଶ ବିଦ୍ୱତ । ସୁରପୂରେ ଦେଖିବେ
ମଧ୍ୟସ ପାହେବ ତୁମ ଭବ ଅଞ୍ଚଳୁ ଯେବେ
କାରୁ ଚରଣା ଦୁଇବେ । ସୁରପୂରେ ମଧ୍ୟସ
ପାହେବ ଦେଖିବେ ଉତ୍ତରାବୁ ବୁଦ୍ଧାବ ଯଥା
ତ ନା ।

ଦିନାର ଉତ୍ତରା ବ୍ୟବସ୍ଥାପନ ସମ୍ମାନ ।

ଏହି ଦିନାର ଉତ୍ତରା ବ୍ୟବସ୍ଥାପନ ସମ୍ମାନ
ମାନ୍ୟବର ବ୍ୟବସ୍ଥାପନ କାରୁ ତ ମାନ୍ୟବ
ମେଧିକା ବାହି ଅବେଳା ଅଭ୍ୟାସଧାରଣୀଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ
କରୁଥିଲେ । ମାନ୍ୟବ ବ୍ୟବସ୍ଥାପନ ବା
ଯେଉଁ ପଦ୍ମମତ୍ତ ଯନ୍ତ୍ରିତ କରୁଥିଲେ ତହିଁ ମଧ୍ୟ
ଦେବେବ ପ୍ରମୁଖ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଗର୍ଭମେଶ୍ଵର ତୁ
ଅଭ୍ୟାସ ହୋଇଥିଲୁ କିନ୍ତୁ ସଜ୍ଜବ କଥା
ଯେତେବେଳେ ଦିନାର ଉତ୍ତରାବ ପ୍ରଥମ
ଶୈଳାବତ୍ର୍ଯ ଦେଲି ପାହେବ ସମ୍ପ୍ରଦୟ
ଦିନାରବଳୁ ଅନ୍ତରେ ହେବେବେଳେ କେବେ
କିନ୍ତୁ ବ୍ୟବସ୍ଥାପନ ଉତ୍ତରାନ୍ତର ପ୍ରଦେଶ
ଅର୍ଦ୍ଧର ମନ୍ଦିରର (Half the attention) ପାଇଅଛନ୍ତି ବାହି
ଦେଶ ଚାହିଁ ଗର୍ଭମେଶ୍ଵର (Half the attention) ପାଇବ ତମେ ଶୀଘ୍ର ପଢ଼ିପୁଣ୍ୟ
ମାତ୍ର ବ୍ୟବସ୍ଥାପନ କାରୁ ଶୁଣି ଓ ଚାହିଁ
ଉତ୍ତରା ମାଠରେ ଉତ୍ତରା ଯେ ଦେବେ
ମନ୍ଦିରର (attention) ପାଇଅଛନ୍ତି ବାହି
ଦେଶ ଚାହିଁ ଗର୍ଭମେଶ୍ଵର (attention) ପାଇବ ତମେ

ପାର୍ଶ୍ଵର ତମେ ଉପଯୋଗୀ ସେବନ୍ତାତର
ସେବନ୍ତାରୀ ରହିଥାଏରେ କେବା ସେବନ୍ତ-
ଜାହାଜୁ ଦେଖ କିମ୍ବା କେବେ ଏହି ଗର୍ଭରେ
ବିଶେଷ ପାର୍ଶ୍ଵରୀଙ୍କ ଲାଭ କରେ । ବିଶେଷର
ଧୂଳ ବର୍ଣ୍ଣାତର୍ଥ ସେବନ୍ତ କରେ ମାହୁତତର
ମଧ୍ୟ ବେଶର ବିଶେଷର ନାହିଁ ଏଥୁଲେ କିନ୍ତୁ
କିମ୍ବାକୁ ହେବନାହିଁ । ଅମ୍ବାଜବେ ଘର୍ଯ୍ୟବିଷ୍ଣ୍ଵା-
ବରୁ କିନ୍ତୁ ମୂଳଅବାର୍ତ୍ତ୍ୟ କରୁଥିଲା । ତେବେ
ତେବେଶରକୁ ରବନ୍ଧୁମେତ୍ରେ ମାହୁତତର
ଦେବାତ୍ମା ବିଶେଷ କରେ ବିଶେଷପ୍ରତି ବରୁ-
ଥିଲା । କିମ୍ବା ଲକ୍ଷିତିପୁରୀ କୁରୁକ୍ଷିତ ଦେଲ-
ବାହି । ଯାନ୍ତିକର କୁରୁକ୍ଷିତ ନାହିଁ ଆଜ
ମୋହିବ ପ୍ରଶ୍ନର କୁରୁକ୍ଷିତରେ ମହାତ୍ମମେତ୍ର କିନ୍ତୁ
ଅନ୍ତର୍ମୁଖୀ ସେ କରିବ ସର୍ବେଶ୍ଵରମେ । ମୋହି
ମହି ପ୍ରତି ଥିଲା । କୁରୁକ୍ଷିତର ଅନ୍ତର୍ମୁଖୀ
ଅବ୍ୟକ୍ତି ପ୍ରତି ନାହିଁ ମେହିବଳ କୁରୁ
ପରାମେ କେବେଳାଙ୍କ ତୃତୀୟ ପ୍ରାଚୀ ଥିଲେ ଓ
କେବେଳାଙ୍କ କୁରୁ ଧାଇଅଛନ୍ତି । ମହାତ୍ମମେତ୍ର
ଦେବବ ଦେବଅଛନ୍ତି ସେ ତୃତୀୟ ପ୍ରାଚୀ ନ
ଥିବାକୁ ମୋହିବ ଏତିଥ ହୁବି କିମ୍ବା ତଥାରୁ
ଦିଥିବାଇଥାଇ । ଅମ୍ବାଜକେ ଯେତେବେଳେ
ଜାଗ୍ରତ ଏହା ମଧ୍ୟାର୍ଥ କରିଛେ । ତୃତୀୟ ପ୍ରତି ପ୍ରତି
ପରାମେ ଅବ୍ୟକ୍ତିର କରି ବିଶେଷ କୋତ୍ସବର
ଅମ୍ବାଜନେ ଶୁଣିଛନ୍ତି । ଏହା ମଧ୍ୟାର୍ଥ ହେବେ
ଲକ୍ଷିତିପୁରୀର ନାହିଁ ଦେବବ ରହିଥିଲା ।
ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅମ୍ବାଜକେ ବାବୁମୁଖରେ ଉଠିଲେ
କରିଲୁ । ତୃତୀୟ ତାମ୍ରର ବିଶେଷପ୍ରତି ମହା
ପରାମେ ପ୍ରତି ହରିବ ହେବେଶ୍ଵର ପ୍ରାଚୀ-
ମେତ୍ର ଦ୍ୱାରା ତଥାପିଲା । ତୃତୀୟର ମାଧ୍ୟା-
ରେ କୁଟି ଧରିବାରେ ଉତ୍ତରଳିତିକାର ପ୍ରତିକର
ହେବି କୁରୁକ୍ଷିତର କାରୁ ମନୋପୋଷ ଅବ୍ୟକ୍ତି
ଦେବବିନ୍ଦମେ ଓ କିନ୍ତୁ ପରାମେ ଅବ୍ୟକ୍ତିର କୁରୁ
ପଥରେ ବଜନକାରୀ, ପ୍ରଥମାର୍ଥୀ, ସନ୍ତୁ,
ମନେଷତ୍ତ୍ଵରୀତୀ ପ୍ରତିକ ହେବେଶ୍ଵରର ।
ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଦଶବୀର କୁଟି କାଢି ଥିଲେ
କିମ୍ବା ଦେବବିନ୍ଦମେ । ଅମ୍ବାଜରେ ଯାଇଲେ
ବିଶେଷପ୍ରତି ପ୍ରାଚୀ ତଥାର ଅବ୍ୟକ୍ତି ଶୁଣିବ
କୁରୁକ୍ଷିତର କାରୁ ପ୍ରତି ହାତ କରିବାର ଧର୍ମିତା
ମନ୍ଦର୍ମମେତ୍ର ହେବେଳ ବାହିପାତାର ପ୍ରତିକର
ହେବିଥିଲା । କୁରୁକ୍ଷିତରକାରୁ ଅବ୍ୟକ୍ତିର
ପ୍ରତି ମଧ୍ୟ ଅବ୍ୟକ୍ତିରକାରୁ ପ୍ରାଚୀର କୁରୁ
କାନ୍ଦିବାର କୁରୁକ୍ଷିତର କୁଟିପାତାର ପ୍ରତିକର
ଅପ୍ରତିକର କାନ୍ଦିବାର କୁଟିପାତାର ପ୍ରତିକର
କାନ୍ଦିବାର ଅଥ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କାନ୍ଦିବାର ପ୍ରତିକର
ଅମ୍ବାଜକେ ଏ ଧର୍ମରୂପରେ ବାବୁମୁଖରେ
ତୁମ୍ଭେନ୍ଦରିୟ । ଦିଗପଦିତ୍ତ କାନ୍ଦି ରେବନ୍ଧ-
ଶାକଲେନ୍ଦରରେ ପରାମେ ଲକ୍ଷିତିପୁରୀ କରିବା
ପ୍ରତିକରର ନାହିଁ ମେତ୍ରକାରୀର ପ୍ରତିକର
କରିଥିଲେ ଓ ଏହିଦେଶର ପ୍ରାଚୀରକାରୀ
କରିଥିଲେ ଓ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କେବେଳାଙ୍କ କରିବା
ଅଥ ଦିଗପଦିତ୍ତ କରିବାର କାନ୍ଦିବାର ପ୍ରତିକର
ଅପ୍ରତିକର କାନ୍ଦିବାର ପ୍ରତିକର ଅମ୍ବାଜକେ
ପାର୍ଶ୍ଵରକୁ ଶବ୍ଦ ଦେବାକୁ ଅଞ୍ଚଳ ଦେଲୁ
ପରେ ପ୍ରତିକର କରିଲୁ ।

ପ୍ରକାଶମୁଦ୍ରଣ

କାର୍ଯ୍ୟ ମୋଟିଏ ପୂରୁ ହଇ । ପୂର୍ବତିଏ
କରିବେ ଯେମନ୍ତ ଗୋଟିଏ ପାଇ କାର୍ଯ୍ୟ ହେଲାନ୍ତି
ଦେଖିବେ ଶୋଧିଥାଇଗଲା କରେ । ପୂର୍ବତି କିମ୍ବା
କବି ତାମାଗ୍ରାହିଟି ଅଛାରକ କଲାପର କାର୍ଯ୍ୟ
ପୂରୁ ପାଠା ହେଲାନ୍ତି କାର୍ଯ୍ୟରେ ଏହି ମୁଦ୍ରା
କବି ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟର କାର୍ଯ୍ୟରୁ କାହିଁ ବହାରେ

